

NEREDE BİR VATANDAŞIMIZ, SOYDAŞIMIZ, AKRABAMIZ VARSA BİZ ORADAYIZ.

ARTI90

Ekim - Kasım - Aralık 2013 | SAYI: 8

ARTI DOKSAN DERGİSİ T.C. BAŞBAKANLIK YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI YAYINIDIR

Özel Söyleşi

Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. Emrullah İşler

Özel Dosya

Yeni dönem:
Türkiye'ye Dönüşler

Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. Emrullah İşler

T. C. BAŞBAKANLIK
YURTDIŞI TÜRKLER
VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Adres:

OĞuzlar Mah. Mevlana Bulvarı No: 145
P.K: 06520 Balgat - ANKARA - TÜRKİYE

Telefon:

00 90 (312) 218 4000

Faks:

00 90 (312) 218 4049

İzmir Koordinasyon Ofisi

Adres:

Fevzi Paşa Bulvarı No:2
P.K: 35250 Konak - İZMİR - TÜRKİYE

Telefon:

00 90 (232) 402 5000

Faks:

00 90 (232) 484 4820

e-Posta:

info@ytb.gov.tr
www.ytb.gov.tr

BAŞKAN'dan

50 YIL SONRA...

1961 yılında başlayan işgücü anlaşması neticesinde Türkiye'den Almanya'ya ve akabinde Avrupa'nın diğer ülkelerine başlayan göç gerçeği, elli yıldır tüm toplumun ve ülkelerin gündeminde olmuştur.

Bizim işsizlerimiz vardı, Avrupa ülkelerinin de dürüst namuslu çalışkan işgücüne ihtiyaçları vardı. Bu iki irade birleşince dönemin Çalışma Bakanı Cahit TALAS'ın imzasıyla bu kapı aralandı.

İşçilerimiz bir yıllığına gitmişlerdi ancak ortaya çıkan gerçek farklıydı. Her yıl uzatılan anlaşma süresi, Türkleri kalıcı hale getirdi. Zira orada vergi veriliyor orada evlilikler kuruluyor, nesiller orada yetişiyor, orada mezarlıklar oluşturuyordu. Acı vatan, ikinci vatana dönmüş ve Türklerin kalıcı olduğu gerçeği ortaya çıkmıştı.

İşte burada hükümetlerin yapması gereken önemli bir nokta vardı ki, o da yurtdışındaki insanımızın sosyal politikalarla desteklenip eğitim, kültür, dil, din gibi alanlarda onları destekleyen ilave politikalar geliştirilmeliydi. Buradaki gecikme, yurtdışındaki insanımız da yalnızlık duygusunu oluşturdu. Tabi ki o yıllarda ülkemizin içerisinde bulunduğu siyasi ekonomik olumsuz şartlar, yeni bir bakış açısı ve yapılanmaya da engeldi.

Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla, 2010 yılında kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, kurulduğu günden bu yana, bu boşluğu doldurma hedefiyle çalıştı ve sizlerin Türkiye'de ki ilk müracaat adresi oldu.

Kurum, farklı kurumlar tarafından sunulan hizmetleri yapıp, mükemmellik oluşturmak yerine, yapılacak çalışmaların bir plan dahilinde gerçekleşmesi ve alan araştırmalarıyla tespit edilen sorunların belirli bir vade de ortadan kaldırılmasını hedefleyerek çalışmaktadır.

Göçün elliinci yılı ile ilgili olarak; 2011 yılında Almanya; 2014 yılında ise Belçika, Avusturya, Hollanda ve İsviçre'de göçün elliinci yılı kutlamaları yapılacaktır. Bu bir kutlamalardan beklenen amaç, farkındalık oluşturarak, yaşanan sorunlar için taraf ülke yönetimlerinin katılımı ile çözüm önerileri geliştirme ve geleceğe yönelik perspektiflerin oluşturulacağı çalışmaların gündeme getirilmesidir.

Bu çerçevede, 21 Ocak 2014 tarihinde çok kültürlü bir toplumsal yapıya sahip Belçika'da, Sayın Başbakanımızın başkanlığında Başbakan Yardımcılarımız Prof. Dr. Emrullah İşler ve Prof. Dr. Beşir Atalay, Dışişleri Bakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, Ekonomi Bakanımız Nihat Zeybekçi, Avrupa Birliği Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu, Kültür ve Turizm Bakanımız Ömer ÇELİK ve Belçika'nın siyasi ve idari temsilcilerinin de katıldığı, katılımı yüksek ve nitelikli, güzel bir program gerçekleştirildi.

Bu ve benzeri programlara 2014 yılı içerisinde benzer format içerisinde devam edilecektir.

Bizler de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı olarak, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik olarak yapacağımız, kısa orta ve uzun vadedeki çalışmaları planlamak üzere, alanda yaşayan toplumumuzun kanaatlerini almak düşüncesiyle "Ülkeler Ortak Akıl Platformu" çalıştaylarına Avustralya ve Fransa ile başladık. Bu çalışmalar bu yıl içerisinde ülkeler bazında bitirilerek yürürlüğe konulacaktır.

Son olarak, dergimizin bu sayısındaki röportajdan da görüleceği üzere, Bakanımız Bekir Bozdağ'ın Adalet Bakanlığına atanmasıyla, kurumumuzdan sorumlu bakan, Başbakan Yardımcımız Prof. Dr. Emrullah İşler olmuştur. İki değerli büyüğümüze de görevlerinde başarılar diliyorum.

Hoşçakalın.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın 3 aylık süreli yayınıdır.

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı adına İmtiyaz Sahibi:

Kemal YURTNAÇ

Genel Yayın Yönetmeni:

Mehtap ALTINOK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Deniz DOĞAN

Yayın Danışmanı:

Ardan ZENTÜRK

Yayın Koordinatörü:

İsmail YILDIZ, Muhlis KAÇAR, Hasan ER, H. Murat TERZİ

Yayın Kurulu Başkanı:

Gazali ÇİÇEK

Yayın Kurulu:

Veysi ŞİMŞEK, Ünal KOYUNCU, Suat BEYLUR, Fatih NİŞANCI

Haber Araştırma:

Bahadır AVŞAR, Burak DEĞİRMENCI, Bertuğ KAYHAN, Nilay AYGÜN

Fotoğraflar:

İlker KIRMIZI

Yönetim Yeri:

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

Oğuzlar Mah. Mevlana Bulvarı No:145

PK: 06520 Balgat - ANKARA- TÜRKİYE

Grafik Tasarım ve Uygulama:

21 Aralık Film Prodüksiyon

Merve Dursun

Baskı / Cilt:

Fersa Ofset Baskı Tesisleri, Ankara

Tel: 0 312 386 17 00

Dergide yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Dergide yer alan yazı ve fotoğraflar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Yayın Türü:

3 Aylık Süreli Yayın ISSN: 2146-9571

İletişim:

+90 (312) 218 40 44

e-Posta:

basin@ytb.gov.tr

www.arti90dergi.com.tr

ARTI90

DİJİTAL DÜNYADA

Tüm içeriği ile arti90dergi.com.tr'de,
Sosyal Ağlarda, Mobil Platformlarda

arti90dergi.com.tr

içindekiler

Hayatın İçinden
Cartel

26

Göç Anıları
Hüseyin Karadoğan

12

36

Avrupa
Ayhan Sefer Üstün

54

Afrika
Mandela

Portre
Dilek AYHAN

84

Kültür
Telkari

80

100

Medya
Artı 90 Programı

106

Hukuk
Bahadır ERDEM

Söyleşi

Mehtap ALTINOK
mehtap.altinok@ytb.gov.tr
Bahadır AVŞAR
bahadir.avsar@ytb.gov.tr

Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. Emrullah İşler

Emrullah İşler

“

**NEREDE BİR VATANDAŞIMIZ,
SOYDAŞIMIZ, AKRABAMIZ VARSA
BİZ ORADAYIZ...**

”

*Başbakan Yardımcısı Emrullah İşler'den Artı 90'a çok özel...
“İslamofobi'yi görmezlikten gelemeyiz..” Kabinenin yeni ismi
Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Emrullah İşler, ilahiyat zeminli
akademisyen kimliğiyle, üstlendiği göreve hazırlıklı gelmiş bir
portre... Arap dünyasının demokratikleşme sancularından
Avrupa'da artan ırkçılık ve İslam düşmanlığına kadar uzanan
düşünceleri dikkat çekici...*

Toplumsal seviyede İslam korkusu, göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı gibi unsurlar üzerinden ortaya çıkan bu uygulamalar Avrupa'daki sosyal ve siyasi hayatı derinden etkilemekte ve bunun sonucunda aşırı sağcı partiler Avrupa siyasetinde etkin rol oynamaktadırlar.

Kuşkusuz Arap Dünyasında kaydedilen gelişmeler ülkemiz tarafından da yakından takip edilmektedir. Bölge halklarıyla sahip olduğumuz köklü tarihi, ekonomik, kültürel ve beşeri bağlarımızın nedeniyle, gerek Ortadoğu'da gerekse Kuzey Afrika'daki gelişmeler ülkemizi doğrudan ve dolaylı olarak etkilemektedir. Bu netice, bizi bölge meselelerine katkı yapmaya mecbur kılmaktadır.

Somali tecrübesi uluslararası yardım alanında bir Türkiye modelidir. Türkiye yeni insani diplomasi anlayışında sadece uluslararası kuruluşların aldığı kararlar çerçevesinde yardım politikasını belirleyen bir ülke olmanın ötesinde, bu konuda öncü konumuna gelmiştir.

Prof. Dr. Emrullah İşler, kabinenin yeni, akademisyen kökenli bakanlarından biri... Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, hükümette yaptığı son değişikliklerle, Adalet Bakanlığı'na atanan Bekir Bozdağ'ın yerine, Başbakan Yardımcılığı'na getirildi. Prof. Dr. Emrullah İşler, aslında, Başbakan'ın, yakın mesai arkadaşlarından biri olarak tanınıyordu. Son olarak, Ankara Milletvekili seçilmeden önce de Başbakan Baş Müşaviri olarak görev yapmıştı. İşler, kabinenin “ilahiyat” alanında öğrenim görmüş, bu öğrenimini öğretim üyeliğine taşımış isimlerinden biri. Bu nedenle, dünyada yayılmakta olan İslamofobi, Avrupa'da yaşayan Müslüman azınlıklar ve özellikle Türklerin sorunları, Arap dünyasında yaşanan demokratikleşme sancısı, Afrika-Türkiye ilişkilerinin kazandığı yeni boyut konularına hakim bir akademisyen/siyaset insanından söz ediyoruz. Prof. Dr. Emrullah İşler'le yaptığımız söyleşi de zaten, bu konularda ağırlık kazandı.

1 - Öncelikle Artı 90 ailesi olarak, Başbakan Yardımcılığı görevine atanmanızdan dolayı tebrik ediyor ve hayırlı olsun diyoruz. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı size bağlı kurumlar arasında yer alıyor. Başkanlık, çok kısa bir sürede dünyanın dört bir yanında faaliyetler

gerçekleştiren önemli bir kurum haline geldi. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı neden kuruldu?

Teşekkür ediyorum. 25 Aralık 2013 tarihinde Sayın Başbakanımızın takdiri ve Sayın Cumhurbaşkanımızın tensibi ile Başbakan Yardımcılığı görevine atandım. Öncelikle Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Başbakanımıza bana bu görevi tevcih etmelerinden dolayı en derin saygı ve teşekkürlerimi sunuyorum. Ülkemize hizmet adına çıktığımız bu yolda şahsıma yüklenen bu son derece önemli görevi hakkıyla ifa etme adına Rabbime dua ediyorum.

1960'lı yıllarda yurtdışına başlayan göç hareketliliğinin üzerinden 50 yılı aşkın süre geçerken bugün dünyanın dört bir yanında yaşayan 6.5 milyonu aşkın vatandaşımız ve vatandaşlıktan ayrılmış insanımız bulunmaktadır.

AK Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılına kadar yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız ülkemize sadece döviz gönderen kişiler olarak görülüyordu. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın sorunlarını takip eden, çözüm önerileri geliştiren müstakil bir kurum bulunmuyordu. Yurtdışındaki milyonlarca vatandaşlarımızın sorunlarını takip etmek ve çözüm önerilerini belirlemek üzere Başbakanlık'ta sadece bir müşavir görev yapıyordu.

‘İnsanı yaşat ki devlet yaşasın’ felsefesini benimseyen AK Parti’nin ve Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız ve insanlarımızı verdiği değerini bir sonucu olarak 2010 yılında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı kurulmuştur. Yurtdışında yaşayan insanlarımızın sorunlarının takip edilmesi ve sonuç odaklı çalışmalar yapılması için müstakil bir başkanlığı kurmak AK Parti iktidarının attığı önemli adımlardan birisidir. Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, dünyanın 155 ülkesinde bulunan vatandaşlarımız, soydaş ve akraba topluluklarının karşılaştıkları sorunları ortak akılla çözüme kavuşturmak için faaliyetlerde bulunmak üzere kurulmuştur. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, “Nerede bir vatandaşımız, nerede bir soydaşımız ve nerede bir akrabamız varsa biz oradayız” temel felsefesi ile çalışmalar yürütmektedir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Kanunu’nda; Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili çalışmalar yapmak ve sorunlarına çözüm üretmek, Soydaş ve akraba topluluklar ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyetler yürütmek, Avrupa Birliği çerçevesinde yürütülen projeler hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarınca ülkemizde eğitim görmesi uygun görülenerle, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülkemize gelen öğrencilerin, ülkemizdeki eğitim süreçlerinin başarılı bir şekilde sonuçlandırılması için her türlü esası belirleyerek, ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlamak, amaçları kurumun temel amaçları olarak belirlenmiştir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2010 yılında kurulan yeni bir kurum olmasına rağmen kısa sürede, teşkilatlanma çalışmalarını bitirerek sonuç odaklı çalışmalara imza atmaya başlamıştır. Yurtdışında yaşayan vatanadaş ve soydaşlarımız ile akraba toplulukların sorunlarına çözüm bulunmasına yönelik adımların YTB’nin kurulmasının ardından hızla hayata geçirildiğini görüyoruz.

2- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı’nın kurulmasının ardından hızla hayata geçirilen adımlar olduğunu belirttiniz. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın en önemli sorunu seçimlerde oy kullanma konusunda yaşadıkları sıkıntılardı. Bu konuda atılan adımları değerlendirir misiniz?

Bilindiği üzere yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız, Türkiye’de yapılan seçimlerde buldukları ülkelerde oy kullanamıyordu. Türkiye’de yapılan seçimlerde oy kullanabilmeleri için

vatandaşlarımızın gümrük kapılarına gelmeleri zorunluluğu zaman ve emek kaybına neden oluyordu.

Bu düzenleme nedeniyle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın seçimlere katılım oranının çok düşük seviyelerde kalmasına yol açıyordu. 2012 yılında yapılan yasal düzenleme ile yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın buldukları ülkelerde oy kullanmalarına imkân sağlandı. Türkiye’de yapılacak genel seçim ile cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ve referandumlarda vatandaşlarımız buldukları ülkelerde oy kullanabilecek. Buradan sizin aracılığınızla Ağustos ayında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yurtdışındaki vatandaşların ilk defa buldukları ülkelerde oy kullanabileceklerinin müjdesini vermek isterim. Almanya, Fransa, İngiltere, Belçika ve ABD başta olmak üzere vatandaşlarımız yaşadıkları ülkelerdeki büyükelçilik veya konsolosluklar ile uygun görülen mekânlarda kurulacak sandıklarda oylarını rahat bir şekilde kullanabileceklerdir. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız seçimlerden 38 gün önce buldukları ülkelerde kurulacak sandıklarda oylarını kullanmaya başlayacaklar. Vatandaşlarımızın oy kullanmasını kolaylaştırmak üzere belirli günde oy kullanması konusunda karar verilerek oyunu o günde kullanmasına imkân sağlanabilecektir.

Yurtdışında oy kullanılırken sadece pasaportla değil, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanı ile de oy kullanabilme imkânı getirilerek vatandaşlarımıza büyük kolaylık sağlanmıştır. Yurtdışındaki vatandaşlarımızın buldukları ülkelerde oy kullanma imkânı bulamamaları halinde gümrük kapılarında da oylarını kullanma imkânına sahip olacaklardır. Burada yeni düzenlemeler yapılarak yurtdışı seçmenlerin sadece gümrük kapılarındaki giriş ve çıkışlarda oy kullanma zorunda bırakan düzenleme kaldırılarak seçim sürecinde seçmen olan vatandaşlarımız Türkiye’de olduğu sürece oy verebilme imkânına sahip olacaktır. Sizin aracılığınızla buradan özellikle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza bir çağrıda bulunmak istiyorum. Vatandaşlarımızın buldukları ülkelerde oy kullanabilmeleri için öncelikle seçmen kütüğüne kayıtlı olmaları gerekmektedir. Yurtdışı Seçmen Kütüğü’nde kayıtlı olmayan vatandaşlarımızın yurtiçinde nüfus müdürlüklerine, yurtdışında ise konsolosluklarımıza başvurarak “adres beyanı”nda bulunmaları gerekmektedir. Henüz kayıt yaptırmamış olan vatandaşlarımızın müracaatlarını yaparak seçmen kütüklerine kayıtlarını yaptırmaları önem arz etmektedir.

Yurtdışında yaşayan ve seçmen niteliğine sahip olan vatandaşlarımız, adres beyanında bulunmuşlarsa, Yurtdışı Seçmen Kütüğü’ne kayıtlı olup olmadıklarını kontrol etmeleri gerekmektedir. Vatandaşlarımızın Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı’nın internet sitesinden seçmen kütüklerinde kayıtlı olup olmadıklarını kontrol etmeleri seçimlerde oy kullanmaları açısından büyük önem taşımaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçimi başta olmak üzere genel seçimler ve referandumda buldukları ülkelerde oy kullanma hakkının yurtdışındaki vatandaşlarımıza şimdiden hayırlı olmasını diliyorum. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın iradelerinin sandığa yansıtılması yönünde atılan bu adım tarihi bir adımdır. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızda artık anavatanlarındaki iktidarların belirlenmesinde söz sahibi olarak iradelerini daha güçlü şekilde sandığa yansıtma imkânı bulacaklardır.

3- Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü konusunda başka atılan adımlarda var. Örneğin Mavi Kartlıların sorunlarının çözümü, askerlik düzenlemesi gibi. Bu konularda hangi adımlar atıldı?

Yurtdışında yaşayan ancak değişik nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybeden binlerce insanımız bulunuyor. Bu insanların Türkiye ile anavatanları ile irtibatları ise yoğun bir şekilde devam ediyor. Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere verilen Mavi Kart ile ilgili önemli düzenlemeler yapıldı. Mavi Kart sahiplerinin haklarını daha kolay kullanabilmelerine imkân tanıyan yasal düzenlemeler hayata geçirildi. Oluşturulan ‘Mavi Kart’ kütüğüyle her Mavi Kart sahibi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gibi her türlü işlemi yaptırabilme hakkına kavuştu. Yurtdışında yaşayan gençlerimizin Türkiye’de askerlik görevlerini yerine getirmeleri ile ilgili önemli bir adım da atılmıştır. Yurtdışındaki gençlerimizin dövizle askerlik yapmaları halinde 10 Bin Euro ödemelerini öngören düzenlemeye vatandaşlarımız bedelin yüksek olması nedeniyle itiraz ediyordu.

Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın, Ankarada Yurtdışı Vatandaşlar Danışma Kurulu toplantısında konuyu gündeme getirmesi üzerine, canlı yayında toplantıya katılanlar ile yaptığı istişare neticesinde dövizle askerlik bedelinin indirilmesine karar verildi. 10 Bin Euro olan dövizle askerlik bedeli 6 Bin Euro olarak belirlendi. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın çifte vatandaşlık, çift dilli eğitim, Türkçe’nin öğretilmesi gibi önemli sorunları da hükümetimiz tarafından yakından takip edilmektedir.

Özellikle Almanya'da opsiyon modelinin kaldırılmasına yönelik adımlar olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Ancak, Almanya'da yaşayan bütün Türk kökenlilere çifte vatandaşlık hakkının tanınmasını arzu ediyoruz.

Tek taraflı politikaların adı uyum değil asimilasyondur.

Maalesef bazı ülkelerde göçmenler hala uyum-entegrasyon politikalarının hedefinde yer alıyor. Bu politikalar entegrasyonu tek taraflı bir süreç olarak algılıyor. Ancak unutulmamalıdır ki bu süreç çift yönlüdür ve her iki tarafa da sorumluluklar yüklemektedir. Vatandaşlarımız, yaşadıkları ülkenin yasalarına ve kurallarına uymakla yükümlüdürler. Aynı şekilde ev sahibi ülkede vatandaşlarımızın değerleri ve kimlikleri ile toplumsal hayatın her alanında ayrımcılığa uğramadan fırsat eşitliğine sahip olmalarını sağlamalıdır. Kavramların anlamını birbirine karıştırmamak gerekir.

Sadece göçmenleri hedef alan, göçmenlerin ev sahibi toplumun değerlerini benimseme-sini isteyen tek taraflı politikaların adı uyum değil asimilasyondur. Avrupalı Türkler artık Avrupa'nın bir parçasıdır. Bu durum onlara hem haklar sağlamakta hem de sorumluluklar yüklemektedir. Elbette eşitlik beklemek onların hakkıdır.

4- Yurtdışında vatandaşlarımız tarafından kurulan binlerce sivil toplum örgütü bulunuyor. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı sivil toplum örgütlerine yönelik hangi çalışmaları yapıyor?

Dünya genelinde vatandaşlarımızın kurduğu yaklaşık 5 bin Sivil Toplum Kuruluşu (STK) mevcuttur. YTB sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak yürüttüğü idari ve mali destek çalışmaları kapsamında bir taraftan STK'ların projelerini desteklerken diğer taraftan lobicilik, sosyal medya kullanımı gibi konularda verdiği eğitimlerle kapasite geliştirme çalışmalarını yürütmektedir.

Bu çerçevede, 7 ülke 10 şehirde STK eğitim programları başlatılmıştır. 2011-2013 yılları arasında STK'lar tarafından yapılan bin yüz on proje başvurusundan uygun görülen 321 tanesi desteklenmiştir.

Yurtdışında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının sorunlarını ve taleplerini ilgili Bakanlıklarımıza doğrudan iletme imkânını sağlamak amacıyla "Yurtdışında Yaşayan Vatandaşlar ve Sivil Toplum Kuruluşları Buluşması" 17 ülkeden yaklaşık 600 sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katılımı ile 7-8 Haziran 2012 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

5- Almanya başta olmak üzere Gençlik Daireleri tarafından ailelerinden alınan çocuklar konusu hassas bir konu olarak karşımıza çıkıyor. Siz bu konuya nasıl bakıyorsunuz? Bu konuda hangi adımlar atılacaktır?

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın Türkiye'nin ve Avrupa'nın gündemine taşıdığı en önemli konulardan birisi ailelerinden alınan çocuklar

meselesidir. Ankara'da 4-5 Temmuz 2012 tarihlerinde düzenlenen, Almanya, Avusturya, Hollanda ve Belçika'dan konuyla ilgili uzmanların ve psikologların da katıldığı "Gençlik Daireleri ve Türk Aileleri Çalıştayı" bu konunun gündeme taşınmasında önemli bir adım olmuştur. Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı Almanya ve Hollanda'da konuyla ilgili uzmanların katılımı ile sivil toplum kuruluşlarını bilgilendirme amacıyla, "Gençlik Daireleri ve Türk Aileleri" çalıştayı kapsamında psikolojik, dini ve sosyal yönleri ile yapılabilecek çalışmaların da değerlendirildiği saha çalışmaları gerçekleştirerek bu konuda bilinçlenme oluşmasına katkı sağlamıştır. Sayın Başbakanımız başta olmak üzere bizler yurtdışında ailelerinden alınan Türk çocukları sorunu üzerinde hassasiyetle duruyoruz. Ailelerinden alınan çocuklarla ilgili konuyu ben de yakından takip edeceğim. Ailelerinden mahkeme kararı ile alınan Türk çocukların sübjektif gerekçelerle alındığını görüyoruz. Çocukları ellerinden alınan ailelere her türlü hukuki destek ülkemiz tarafından verilmektedir ve bundan sonra da verilmeye devam edecektir. Ailelerinden alınan çocukların verildikleri bakıcı ailelerde bizim için büyük önem taşımaktadır. Ailelerinden alınan Türk çocuklarının öncelikle Türk bakıcı ailelerine verilmesini arzu ediyoruz. Buradan bir çağrı yapmak istiyorum. Yurtdışında yaşayan ailelerimiz bakıcı aile olma konusunda çekinceli davranıyor. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız bakıcı aile olma konusunda müracaatta bulunsunlar. Ailesinden alınan Türk çocuklarının Türk bakıcı aile olması halinde öncelikle bu bakıcı ailelere verilmesi sağlanacaktır. Türk bakıcı aile bulunmaması halinde ise bizim çocuklarımızın verildiği bakıcı aileler tarafından bizim gelenek ve göreneklerimize uygun bir ortamda yetiştirilmesini arzu ediyoruz. Ailesinden alınan çocuklar sorununu yakından takip etmeye devam edeceğiz. Bir çocuğumuzun bile gelenek ve görenek ile örf ve adetlerimizden uzak bir ortamda yetiştirilmesine göz yumamayız. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız bu konunun üzerinde hassasiyetle durmaya devam edecektir. Yurtdışındaki sivil toplum örgütlerimizin ailesinden alınan çocuklar sorununa daha çok eğilmelerini istiyoruz. Bu konuda atılacak adımlara her türlü desteği vereceğiz

6-Türkiye'de yükseköğrenim görmek üzere gelen öğrencilere verilen burslar yeniden yapılandırıldı. Bu konuda hangi düzenlemelere yapıldı ve Türkiye bu konuda hangi hedefleri belirledi?

Türkiye'nin uluslararası öğrenciler için bir eğitim üssü olmasını hedefliyoruz. Bu kapsamda ülkemizin değişimi ve yeniliği gözeterek uyguladığı politikalarla, burs sistemi 70 ülkenin burs sistemi incelenerek yeniden yapılandırılmıştır. Tıp, mühendislik, sosyal bilimler vb. alanlara yönelik İbni Sina, Ali Kuşçu, İbni Haldun gibi burs modülleri ile 17 farklı burs türünü içeren "Türkiye Bursları" markası oluşturulmuştur. Burs başvurularının internet üzerinden yapılabilmesinin sağlanması ile her yıl 9.000 öğrenci Türkiye'de okumak için müracaat ederken 2013 yılında yapılan tanıtımlar, yeni burs modülleri ve online başvuru imkanı ile 45.000 civarında başvuru alınmıştır. Türkiye olarak 2014 yılında 5 bin uluslararası öğrenciye Türkiye'de burslu olarak üniversite eğitimi alma imkânı taniyacağız.

7- Almanya başta olmak üzere yurtdışına göç eden vatandaşlarımız ilk başlarda işçi olarak gitmelerine rağmen bugün farklı sektörlerde büyük başarılarla imza atıyorlar. Yurtdışındaki insanlarımızın bu başarılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'den 1960'lı yıllardan itibaren yurtdışına göçler yaşanmaya başladı. İlk olarak Almanya'ya giden vatandaşlarımız işçi olarak çalışmaya gittiler. Almanya'da 1960'lardaki sanayileşme beraberinde işgücü ihtiyacını doğurmuştu. İşgücü ihtiyacıyla başlayan ve günümüze gelindiğinde 3 milyon Türk'ün yaşadığı bir ülke olan Almanya, son 52 yılda sosyopolitik anlamda Türkiye'nin derin bağlar kurduğu bir ülke haline geldi. Avrupa'nın gerek nüfus gerek ekonomik büyüklük açısından önde gelen ülkesi Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerinde yaşayan Türklerin siyasal tutumları, görüş ve fikirleri hem Almanya'nın hem de yaşadıkları diğer ülkelerin siyasal hayatını etkileyen, belirleyen bir güç olma yolunda ilerliyor. Almanya'da son seçimler sonrasında kurulan federal hükümette Göç, Mülteciler ve Uyum'dan Sorumlu Devlet Bakanlığı'na Türk kökenli Aydan Özoğuz'un getirilmesi Almanya'da yaşayan Türklerin başarısına en güzel örnektir. Vatandaşlarımız, Avrupa ülkeleri başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde siyasetten, ekonomiye, spordan, sanata sosyal hayatın tüm alanlarında önemli başarılarla imza atarak ülkemizi temsil ediyorlar. Almanya milli futbol takımının en önemli oyuncularını arasında Türk kökenli olan Mesut Özil ve İlkay Türkdoğan gibi isimlerin olması bizleri gururlandırıyor. Avrupa Birliği'nin ilk 15 ülkesinde 118 bin Türk yatırımcı toplam 62.8 milyar yıllık cirolarıyla büyük bir ekonomik gücün sahipleri olarak anılıyorlar. 1960'larda

başlayan ve her on yılda bir farklı bir atılımla büyüyerek ilerleyen yurtdışındaki iş adamlarımız son on yılda gerçekleştirdikleri büyük başarılarla Türkiye'nin yüz akı oldular. 1960'larda işçi olarak yurtdışına giden öncüller bugün global yatırımcı pozisyonuna gelirken, 1980'ler de müteahhitlik hizmetleri için yurtdışına gidenler bugün Türkiye'yi, dünyanın en büyük ikinci müteahhitlik ülkesi pozisyonuna getirdiler. Yurtdışındaki vatandaşlarımız gerçekleştirdikleri büyük başarılarla Türkiye'nin yüz akı oldular. Yıllar önce ekonomik darlık nedeniyle, yurdunu ve tüm sevdiklerini geride bırakarak Avrupa ülkelerine göç eden vatandaşlarımız, ne yazık ki yıllarca ihmal edilmiştir. 'Gurbette yabancı, Türkiye'de 'Alamancı' paradoksunu yaşayan yurtdışındaki vatandaşlarımız ve insanlarımıza bu ikilemini yaşatmamak için elimizden geleni yapıyoruz. Nerede bir vatandaşımız, nerede bir soydaşımız, nerede bir akrabamız varsa Türkiye orada olacaktır ve olmaya devam edecektir.

Başta Avrupa olmak üzere dünyanın dört bir yanında ki vatandaşlarımızın yaşadıkları ülkelerdeki etki ve etkinlikleri çok önemlidir. Devletimiz bunun önemini farkında ve bilincinde olduğunu herkesin çok iyi bilmesi lazım. Yaşadıkları ülkelerdeki haklarının korunması ve ihtiyaç duydukları hizmetlere ulaşmaları gibi önemli konularda ilerlemenin yolu birlikte hareket etmelerinden geçmektedir. Kendi aralarında ki fikir ayrılıklarını bir kenara bırakarak ortak sorunların çözümünde birlikte hareket etmeleri gerekmektedir. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunları çözme noktasında en önemli ayrıntı budur. Birlik ve beraberlik içerisinde haklarını savunurlarsa ancak ilerleme olur. Bu bilincin önümüzdeki yıllarda çok daha hızlı bir şekilde gelişeceğini düşünüyorum.

8-İrkçilik ve İslamofobia gibi hızla yükselen önemli sorunlar Avrupadaki vatandaşlarımızın önünde bulunmakta. Yaşanan sorunlara ilişkin vatandaşlarımıza önerileriniz var mı?

Avrupa başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde ırkçılık ve İslamofobia'ya tehlikesinin arttığını görüyoruz. Soğuk savaşın sona ermesinin ardından ortaya çıkan bu tehlikeli akımlar özellikle 11 Eylül sonrası da bambaşka bir travmaya dönüştü. Müslüman göçmenler konusunda Avrupa'nın hemen hemen her ülkesinde ciddi problemler var. İslamofobi ve İslam karşıtlığı özellikle Müslüman göçmenleri hedef alıyor. Dini mekânlara saldırılar, dini haklar konusundaki kısıtlayıcı uygulamalar, göçmen toplulukları hedef alan ırkçı saldırılar, göçmenlere ilişkin konuların medyada ele alınış şekli, toplumların birlikte

yaşam deneyiminin sağladığı kazanımlara zarar veriyor. Toplumsal seviyede İslam korkusu, göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı gibi unsurlar üzerinden ortaya çıkan bu uygulamalar Avrupadaki sosyal ve siyasi hayatı derinden etkilemekte ve bunun sonucunda aşırı sağcı partiler Avrupa siyasetinde etkin rol oynamaktadırlar. Bu ortamda nefret ve korku temelli bir bakış açısıyla şekillenen “öteki” tanımı, ekonomik krizden etkilenmekte ve çok kültürlülük perspektiflerini zedelemektedir. Bu problemleri görmezlikten gelmek mümkün değil. Avrupa başta olmak üzere dünya üzerinde artan ırkçılık ve İslamofobia tehlikesine karşı bütün yönetimlerin sıfır tolerans politikasını gütmeleri gerekiyor. İrkçi ve ayrımcı saldırılara karşı bütün iktidarların tepki göstermesi, hukuk yollarıyla bu tür saldırıların cezalandırılması gerekiyor. Almanyada devam etmekte olan aşırı ırkçı radikal terör örgütü NSU Davası bu açıdan büyük önem taşımaktadır. Türkiye olarak bu davayı yakından takip ediyoruz. Bu davanın sonucunda suçu sabit olan kişilerin en ağır cezalara çarptırılmasını bekliyoruz.

9- Son yıllarda Mısır ve Suriye başta olmak üzere Arap Dünyasında önemli gelişmeler yaşanmakta. Arap dünyası konusunda önemli çalışmalara imza atmış biri olarak, bu gelişmeler

ışığında Türkiye'nin izlediği politikalar hakkında bir değerlendirme yapabilir misiniz?

Arap dünyasında yaşanan gelişmeleri gününbirlik hadiselerle bağlı olarak değerlendirmek, sürecin gerçek fotoğrafını görmemizi engeller. Olaylar her ne kadar ülkeden ülkeye farklı bir gelişim süreci izlese de, halkın daha çok demokrasi, insan hakları, daha müreffeh bir hayat ve özgürlük talebi, olayların ortak paydasını oluşturmuştur. Söz konusu süreç, önce Tunus'ta Bin Ali, akabinde Mısır'da Hüsnü Mübarek'in otuz yılı aşkın süre gelen rejimi ve son olarak da 42 yıllık despot Kaddafi rejiminin devrilmesi ile neticelenmiş, Suriye'de kör düğüm haline gelen bir iç savaşa dönüşmüş veya dönüştürülmüştür. Özellikle Libya müdahalesinden sonra uluslararası konjonktür, olaylara müdahil olmak suretiyle gelişmeleri dolaylı olarak etkilese de, son tahlilde olayları başlatan tarihsel sürecin oluşturduğu iç dinamiklerdir. Süreci bu bağlamda değerlendirdiğimizde, şu tespiti yapmamız mümkündür; yaşananlar belirli ideolojilerin etrafında değil, kendiliğinden ve kargaşa içinde ortaya çıkmış, gelişen süreçte dış faktörlerin etkisine açık bir hal almıştır. Kuşkusuz Arap Dünyasında kaydedilen gelişmeler ülkemiz tarafından da yakından takip edilmektedir. Bölge halklarıyla sahip olduğumuz köklü tarihi, ekonomik, kültürel

ve beşeri bağlarımız nedeniyle, gerek Ortadoğu'da gerekse Kuzey Afrika'daki gelişmeler ülkemizi doğrudan ve dolaylı olarak etkilemektedir. Bu durum, bizi bölge meselelerine katkı yapmaya mecbur kılmaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye, son üç yılda yaşanan krizlerin ve sıkıntılarının derin bir şekilde hissedildiği bölgede, sorunların asgari seviyeye indirilmesi, yaraların sarılabilmesi için büyük bir çaba sarf etmiştir. Ülke olarak, olayların başladığı günden itibaren, sürece ilişkin ilkeli bir tutum ve tavır ortaya koyduk. Türkiye, halkların meşru ve demokratik taleplerinin yerine getirilmesi gerektiğini savunmuş, askeri müdahaleler yoluyla demokratik yönetimlerin sona erdirilmesini reddetmiş ve demokrasiye ivedilikle dönülmesi çağrısını her fırsatta yinelemiştir. Ülkemiz, ikili münasebetlerini menfaat üzerine inşa eden uluslararası konjonktürün aksine, bir yandan bedel ödemek pahasına Suriye halkına tüm kapılarını açmak suretiyle misafir etmiş, diğer taraftan da yaşanan insanlık dramına dikkat çekerek, bir an evvel bitirilmesi için durumu, katıldığı tüm uluslararası platformlara taşımıştır. Türkiye'nin bu tutumu, yaşanan drama adeta gözlerini kapatan ülkeleri hayrete düşürmüştür. Diğer taraftan ensar şuuruyla muhacir Suriye halkına kucağını açan Türk halkı, tarihe önemli bir not düşmüştür.

“ BAŞBAKAN YARDIMCISI EMRULLAH İŞLER ” “ ÖZGEÇMİŞ ”

Emrullah İşler, 7 Ocak 1960'da Ankara Kızılcahamam Kuşçuören köyünde doğdu. Babasının adı Abdullah, annesinin adı Zeliha'dır. Öğretim Üyesi, Prof. Dr.; Kral Suud Üniversitesi Eğitim Fakültesi İslami İlimler Bölümünde lisans eğitimini aldı. Yüksek lisansını ve doktorasını Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Bölümü Tefsir Anabilim Dalında tamamladı. Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümünde Tefsir alanında yardımcı doçent olarak çalıştı. Daha sonra Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller

Eğitimi Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalında yardımcı doçent, doçent ve profesör unvanıyla görev yaptı. Kazakistan ve Suudi Arabistan'da misafir öğretim üyeliği görevinde bulundu. Başbakan Başmüşaviri olarak çalıştı. Gazi Eğitim Fakültesi Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı yaptı. Çok sayıda bilimsel kitap, makale ve bildirileri bulunmaktadır. 24. Dönemde İKÖPAB Türk Grubu Başkanı oldu. Çok iyi düzeyde Arapça ve iyi düzeyde İngilizce bilmektedir. Son kabine değişikliğiyle Başbakan yardımcılığı görevine getirilen İşler, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Hüseyin Karadoğan

Konya Yunak doğumlu Hüseyin Karadoğan, ilkokul ve ortaokul eğitimini tamamladığı Konya'da yaşamına çiftçilik yaparak devam etti. Çocukluk ve gençlik dönemlerinde birçok kişinin köyden yurtdışına çalışmak için gittiğini anlatan Hüseyin Bey de para kazanabilmek için göç edenlerden biri. Daha iyi bir gelecek umuduyla Danimarka'ya işçi olarak göç eden Hüseyin Karadoğan, sıkıntılı geçen o yılları ve yaşadığı tecrübeleri dergimiz ARTI90' a anlattı.

O ZAMANLAR HERKES AVRUPA'YA GÖÇ EDİYORDU

İlk göç edenler, gerçekten çok kötü durumda olanlardı; yani işi olmayan, toprağı ve hayvanı olmayanlar dolayısıyla geçinecek durumları olmayan kişiler gidiyordu. Benim gibi durumu fena olmayan; az da olsa bir gelir sahibi olanlar, yurtdışına gitmeyi pek tercih etmiyorlardı. Oradaki yaşamı, çalışma durumunu ve hayatı; kısacası Avrupa'yı o zamanlar pek kimse bilmezdi. Gidenler acaba geriye döner mi diye düşünürdüm.

ABLAMLARLA BİRLİKTE ALMANYA'YA GİTTİM

Ardından ablamın eşi Almanya'ya göç etmeye karar verdi ve ailecek Almanya'ya gittiler. O zamanlar ilk kez yakın bir akrabam gurbete gitmeye karar vermişti. Gidenlerden yıllarca haber gelmezdi. O zamanlar kimsede telefon yoktu ve mektuplar binde bir gelirdi köye. Aradan yıllar geçti. Ablam ve ailesi 1968'de izin alıp geldiler. Geleceklerinden kimsenin haberi yoktu, dediğim gibi telefon yoktu. Çat kapı evimizin önünde yabancı arabayla ablam ve ailesi arabadan indi. Ablam ve eniştem Almanya'yı anlatıyordu bana; hem iyi hem zor taraflarını.

MADDİ SIKINTILAR YÜZÜNDEN BEN DE GİTMEK ZORUNDA KALDIM

Bizim durumumuz maddi anlamda o zamanlar daha da kötüleşmişti. O yıllarda hasatlar verimli değildi. Onun için ben de Almanya'ya gitme kararı almıştım. Sadece birkaç yıl çalışıp geri dönmek için. Ablam ile beraber Almanya'ya gittim. Sınırdan sorunsuz geçebilmişim ama Almanya'ya geldiğimde sorunlar çıkmıştı.

ALMANYA'DA SIKINTILI ZAMANLAR YAŞADIM

Çalışma iznim yoktu, onun için kaçak çalışmam gerekiyordu. Birkaç ay kaçak olarak çalıştım. Bu durum beni çok rahatsız ediyordu. Hergün korku içinde yaşıyordum. O sırada, Danimarka'ya işçi alınacağını duydum. Danimarka'yı ilk kez duymuştum o zamanlar. Danimarka'nın nerede olduğunu bile bilmiyordum; oraya nasıl gidilir hiçbir fikrim yoktu. Biraz araştırma yaptıktan sonra Almanya'dan Danimarka'ya trenle gidilebileceğini öğrendim. Çalıştığım yerde kaçak olarak çalışan başka Türkler de vardı. Böylece diğer iki arkadaşla Danimarka'ya gitmeye karar verdik.

Gece oldu. En sonunda kalacak bir motel bulmuştuk. Görevliye el işaretleriyle 3 yataklı bir oda istediğimizi anlattık. Ertesi gün, kalktığımızda çok acıkmıştık ve yiyecek bir şeyler bulmamız gerekiyordu. Danimarka'nın yemekleri bize çok garip geliyordu, içinde ne vardı onu bile bilmiyorduk. Domuz mudur, temiz midir, tadı nasıldır diye düşünüyorduk. İlk günler sadece marketten sebze, ekmek, peynir gibi şeyler alıp yedik.

DANİMARKA'DA GEÇEN İLK GÜNLER

Üçümüz tek gidişlik biletimizi aldık. Saatler sonra Kopenhag tren istasyonuna vardık. Trenden indiğimizde Danimarka'nın Almanya'dan pek de farkı yoktu. İnsanı ve bina yapısı Almanya'ya benziyordu ama dilleri çok farklıydı. Bizim yarım Almancanın buralarda hiçbir faydası yoktu. İlk önce kalacak bir yer bulmamız ardından da çalışma izni alacağımız yeri bulmamız gerekiyordu. Trenden indiğimizde sokakları gezmeye başladık. Belki bir Türk'e rastlarız diye ama hiç Türk bulamadık.

EL İŞARETLERİYLE DERDİMİZİ ANLATMAYA ÇALIŞTIK

Gece oldu. En sonunda kalacak bir motel bulmuştuk. Görevliye el işaretleriyle 3 yataklı bir oda istediğimizi anlattık. Ertesi gün, kalktığımızda çok acıkmıştık ve yiyecek bir şeyler bulmamız gerekiyordu. Danimarka'nın yemekleri bize çok garip geliyordu, içinde ne vardı onu bile bilmiyorduk. Domuz mudur, temiz midir, tadı nasıldır diye düşünüyorduk. İlk günler sadece marketten sebze, ekmek, peynir gibi şeyler alıp yedik.

TANIŞTIĞIMIZ PAKİSTANLI BİZİ TÜRKLE GÖTÜRDÜ

Aradan birkaç gün geçti, sokakta bize benzeyen birine rastladık ama Türk değildi; Pakistanlıydı. Onu durdurduk ve onunla Türkçe konuşmaya başladık ama bizi anlamadığını el işaretleriyle gösterdi. "Selâmın aleyküm" dedim, adam cevap verdi "aleyküm selâm" diye. Orda onun da Müslüman olduğunu anlamıştık. El işaretleriyle konuşuyorduk. Adam eliyle "beni takip edin" dedi. Uzunca bir yürüyüşün ardından otobüse binip şehrin dışına çıktık.

TANIŞTIĞIMIZ TÜRK BİZE ÇOK YARDIM ETTİ

Bir fabrikaya gelmiştik. "Dışarda bekleyin" gibisinden işaret verdi bize. Kendisi girdi ve birkaç dakika sonra adı İsmail olan Türk bir adamla beraber dışarı çıktı. Kendisi Danimarka'ya birkaç yıl önce gelmiş. Durumumuzu anlattık ona; nasıl Almanya'da kaçak çalışıp, sonra Danimarkada işçi aranıyor diye buralara geldiğimizi.

İlk zamanlar eşim için çok zordu. Kimseyi tanımiyordu, dil bilmiyordu ve tüm akrabaları Türkiye’de kalmıştı. Aynı durumu çocuklarım da yaşadı. Onlar da artık eğitim hayatlarını Danimarka’da sürdürecektlerdi. Aradan birkaç ay geçti, hepsi alışmaya başladı. Yeni çevremiz oldu, o yıllarda çoğu akrabamız ve aile dostlarımız Danimarka’ya göç etmişlerdi zaten.

FABRİKADA VERİLEN DANCA DERSLERİNE KATILDIM

İsmail bizlere çok destek oldu orada. Bizi kendi çalıştığı fabrikada işe aldırды ve çalışma izni almamıza yardımcı oldu, kalacak yer ayarladı. Fabrikada işler iyiydi. Çalışma saatleri ve maaşı da iyiydi. En iyisi de Almanya’daki gibi kaçak çalışmıyorduk. Kendimi güvende hissediyor, rahatça dolaşabiliyordum. İşten sonra fabrikada Danca dersi veriliyordu. Onlara katılıyordum.

AMACIM KONYA’YA GERİ DÖNMEKTİ

Aradan yaklaşık iki sene geçti. Danca’yı baya öğrenmişim . Artık kendi kendimi idare edebiliyordum. İki yıl sonra Türkiye’ye izne geldim. Gittiğimde eşime, çocuklarımızla rahat oturabilsin diye Konya’da merkezde bir daire satın aldım. Daha sonra telefon da bağlattım onlara telefon edebileyim Danimarka’dan diye. Artık Konya’da bir dairem ve yazları köyde oturacağımız bir evimiz vardı. Artık hedefim Danimarka’ya dönüp birkaç yıl daha çalışmak ve biraz daha para biriktirip Konya’ya geri dönerek bir iş açmaktı.

DANİMARKA’DA OTURMA İZİNİ ALDIM

Aradan birkaç yıl geçti. Konya’ya geri dönmeye kararlıyım, paramı da biriktirmiştim. Eşim ve çocuklarım oradaydı. Bir gün Danimarka’da, devletten bir mektup geldi. Danimarka’da yedi yıl çalıştığım için oturma izni vermişler. Artık ailemi de yanıma alabilecektim. Bu iyi haberi eşime söyledim ama o kesinlikle Konya’dan ayrılmayacağını söyledi. Artık durumumuz iyiydi Konya’da. Kendi evimiz ve köydeki tarladan da bir gelirimiz vardı. ”Gurbete gidip ne

yapacağız. Çocukların okulu ne olacak, nasıl yaşarız biz orada” diye söylenip durdu eşim.

EŞİMİ İKNA EDEBİLMEK İÇİN ÇOK UĞRAŞTIM

Yıllar boyunca eşimi ikna edemedim. Danimarka Türkiye arasında bir süre gidip geldim. Orada yaşam daha kolaydı. Okullar iyiydi, hastaneler çok iyiydi, her şey kolaydı, oturma iznini kaybetmek istemiyordum. Onun için Danimarka’da çalışmaya devam ettim, ve diğer taraftan eşimi ikna etmeye çalışıyordum . Yıl 1991 oldu, artık yeter dedim, ve ailemin biletlerini aldım ve Konya’ya gittim. Eşime “hadi toplanın 3 gün sonra Danimarka’ya gidiyoruz” dedim. Eşim şaşırды ilk başta ama sonra ikna oldu. Çocuklarımı okuldan aldım ve evi kilitleyerek Danimarka’ya ailemi götürdüm.

EŞİM İLK ZAMANLARDA ÇOK ZORLANDI

İlk zamanlar eşim için çok zordu. Kimseyi tanımiyordu , dil bilmiyordu ve tüm akrabaları Türkiye’de kalmıştı. Aynı durumu çocuklarım da yaşadı. Onlar da artık eğitim hayatlarını Danimarka’da sürdürecektlerdi. Aradan birkaç ay geçti, hepsi alışmaya başladı. Yeni çevremiz oldu, o yıllarda çoğu akrabamız ve aile dostlarımız Danimarka’ya göç etmişlerdi zaten.

HALA KONYA’YA DÖNME HAYALİ KURUYORUZ

Bugün hala Konya’ya geri dönme hayali içindeyiz ben ve eşim. İkimiz de artık emekliyiz. Altı ay Konya’da altı ay Danimarka’ da kalıyoruz. Danimarka’yı yüzde yüz terk edemiyoruz. Çocuklarımız ve torunlarımız Danimarka’dalar. Onlardan uzak yaşamak istemiyoruz.

ARTI 90

GURBETTEKİ TÜRLERE DAİR HERŞEY

ARTI 90' da...

ARTI 90

Her Pazar (TSİ)

21:45' de

Mehtap ALTINOK'un

Sunumuyla

TRT Türk

ekranlarında...

T.C. BAŞBAKANLIK
YURTDIŞI TÜRLER
BAKANLIĞI

İSKENDER DE BASSO

Mardin-Midyat hattında bir yaşam...

İskender De Basso, Mardin Midyat'a bağlı Narlı Köyü'nde yaşayan Süryani vatandaşı. Altı dil biliyor ve Robert Koleji mezunu. 37 yıl önce ailesi ile birlikte İsveç'e göçtü. Ailesine kucak açan bu yeni ülkede kendisini geliştirmeye verdi ve çeşitli fakültelerde okuyarak Sosyal Çalışma Uzmanı oldu.

İskender De Basso, geçtiğimiz yıllarda vatan hasretine daha fazla dayanamayarak Türkiye'ye döndü. Kişisel çalışmalarına hala devam eden De Basso, Türkiye'nin eski Türkiye olmadığını ifade ediyor, Demokratikleşme Paketi'nden geleceğe dair umut duyuyor ve ekliyor... "Hepimizin birbirimize ihtiyacı var. Kimlik istemiyorum. Topluma yarayacak insan istiyorum."

İskender De Basso,

1949'da Mardin Midyat'ın Narlı Köyü'nde doğdu. Babasının ismi Habsulu, annesininki ise Sitto. Beşi erkek olmak üzere yedi tane kardeşi var. Ailesi hayvancılık ve tarımla uğraşıyordu. Yaşadıkları köyün 1960'lı yıllarda yaklaşık 1000 kadar nüfusu vardı ve De Basso ailesi yedi hane ile köydeki tek Süryani aile idi. Farklı etnik kökenli insanlarla iyi bir ilişkileri vardı.

Deyrülzaferan Manastırı'ndeki eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'da ki Robert Koleji'ne başladı. Kolej eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'dan ayrıldı ve Diyarbakır'da ki NATO Üssü'nde çevirmen olarak çalışmaya başladı.

Bu arada eşi Sara ile evlendi. Ancak 1974 yılında bazı şeyler De Basso'lar için değişmeye başladı. Kıbrıs Barış Harekati yapıldığı sıralarda De Basso ailesi ayın için gittikleri kilise çevredekiler tarafından taşlanıyorlar. Ailenin bu sıralarda dört çocuğu var ve çeşitli baskılarla karşılaşmaya başladılar. Bu baskılardan dolayı evlerinden kaçıp Papaz Aziz Güner'in evine sığındılar.

İskender De Basso bir kaç gün içinde İsveç'e gidip Forklift operatörlüğü işi buldu ve dört ay sonra eşi ve çocuklarını da oraya aldı.

İskender De Basso bu mesleğinde çalışırken altı aylık bir İsveççe

kursuna gitti ve sonra da Uppsala Üniversitesi'nde Ekonomi bölümüne başladı. Ancak mutsuz olduğu için ikinci sınıfta bu eğitimini bıraktı ve liseye kaydoldu. Liseyi bitirdiği zaman İsveç'e'sini istediği gibi ilerletmişti ve Örebro Üniversitesi'nde eğitime başladı. Burada bir buçuk yıl Ortadoğu ve Avrupa İktisadi Tarihi, iki yıl Sosyoloji ve bir yıl da Kariyer Psikolojisi okudu. Eğitimini tamamlayarak sosyonom oldu ve üniversitede ders vermeye başladı. İskender De Basso okumayı çok seviyordu ve İsveç'te kaldığı süre boyunca bir çok araştırma yaptı ve kitap yazdı. 2000 yılında Uppsala Şehir Kütüphanesi'ne

Türkiye üzerine yazılmış Türkçe, İngilizce, Arapça ve Süryanice üç bin adet kitap başlıyınca vali ve belediye başkanı ziyaretine geldi. Zaten yaşadıkları bölgenin valisi, belediye başkanı ve polis şefi kendisine “amca” diye hitap ediyorlar.

İskender De Basso 37 yıl aradan sonra Türkiye’ye kesin dönüş yaptı. Dönüşünün sebebi vatan hasretine daha fazla dayanamamış olması. Bu durumu ise şöyle açıklıyor...
“Asuri ailesi olarak dönmemizin nedeni, köylülerimizin samimi-

yeti, dürüstlük ve insaniyetidir. Vatan hasreti benim artık yaşamak istediğim bir olgu değil. Kadın, çocuk, erkek, yaşlı; herkes dönüşümüze sevindi. Bende yalnız Mardin değil, vatan sevgisi var ve memleketimi seviyorum. Türkiye’de eskiden birbirimizi iyi dinlemiyor, anlamıyorduk. Şimdi daha iyi dinleyip anlıyoruz. İnsanlar iyiye doğruya gidiyor.”
Dedelerinden kalan evlerini 750 bin dolara restore edip üç katlı bir Asuri Konağı yaptıran De Basso ailesi şu anda Mardin’de ki bu evlerinde yaşıyorlar.

Başbakan Erdoğan’ın açıkladığı Demokratikleşme Paketi’ni memnuniyetle karşıladılar ve Türkiye’nin daha iyi günlere doğru gideceğine inanıyorlar. “İnsanlığa yakıştır adımlar atmamız lazım. Bu da eğitimden geçiyor. Hepimiz bu topraklar üzerinde yabancılaştığımız. Bir şeyleri değiştirmeli ve ilk önce toprakla arkadaş olmalıyız.”

İskender De Basso’nun öyküsü, yakın tarihin Anadolu insanının öyküsünün özeti aslında... Yaşanılan fırtınalı günlerin sanki ortak bir hesabı gibi...

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof.Dr. Hayati Develi'den ARTI 90'a açıklamalar...

“Türkiye’yi bıkmadan anlatmak zorundayız...”

Temel amacımız Türkiye’yi tanıtmaktır. Türk dilini yurtdışında isteyenlere öğretmek ve Türkiye’nin kültürel birikimini yurtdışında tanıtmak gibi iki temel alan vardır aslında. Yurtdışında Türkçeyi öğretiyoruz. Merkezlerimizde ve açtığımız kurslarda. Çünkü son 20 yılda Türkçeye olan ilgi hızla katlanarak arttı. Her gün daha çok sayıda insan, bilhassa genç insanlar Türkçeyi öğrenmek istiyorlar.

Türkçe öğretimi için yola çıktığımız ülkelerde, bilhassa tarihsel coğrafyamızda Türkçe 80-90 yıl öncesinde aydınlar

arasında ortak bir dildi. Bosna da, Makedonya’da ya da Mısır’da Türkçe bilmeyen bir aydın yoktu. Abdülhamit Han’ın okullaşma politikası sonucunda bu iş yaygınlaşmıştı.

O insanlar kendi kültür ve hafızalarına sahip çıkmak de Türkçe öğrenmek istiyorlar. Türkiye’nin ekonomik ve politik olarak yükselişi de, o ülkelerde yaşayan gençlere Türkçeyi öğrenmelerinin faydalarını hatırlatıyor. Türkçe öğrenirseniz ilerde daha kaliteli bir hayat kurabilirsiniz. Biz yabancı dili neden öğrendik?

Türkiye, kültür varlığına dayalı kamu diplomasisi açısından çok önemli bir süreci, Yunus Emre Enstitüsü’nün kuruluşuyla başlattı... Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye’nin kültürel kimliğini, tarihi birikimini, özellikle yakın akraba topluluklarıyla sıcak ilişkilerini sergileyen çok önemli bir kurum olarak çalışmalarını sürdürüyor. Kurumun başındaki isim, Prof.Dr.Hayati Develi... Yoğun çalışmalarının temposunda Artı 90’a zaman ayırdı ve Başkanı olduğu kurumun çalışmalarını anlattı...

Yunus Emre Enstitüsünün yapısı ve çalışmaları hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Yunus Emre Enstitüsü kültür diplomasisi dediğimiz alanın enstrümanı olarak kurulmuş olan vakıf ve ona bağlı enstitüdür. Çeşitli devletlerin enstitüleri ve bu tür kültürel tanıtıma yönelik kurumları vardır. Yunus Emre Enstitüsü de bunların bir benzeri olarak tasarlandı ve kuruldu. Temel amacı Türkiye’yi tanıtmaktır. Türk dilini, yurtdışında isteyenlere öğretmek ve Türkiye’nin kültürel birikimini

öğrenci dolaşımı arttıkça böyle bir belgeye ihtiyaç duyuluyor. Yabancı öğrenci geliyor, sınava giriyor. Bir üniversitede 40 alıyor diğer üniversitede 80. Bir yerde 40 alıyorsan diğerinde 45 alırsın. Eğer böyle değilse, burada bir sorun vardır. Demek ki bu işin bir standardı yok. Biz uluslararası standartlara uygun akredite edilmiş ve gerçekten ölçme değerlendirme işini yapan bir sınav sistemi geliştirmek istedik. Bunun için çalışan özel bir birimimiz var. Bu sınavı yurtdışında uyguladık, uyguluyoruz. O sınava giren kişi, Avrupa Dil Portfolyosu kazanımlarına uygun şekilde bir ölçmeye değerlendirmeye tabi tutulmuş oluyor.

Bu Türkçe sınav metodu hiç uygulandı mı? Ulusal düzeyde de değerlendirmeyi planlıyor musunuz?

Şu an kendi merkezlerimizde bu sınav metodunu uyguluyoruz. Bir sonraki aşamada bir yazılım vasıtasıyla bütün üniversitelerimizle paylaşarak Türkçe soru bankası oluşturmayı hedefliyoruz. Bir tür ulusal soru bankası oluşturarak ulusal Türkçe Yeterlilik sınavı çıkarmak istiyoruz. Bu sistem, hem üretilmesi aşamasında hem de soru takımlarının oluşturulması ve geliştirilmesi aşamasında üniversitelerimizle işbirliği içerisinde oluşturacağımız paylaşımcı bir sistem. Ürettiğimiz sisteme entegre olduğunda yazılım vasıtasıyla, sistem ona bir soru takımı üretecek. O da sınavı güvenli ve başarılı bir şekilde yapmış olacak. Hem standart bir sınav sistemine ulaşmış olacağız, hem de Türkiye'nin ortak bir soru bankası olmuş olacak. Bunu yazılımı gerçekleştirdiğimiz andan itibaren bütün üniversitelerimizle paylaşacağız. Kısa zamanda da akredite, kabul edilen bir sistem ortaya çıkarmış olacağız. Bir süre sonra göreceğiz ki Yunus Emre Enstitüsü'nün standartları da birçok kurum tarafından kabul edilmiş ve yaygınlaşmış olacaktır.

Türkçe Eğitiminde yaptığımız başka çalışmalar var mı?

Türkçe öğretirken okutman yetiştirilmesi ders materyallerinin üretilmesi ve çeşitlendirilmesi gibi önemli çalışmalar da yapıyoruz. Dil öğretiminde önemli başarılar elde ettik. Bu yapmak istediklerimizin küçük bir kısmıdır. Biz çok daha geniş sayıda insana Türkçe öğretmek istiyoruz. Tabi burada Yunus Emre Enstitüsü tek başına hareket edemez. Bir mal eğer alıcısı varsa pazarda durur. O mala rağbeti ise yalnızca Yunus Emre Enstitüsü değil, başka tür kurumların, bütünüyle Türkiye'nin resmi/gayri resmi kurumlarıyla bunu sağlaması lazım. Öyle bir toplum haline gelmeliyiz ki bize olan talep artsın yoksa kimseye biz zorla satamayız.

Dünya'ya Türkçe öğretirken tarihi bağlarımızın olduğu bölgelerin avantajları oluyor mu?

Türkçe öğretimi için yola çıktığımız ülkelerde, bilhassa tarihsel coğrafyamızda Türkçe 80-90 yıl öncesinde aydınlık arasında ortak bir dildi. Bosna da, Makedonya da ya da Mısır'da Türkçe bilmeyen

yurtdışında tanıtmak gibi iki temel alan vardır aslında.

Yurtdışında, merkezlerimizde ve açtığımız kurslarda Türkçeyi öğretiyoruz. Çünkü son 20 yılda Türkçeye olan ilgi hızla katlanarak arttı. Her gün daha çok sayıda insan, bilhassa genç insanlar Türkçeyi öğrenmek istiyorlar.

İnsanlar neden Türkçe öğrenmek istiyorlar?

Bunun birçok sebebi var. Türkiye'nin ekonomik başarıları, siyasal başarıları, Türk kültürüne duyulan ilgi, Türk dizilerinin dünyada hızla beğeni kazanması, Türk sanatçılarının birçok sanat dalında ortaya koydukları başarılar... vb alanlarda önemli başarılar kazanılması gibi birçok ilgi noktası Türk diline olan rağbeti artırdı.

Yunus Emre Enstitüsü'nün Türkçe öğreten diğer kurumlardan farkı nedir?

Resmi gayri resmi birçok yapı aslında Türkçe öğrenmek isteyen yabancılara yurtdışında Türkçeyi öğretiyor. Ancak Yunus Emre Enstitüsü bu işi AB dil portfolyosuna uygun olarak yapan ender kurumlardan biri. Bütün planlamamızı bütün sistemimizi bu standartlara uygun olarak şekillendiriyoruz. Bu işi yurtdışında profesyonel olarak yapan bir kurumuz.

Uluslararası standartlara uygun, akredite edilmiş bir Türkçe Dil Sınavı İngilizce için TOEFL, IELTS vb sınavlar var. Bunlar standartları belli, belirlenmiş kazanımları ölçen, sizin hangi seviyede dil bildiğinizi belgeleyen sınavlardır. Türkçe'nin böyle bir sınavı yok. Türkiye'de uluslararası

Resmi, gayri resmi birçok yapı aslında Türkçe öğrenmek isteyen yabancılara yurtdışında Türkçeyi öğretiyor. Ancak Yunus Emre Enstitüsü bu işi AB dil portfolyosuna uygun olarak yapan ender kurumlardan biri. Bütün planlamamızı bütün sistemimizi bu standartlara uygun olarak şekillendiriyoruz. Bu işi yurtdışında profesyonel olarak yapan bir kurumuz. Uluslararası standartlara uygun, akredite edilmiş bir Türkçe Dil Sınavı İngilizce için TOEFL, IELTS vb sınavlar var. Bunlar standartları belli, belirlenmiş kazanımları ölçen, sizin hangi seviyede dil bildiğinizi belgeleyen sınavlardır.

bir aydın yoktu. Abdülhamit Han'ın okullaşma politikası sonucunda bu iş yaygınlaşmıştı. Şimdi bu bölgedeki insanlar hafızalarının Türkçe ile kayıtlı olduğunu biliyorlar, yani arşivlerinin. Dedelerinin Türkçe, edebiyat ve bilim yaptığını biliyorlar. İngilizceden sonra Almancanın ya da İspanyolcanın yerine şimdi birçok yerde Türkçe tercih edildi

Balkanlarda hala din dilinin büyük bir bölümü Türkçe üzerinden yürür; ilahileri, müezzinlerinin duaları, tekkelerdeki ilahiler, bir takım kutlamalar ve kalıp cümleler Türkçe içerir. O insanlar kendi kültürlerine hafızalarının sahip çıkmak için de Türkçe öğrenmek istiyorlar. Türkiye'nin ekonomik olarak politik olarak yükselişi de, o ülkelerde yaşayan gençlerinin de Türkçeyi öğrenmelerinin faydalarını onlara hatırlatıyor. Türkçe öğrenirseniz ilerde daha kaliteli bir hayat kurabilirsiniz. Biz yabancı dili neden öğrendik? Daha kaliteli bir hayat kurabilmek için daha başarılı olabilmek için.

Türkçe de bugün, bu coğrafyalarda gençlerin daha kaliteli bir gelecek kurmalarında yardımcı bir unsurdur. O yüzden yöneticiler eğitim planlayıcıları, Türkçeyi de ikinci yabancı dil olarak müfredatlarına dâhil ettiler. İngilizceden sonra Almancanın ya da İspanyolcanın yerine şimdi birçok yerde Türkçe tercih edildi.

Saraybosna da Türkçe seçmeli ders oldu, bununla ilgili protokol imzaladınız. Bu konudaki katkılarınız ne oldu? Başka ülkelerde bu yönde çalışmalar planlıyor musunuz?

Bosna

Hersek'in birçok kantonu yani bölgesi bunu kabul etti. Gürcistan'da bu yıl başladı. Romanya doğu Romanya da bu yıl başladı. Ürdünde pilot olarak bazı okullarda başladı. Bu Türkçeye olan talebin bir başka yansıma biçimidir. Bunun için özel kitap yazdık. Bunlar çünkü 6-12 sınıflar arasındaki çağa özel kitaplar hazırladık başarılı bir şekilde sürdürüyoruz. Kurumsal olarak dil ve kültürü öğretmek için çalışıyoruz. Paydaş kurumlar ki bunların başında Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı geliyor, hep birlikte bu işi yürütüyoruz.

Almanya gibi vatandaşımızın yoğun olduğu bölgelere yönelik özel planınız var mı? Özellikle yeni neslin Türkçe sorunlarına merhem olabilecek misiniz?

Bizim görevimiz yurtdışında Türkçe bilmeyenlere Türkçe öğretmek. Bu aynı zamanda Türkiye dışında yaşayan Türklere Türkçe öğretme görevi de yüklüyor bize. Enstitü olarak bu konuda tek başımıza hareket etmiyoruz. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve diğer kurumlarla da bu işi yapıyoruz.

Bu işi asıl gerçekleştirecek kurumlar o ülkelerdeki sivil toplum kuruluşları ve ülkelerin ilgili kurumlarıdır. Oralarla işbirliği içinde bu işin yapılması ayrı bir önem taşıyor. Örneğin; Almanyada ki derneklerin Türkçe öğrenimi konusunda ihtiyacı ortaya koyması, Almanyadaki resmi kurumlar da kanunlarının öngördüğü, yer bulduğu kadarıyla kendi eliyle bu ihtiyacı düzenlemesi ve bizim de Alman Yöneticilerine ve öğretmenlerine uygun materyaller hazırlamamız, O sisteme uygun materyaller üretmemiz sağlıklı olacaktır. Biz orada çok dilli çok kültürlü bir eğitimi destekliyoruz, öneriyoruz. Oradaki Türk çocuklarının en az iki dilli, oranın dilini ve kültürünü bilirken, Türkiye'nin dilini ve kültürünü bilen çocuklar olmalarını istiyoruz. Her iki alanda da başarılı olunsunlar. İki dili aynı yetkinlikte kullanan bireylerin ekonomik hayatta da başarılı olduklarını gösteren akademik araştırma bulunmakta. Biz bu verilerin sonuçlarına yaslanıyoruz zaten.

Uzaktan eğitim çalışmalarını hakkında bilgi verirmisiniz?

Biz öncelikli olarak uzaktan eğitim de genel Türkçe eğitimi ile ilgili uzaktan eğitim projesini yürütüyoruz. Uzaktan eğitim çalışmamızı zamanla ikiye ayırmayı planlıyoruz. Meksikalı hiç Türkçe bilmeyen birine Türkçe öğretmekle, Türkçe hakkında bir bilgisi, fikri olan kişiye Türkçe öğretmenin yöntemleri, öğretmenleri ve malzemeleri farklı olur. Bu gerçekleştiği zaman; zamana ve mekâna bağlı kalmadan çok sayıda insan istediği zaman istediği yerde Türkçe eğitimi alabilecek. Çalışmalarla geldiği noktayı sistem ona gösterebilecek.

Her ne kadar Türkçe eğitim merkezi gibi algılsa da Yunus Emre Enstitüsü'nün ana çalışma konusu dışında Kültürel Tanıtım, bu konuda ne gibi çalışmalar gerçekleştiriyorsunuz?

Bizim işimizin yüzde 40'lık bölümünü Türkçe öğretmek kısmı oluşturuyor. Yüzde 60'ı kültürel tanıtım. Bunun içerisine müzik girer, bilimsel etkinlikler, kurslar, geziler, folklor yani kültür teriminin içinde ne varsa hepsi girer. Kitap fuarlarına stant açıyoruz. Üniversitelerimizi tanıtıyoruz. Bu yıl Londra Kitap Fuarında ki edebiyat etkinliklerinin hemen hemen tamamı Yunus Emre Standında yapıldı. Türkçe eğitimi vesilesiyle Türkiye'ye getirdiğimiz gençleri eğitim sonrası öylece bırakmıyoruz. Türkiye'yi gezdiriyoruz, müziğimizi tanıtıyoruz, klasik veya modern ağırlıklı kurslar düzenliyoruz, hattan, ebrudan fotoğrafçılık kursuna kadar çeşitli kurslar düzenliyoruz. Elbette kültürel tanıtım işi bir defalık birkaç defalık vuruşlarla tamamlanacak bir iş değildir, bu aynı bir saatin zamanı ölçmesi gibi çalışan bir kurum gerekiyor.

Türkiye'yi bıkmadan usanmadan sürekli tanıtmanız çünkü algılar yüzyıllar içerisinde oluşuyor

Eğer bu algılar olumsuzsa bunları ancak yüzyıllar içerisinde değiştirebilirsiniz. Mesele tarihsel coğrafyamızda ortak olan noktaları ön plana çıkarmak bunları yeniden üretilebilir hale getirmek. Tarihte ortak bir dilde yaşamış dedelerimiz. Biz bunu tamam deyip bırakmak istemiyoruz. Yeneden ortak bir kültür üretebilir, bunu geliştirebiliriz. Yeni yollar bulabiliriz, yeni medyalar sinema televizyon internet gibi... Niçin Türk dizileri bütün dünyada bu kadar rağbet görüyor özellikle tarihsel coğrafyamızda? Çünkü orada ortak bir tarihi var. Bir Türk dizisinde padişahı görünce, onu kendisinin de padişahı olarak görüyor. Zaten öyledir; Fatih Sultan Mehmet Adıyamanlı birinin padişahı olduğu kadar Bosna Hersekli birinin de padişahıdır. Bu geniş bir kültürel paydayı paylaştığımızı gösterir.

Kültürel değerleri kaliteli ve bu işi hakkında yapan birim ya da gruplar tarafından yapılması çok

önemli. Örneğin sema gösterileri. Sema törenleri çok yaygınlaştı. Farklı mecralara kaydı. Sema gösterisi bale gibi bir sanat gösterisi değildir, Sema sonuçta bir ayindir ve alkışlanmaz. O törende sadece ayini seyretmiş olursunuz. Sema eğlence değildir. Usul ve adabına uygun yapılmalıdır.

Evliya Çelebi'yi Johnny Depp'in oynadığı bir sinema filmi

Açtığımız bütün merkezlerimizde sinema gösterimleri yapıyoruz. Saraybosna'da çok hoş bir şekilde cep sineması vardır. Sinema günleri ve haftaları da düzenliyoruz. Esas yapmak istediğimiz şey Kültür Bakanlığı ile birlikte Türkiye'nin bir şekilde uluslararası tanıtımına katkı sağlayacak bir film projesi gerçekleştirmek. Örneğin Yunus Emre'nin hayatı veya Evliya Çelebi'nin yaşadığı bir macera ya da günümüzde geçen bir polisiye hikaye olabilir.

En kolay kültürel tanıtım yolu sinema filmi. Tanınmış yabancı oyuncuların rol aldığı henüz fikir aşamasında bir konu var. Örneğin; Johnny Depp Evliya Çelebi karakterine tam uyan bir tiptir. Evliya Çelebi kılıç kullanmayı bilen, biraz zeki, esprili, ok atmaya bilen, iyi yüzen, maceracı bir karakterdir. İstanbul'da ve Anadolu'nun çeşitli yerlerinde Evliya Çelebi'nin bir macerası çekilse nasıl gişe yapar bir düşünün. Bunu kaliteli bir şekilde yapsak, amacımız her ne kadar para kazanmak olmasa da yatırdığımızdan fazlasını kazanırız. Amacın kültürel tanıtım olduğunu düşündüğümüzde sinema filmi marifetiyle bu amacı da çok rahat gerçekleştirebiliriz. Örneğin; dizilerimiz. Bakın göreve geldiğimden bu yana gerçekleştirdiğimiz gezilerden gördüğümü aktarmak istiyorum. Saraybosna'dan Yemen'e, Fas'tan Japonya'ya kadar dünyanın bütün her tarafında müthiş bir ilgi görüyor. En son Rusya'da Muhteşem Yüzyıl yayınlanıyor ve yüksek reyting alıyor. Bunun üzerine Rus resmi televizyonu Muhteşem Yüzyıl'ın yerine geçsin diye, üç Rus kızın Türkiye'ye gelişini ve yaşadıkları çeşitli maceraları bir dizi yapmışlar ancak tutmamış. İnsanlar Rusya'da yine Muhteşem Yüzyıl'ı izliyor.

Kültürel değerleri kaliteli ve bu işi hakkında yapan birim ya da gruplar tarafından yapılması çok önemli. Örneğin, sema gösterileri. Sema törenleri çok yaygınlaştı. Farklı mecralara kaydı. Sema gösterisi bale gibi bir sanat gösterisi değildir, Sema sonuçta bir ayindir ve alkışlanmaz. O törende sadece ayini seyretmiş olursunuz. Sema eğlence değildir. Usul ve adabına uygun yapılmalıdır.

Değişik ülkelerde merkezler açıyorsunuz. Açılanlar ve açılması planlanan ülke ve şehirler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Biz şu ana kadar 26 ülkede 32 merkez açtık. Almanya, Roma, Lefkoşa... 2015 sonuna kadar bu merkezlerin sayısı 60'a çıkacak. Daha geniş bir alanda Türkiye'nin tanıtımını yapmış olacağız. Bu merkezlerimizde Türkçe kursları düzenliyoruz. Bu merkezlerde bunun dışında ikinci temel çalışma alanı kültürel olarak tanıtılmaktır. Kültür teriminin bütün içeriğini kastediyorum. Bizim ürettiğimiz kültürde yüksek dereceye ulaşmış başka halklarla paylaşabileceğimiz ne varsa bunları uygun projeler kapsamında yurtdışında tanıtmak dünya halklarıyla paylaşmak gibi bir amacımız var. Çünkü kültürel diplomasinin neticesinde ulaşacağı nokta, halklar arasında tanışıklık ve bilişiklik durumunu artırmaktır. Böylece halkların birbirlerine karşı önyargılarını yıkmak dünyayı daha barışçıl bir yere getirmektedir.

Enstitünüzün önemli bir projesi var "100 Türkiye Kütüphanesi Projesi" bunun hakkında bilgi verir misiniz?

100 Türkiye Kütüphanesi Projesi, Türkiye ile ilgili her alanda siyasi tarihi kültürel her alanda sağlıklı, sahih ve doğrudan bilgi edinilmesi için organize edilmiş bir projedir. Siz Türk edebiyatını merak ediyorsanız, edebiyatla ilgili eserlere ulaşabilirsiniz, Türkiye ile ilgili bilgilere ulaşmak istiyorsanız Türklerin yazdığı eserlere ulaşabilirsiniz. Bunun için 2000 kitaptan oluşan bir kütüphane seti oluşturduk. Bu, seçme 2000 tane kitap içeren çekirdek bir kütüphanedir. Ülkelerde, ya o ülkenin milli kütüphanesinin içerisinde, ya üniversitesinin içerisinde ya da kendi merkezimizde bir kütüphane oluşturuyoruz. Bu proje Ziraat Bankası'nın desteği ile yürüttüğümüz bir projedir. Bu şekilde dünyanın çeşitli ülkelerinde 100 tane kütüphane oluşturmayı hedefliyoruz. Şuan itibarıyla 25 kütüphaneye ulaştık. Bu dört yıl içerisinde her yıl 25 kütüphane oluşturarak 100 kütüphane hedefine ulaşmayı

hedefliyoruz. Türkiye'nin tanıtımına katkıda bulunacak tarihi, fikri, kültürel eserlerin çevrilmesi; mesela bir tarih kitabının Osmanlı tarihini anlatan bir metnin dünyanın çeşitli dillerine çevrilmesi oldukça önemli bir konudur. Örneğin Arapların, Osmanlı'yı 40 sene öncesinin eserlerine göre okuduklarını düşündüğümüzde, hala Osmanlı'yı emperyalist kan dökücü zalim olarak okuyorlardır demektir. Oysa bu gerçek değil. Osmanlı'yı doğru anlatan bir metnin, Arapçaya çevrilmesi ve itibarlı bir yayın evinden yayınlanması gerekir. Böylece yeni kuşaklar Türkiye'yi doğru öğrenirler. Aynı şekilde Türkiye'nin etnik ve demografik yapısını doğru anlatan bir kitap okunur. Ya da bir Türk felsefecisinin bir denemesini okusunlar Arapça, Çince veya Rusça... bunlar edebi eser olmaması nedeniyle Kültür Bakanlığı'nın yürüttüğü TEDA Projesine giremiyor. Yunus Emre bünyesinde kaynak bulabilirsek böyle bir proje yapılması halinde yüz önemli eser tespit edilip bunlar belirli bir zaman periyodunda perdepey çevrilip yayınlanabilir. Türkiye'nin imajının doğru anlatılması açısından önemli bir katkı olacağını düşünüyorum.

Yunus Emre Enstitüsü'nün çalışmalarından faydalanmak isteyenler size nasıl ulaşıyor?

Faaliyetlerimiz görmek isteyenler için en kolay ulaşma yolları www.yee.org.tr adresli internet sitemiz. Ayrıca birçok ülkede merkezimiz bulunmakta, yaşadıkları ülkede merkezimize gidebilirler. Bütün merkezlerimizin özel internet sayfaları var. Etkinliklerimizden yararlanmak, kurslarımıza katılmak istiyorlarsa bunu da internet sitemizden öğrenebilirler. O adreslerden kültürel etkinlik takvimini, dil eğitim kurslarının takvimini öğrenebilirler. Kültür merkezlerimizin ortak faaliyetleri var. Bizler kitap fuarları, üniversiteleri tanıtmaya fuarları ile faaliyetler düzenleyerek çalışmalarımızdan haberdar olmaları için kendilerine ulaşmaya çalışıyoruz.

TÜRKİYE BURSLARI SCHOLARSHIPS

TÜRKİYE'DE BURSLU OKUMA İMKANI

T. C. BAŞBAKANLIK
YURTDIŞI TÜRKLER
VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Telefon:
00 90 (312) 218 4000

info@ytb.gov.tr
www.ytb.gov.tr

CARTEL!..

*Yabancısin diye seni ezemesinler;
Cartel Almanya'nın üç köşesinde...
Almanya'da doğdu... Türkiye'yi sardı...
Rap müziğinin çılgın Türkleri unutulmadı...*

Onlar bol giysileri ve hareketli ritimleriyle Türk rap müziğini başlatan efsane müzik grubu. 1990'lı yılların başlarında Almanya'nın üç farklı bölgesinde rap müziği icra etmekte olan Karakan, Erci-E ve Cina-i Şebeke, 1995'te bir araya geldi ve gençleri peşlerinden sürükleyecek bir oluşum oluşturdu. Ortaya çıkan bu ilk Türk rap grubu Cartel'in müzik piyasasına bomba gibi düşmesinin üzerinden tam 18 yıl geçti.

Cartel, kuruluşunun ardından bir sene gibi kısa bir süre sonra dağıldı ama o yıllarda yaptıkları müzikleri hala dinleniliyor ve unutulmadılar. 2011'de bazı elemanlarından ayrılmış olarak müzik piyasasına geri döndüler. Ama eskisi kadar ses getirmediler. İşte "bir numara, en büyük" ün hikayesi...

Yıl 1995'i gösterirken Türk müzik listelerine bomba gibi bir grup düştü. Almanya'da üç farklı grubun bir araya gelerek oluşturduğu toplama bir grup olan Cartel, kendi adını taşıyan parçaları "Cartel" ile müzik listelerine üst sıralardan girdi ve kısa zamanda da zirveye çıkarak tüm listeleri alt üst etti.

Cartel, Almanya'da rap müziği yapan Karakan, Erci-E ve Cina-i Şebeke isimlerindeki Türk rap gruplarını Almanya ve Türkiye'ye

tanıtma projesiydi. Almanya'nın üç farklı bölgesinde müzik yapan bu gruplar bir araya geldiler ve Cartel isminde birleşerek bir albüm yayınladılar. Tarzları olan rap müzik ise o zamana kadar bu kalite ve bilinirlikte çıkmamıştı. Cartel, Türkçe olarak icra ettiği müziğini adeta Türkiye'ye tanıttı ve kendilerinden sonra gelecek yeni bir akımın başlangıcı oldu.

KARAKAN 1993'TE KURULDU...

Cartel'i oluşturan gruplardan ilki Karakan'dı. Alper Ağa (Alpertunga Köksal) tarafından 1993 yılında kurulan Karakan, sonraki süreçte Ahmet İşçitürk ve Kabus Kerim'in de (Kerim Yüzer) katılımıyla müzik çalışmalarına başladı. Karakan müziklerinde Almanya'da yaşadıklarını, genç jenerasyonun mevcut durumunu ve dağlakların zulmünü açık bir dille anlatıyordu ve kısa süre içerisinde gençler arasında adeta bir ikon statüsüne ulaştı. 95'te ki Cartel projesinin arkasından çıkardıkları "Al Sana Karakan" albümleri de ses getiren bir albüm olsa da popüleritesi fazla uzun sürmedi. Bu albümlerinin arkasından başka müzik çalışmasında bulunmayan Karakan'a rap müzik dinleyicileri arasında hala büyük saygı duyulmaktadır. Ayrıca Karakan ve Cartel'in kurucu üyesi Alper Ağa, ilk Türkçe sözlü rap yapan kişi kabul edilir.

ERCİ-E, YANİ ERCÜMENT ERGÜN...

Erci-E ise Cartel'i oluşturan bir diğer elemanı. 1973 yılı Berlin doğumlu olan Ercüment Ergün, müzik piyasasındaki asıl çıkışını 1995 yılında *Cartel* ile yaptı. 1997 yılında da solo albümü "*Sohbet*"i çıkardı. Bu albümdeki "*Partiye Devam ve Sesini Kesme*" parçalarına klip çekti. Müzik çalışmalarının yanında radyoculukta yapan Erci-E, 1999 yılında Peter Maffay'ın "*Karşılaştırmalar*" projesinde çalıştı ve bu proje çerçevesinde gerçekleşen Almanya turnesi ile büyük bir başarı yakaladı. Devamındaki süreçte müziğe bir süre ara veren Erci-E, 2005 yılında "*Bin Arabama*" albümünü yayımlayarak piyasaya geri döndü. Bu albümde hip hop ritimlerinden daha çok müzikleri ön plana çıkardı ve dinleyicilerin beğenisini topladı. Müzik hayatına aktif olarak devam eden Erci-E, ayrıca 2008 yılından beri *Radio Fritz* ve *You FM* radyo kanallarında program yapıyor ve üçüncü solo albümü üzerinde çalışıyor.

CİNA-İ ŞEBEKE'NİN ELEMANLARI...

Cartel'in üçüncü grubu Cına-i Şebeke'dir. Orijinal adı Da Crime Posse olan Cına-i Şebeke, Cartel'in en kalabalık ekibiydi ve kadrosu Mehmet Ali(E-Mali), İnce Efe(Apo), Kübalı Babalu ve Olcay'dan oluşuyordu. Olcay; gerçek ismi Ole Peter olan bir Alman'dı ve takma ismi olarak Olcay'ı kullanıyordu. Cartel projesinden sonra diğer gruplar kendi albümleri ile yollarına devam ederken Cına-i Şebeke kadro değişikliğine uğradı. İnce Efe gruptan ayrıldı ve kendi plak şirketini kurdu. Ekibin diğer elemanları ise kendi hallerinde müzik çalışmalarına devam ettiler.

Cartel'i oluşturan gruplar 1995'te ki patlamanın ardından büyük bir popüleriteye sahip oldu. Gruba aynı yıl içerisinde çeşitli televizyon programlarına katılmaları ve konser teklifleri üst üste gelmeye başladı. Özellikle Barış Manço'nun o dönemde Cartel'e büyük desteği oldu ve dönemin çok satan gazeteleri kuponla Cartel konseri biletleri verdiler. Grubun tişörtleri yok satmaya başladı. Artık yeni nesil gençler müzik çalarlarında Cartel kasetlerini dinliyordu. Grup bu başarılarının sonunda MTV'den "*Best European Act*" ödülü aldı.

"*Altın Kaset*" ve "*Altın Plak*" ödüllerine de layık görüldü. Adeta yeni bir akım başlamıştı ve bu akımda da Türkiye rap müzik tarzıyla tanışılıyordu. Fakat 95'te büyük ses getiren grup sonraki süreçte düşüşe geçti. Cartel'i oluşturan üç grupta ayrı ayrı kendi yolunda devam etti ve hiç birisi Cartel zamanındaki popülerliklerini yakalayamadılar. Kendi albümlerini çıkardılarsa da solo projeler yaptılarsa da asla Cartel zamanı gibi olmadı.

Ancak 2008 yılında Cartel'in geri döneceği hakkında bir söylenti yayılmaya başladı. Hemen arkasından 2009 yılında Alper Ağa, bir Karakan şarkısı olan "*Evdeki Ses*" parçasını Manga ile birlikte söyleyerek tekrar ekranlarda görülmeye başladı. Bu geri dönüş dinleyicileri memnun etti ve bazı elemanlarından yoksun olarak 2011 yılında da Cartel "*Bugünkü Neşen Cartel'den*" albümüyle resmen geri döndüler. Fakat 1995'te ki başarıyı yakalayamadılar. Şu anda da kendi çalışmalarına devam ediyorlar.

TÜRK GENÇLERİNİN SESİ OLDU...

Cartel, Türk gençlerini rap müzikle tanıştıran bir grup olmasının yanında meşhur olduğu dönemde, Almanya'da ki Türk gençlerinin de sesi olmuştu. Çünkü şarkı sözlerinde Almanya'da Türk olarak yaşamayı açıkça anlatıyor ve yaşanan sıkıntıları, Almanya'ya geliş nedenlerini ve ülkedeki dazlakların varlığını sorguluyorlardı. Ortaya çıkmasıyla birlikte Almanya'da yaşayan Türk gençleri arasında fenomene dönüşmesi uzun sürmedi. Çünkü o zaman boyunca Cartel kadar Almanya'da yaşayan Türk gençlerini böyle bir alanda temsil eden bir olgu olmamıştı ve kabul edilmesi fazla uzun sürmedi. Adeta bir ihtiyaca cevap vermiş ve bu Kan Kardeşler'in varlığı dönemin benzer hayatını yaşayan gençliğe güven aşılamıştı.

Cartel'den sonra da benzer tarzlarda rap grupları çıktı ama hiç birisi Cartel kadar ses getirmede. Onların televizyon ekranlarında karşımıza ilk çıktıklarından beri tam 18 yıl geçti. Devamındaki yıllarda çok fazla gündeme gelmeseler de Cartel hala biliniyor. İlk olmak değerlidir. Bazı şeyleri ilk yapmak da yeni bir sayfa açmak demektir ve Cartel bunu başarmıştı. İşte Kan Kardeşler'in hikayesi de böyleydi...

Ercüment ERGÜN / ERCİ-E (İSTANBUL/ALMANYA)

1) Cartel'in kuruluş sürecinden bahsedebilir misiniz? Kurulmasına nasıl karar verildi?

Ben o zamanlar Berlin'de üniversitede siyaset okuyordum ve bunun yanında müzik prodüksiyonları yapmaya başlamıştım. Amerikadan gelen hip hop müziğini benimsemiştik. İngilizce ve Almanca rap söylüyordum. Türkiye kökenli gençler özellikle rap müziğini ve hip hop kültürünü iletmeye başlamıştı. Benim amacım hip hop alt yapılarına Türk müzik motiflerini katmak ve Türkçe sözlü rap yapmaktı. O zamana kadar böyle bir şey yapılmamıştı. Bu tarzda ilk parçalarımı kaydettiğimde benimle single çıkarmak isteyen prodüktörler bana başka Türkçe rap gruplarından bahsettiler. Nürnberg'den Karakan ve Kiel'den Da

Crime Posse. Hepimizin amacı Türkçe sözlü rap müziği yapmaktı. Bu nedenle ayrı ayrı değil de bir albümde birleşelim dedik. Bu yeni projenin ismini de Cartel koyduk. Birleşim anlamına geliyor.

2) Cartel Almanya'da meşhur olduktan sonra Almanya'da ki Türk gençleri üzerinde nasıl bir etkisi oldu?

Almanya'da Cartel albümü ilk çıktığında çok tutuldu ve sevildi. İlk defa Türkler olarak bu kadar net şekilde burada var olduğumuzu başına başına söylemiş olduk. Dinleyiciler kendilerini bizden sayıyordu ve biz onların yerine tüm Almanlıları temsil etmiş olduk. Kitlede bir rahatlama oldu ve özgüvenleri artmıştı.

3) Cartel'i Almanya'da kurduğunuz zaman ki Türkler ile, şu andaki Türklerin durumu arasında ne gibi farklılıklar var?

Yeni nesil Almanya'da ki sosyal yaşamın içerisinde daha aktif galiba...93 ve 94'lü yıllarda ırkçı saldırılar şiddete başvurulmuş bir biçimde yeni yeni karşımıza çıkmıştı. İki milyondan fazla Türk kökenli insan Almanya'da yaşıyordu ve temsil edilmiyorduk. O zaman daha çok gurbetçi, misafir işçi düşüncesindeydik. Bugün çok değişti. Artık misafir işçi diye bir şey kalmadı ve Türk kökenli insanlarımız Almanya'da medya, kültür, spor ve politikada çok önemli işler yapıyorlar. Böylelikle bir kabullenilme ve bu insanları Yeni Almanlar olarak tanımlamaları söz konusu oldu.

NSU olayında da gördüğümüz gibi ırkçı saldırılar hala devam ediyor. Ama artık bir rahatlama oldu.

4) Yurtdışındaki Türk gençlerine tavsiyeleriniz nelerdir?

Bence yurtdışında yaşayan Türk kökenli insanlar yaşadıkları yerlere uyum sağlamalı ve orada geçerli olan denge ve kurallara uymalıdır. Aynısını Türkiye'de yaşayan yabancıardan da beklerim. Artık dünya daha küresel bir hal aldı. İnsanlar dünyanın her yerine göç edebilir. İki kültürle yetişmek bir kazançtır. Çünkü başka memlekette yaşıyorsunuz ve kendi öz ülkenizi temsil ediyorsunuz. Bunun için yeniliklere açık olunurken kendi kültür ve lisanslarını da unutmamaları tavsiye ederim.

5) Cartel olarak şuan ki müzik faaliyetleriniz ve çalışmalarınız ne durumda? En son 2011 yılında bir albüm yayınlamıştınız...

Cartel olarak şu anda müzik yapmıyoruz. En son 2011 yılında "Bugünkü Neşen Cartel'den" albümünü çıkarmıştık. Şu anda bireysel çalışmalarım devam ediyor. Ocak 2014 ayında Türkiye'de yeni bir single çalışmam çıkacak ve radyo programlarıma devam ediyorum. Müziğe devam...

6) Son olarak neler söylemek istersiniz?

Türkiye'nin daha huzurlu ve dünyaya açılan bir ülke olmasını istiyorum. Kendi Kültürünüze sahip çıkarken aynı anda dünya

vatandaşı da olabiliyorsunuz. Geleceğin ülkeleri ve insanları da öyle olmalı. Irkçılığın zamanı bitti ve bitsin artık. Fikirler amaçlar bir olsun. Dünya ülkeleri ne kadar birbirine yakınsa ve ne kadar çok ırk ve kültür bir arada yaşıyorsa o kadar çok saygıya ihtiyacımız var. Özellikle dinler ve kültürler arasında...

Cartel'den sonra da benzer tarzlarda rap grupları çıktı ama hiç birisi Cartel kadar ses getirmedi. Onlar televizyon ekranlarında karşımıza ilk çıktıklarından beri tam 18 yıl geçti. Devamındaki yıllarda çok fazla gündeme gelmeseler de Cartel hala biliniyor. İlk olmak değerlidir. Bazı şeyleri ilk yapmak ta yeni bir sayfa açmak demektir ve Cartel bunu başarmıştı. İşte Kan Kardeşler'in hikayesi de böyleydi...

YENİ DÖNEM: TÜRKİYE'YE DÖNÜŞLER

Türkiye'ye yönelik ilgi artıyor. Türkiye ev ödevlerini yerine getirdikçe, ekonomisiyle, ulaşımıyla ve iş sahasıyla toparlandıkça uluslararası konumu güçleniyor. Diğer ülkelerin Türkiye'ye bakışı, ilgisi, merakı da bu gelişmeye paralelde değişiyor.

Türkiye'ye yönelik ilginin arttığını gösteren bir diğer olguda yurtdışında yaşayan Türkiye kökenli insanların onlar için 'köken ülke' olan anavatana dönmeleridir. Almanya özelinde konuyu ele aldığımızda istatistikleri tersine çeviren bir durumla karşı karşıyayız. Son verilere göre Türkiye'ye gelenlerin sayısı gidenlerin sayısından fazla.

Artı 90 olarak bu olguyu mercek altına alıyoruz. Türkiye'ye dönme kararı almış ve şu an Türkiye'de yaşayan üç uzmanın tecrübelerini aktarıyoruz. Üç biyografi üç farklı sebepler zincirini yansıtıyor. Merkezi Essen'da bulunan Türkiye ve Entegrasyon Araştırmaları Merkezi Uzmanı Caner Aver konuyla ilgili yaptığı araştırmadan hareketle düşüncelerini paylaşıyor bizlerle. Yine Almanya'da Türkiye'ye dönenlerin dahil olduğu sosyal ağın Koordinatörü Çiğdem Akkaya bizlerle izlenimlerini paylaşıyor.

Kemal Cem Yılmaz

Kemal Cem Yılmaz Almanya'nın Hannover şehrinde doğdu. 8 yaşında piyanoya başladı ve 18 yaşında Hannover Yüksek Müzik ve Tiyatro Okulu'ndan mezun oldu. Türkiye'ye gelmeden önce Almanya'da taksicilik yapıyor ve sosyal yardım desteği alıyordu. Ayrıca bir piyanist ve besteci olarak bazı öğrencilere piyano dersi veriyordu. Yılmaz, Türkiye'de işe başlama ve hayatı Türkiye'de devam ettirmenin sebeplerini "Almanya'da kendi alanımda ömür boyu göremediğim destek ve buna karşı Türkiye'de yıllar içinde bana tanınan bir sürü imkânlar, gösterilen ilgi ve saygı" diye nitelendiriyor ve devam ediyor, "artık Piyanist ve Besteci olarak çok daha profesyonel bir şekilde çalışmak istiyorum. Türk olarak, "tehlikeli" veya sürekli şüpheyle yaklaşılan birisi olarak değil, tam aksine ilk evvela insan olarak, sanatçı/müziyen ve düşünür olarak kabul edilmek istiyorum."

Türkiye'ye dönüşü bir geri dönüş olarak kabul etmiyorum. "Ben Almanya'da doğdum ve yetiştim. Bu nedenle yaptığım bir geri dönüş değildir. Bir gün Almanya'ya dönecek olursam, işte o zaman geri dönmüş olurum." diyor. "Bir nevi Almanya'yı terk ettim denilebilir sanırım. En azından kendi psikolojim açısından böyle düşünüyorum. Türkiye'de çalışma kararım arkasında gelişmemi ve sanatımı engelleyen o 'zincirlerden' kurtulma ve birey olarak özgürce gelişebilme, beni ben yapan isimle ciddi ve olması gerektiği şekilde uğraşabilme, 'insan' gibi yaşayabilme arzusu yatıyor."

Kemal Cem Yılmaz Türkiye'de yaşarken Almanya ile olan bağlantısının devam ettiğini, Almanya'da çok değerli ve yakın dostlarının olduğunu belirtiyor. Türkiye ile Almanya arasında kıyas yapıldığında, Türkiye'de iletişimin rahat kurulduğunu, işlerin pratik ve hızlı bir şekilde çözüldüğünü, aile bağlarının güçlü ve komşuluk ilişkilerinin

sıkı olduğunu düşünüyor. Buna karşın yine Türkiye'de konulara yaklaşımın yüzeysel olduğunu, insanların birbirini yeterince dinlemediğini ve anlamadığını gözlemliyor. Sorun olarak gördüğü bir diğer alan işçilerin neredeyse hiç haklarının olmaması. Almanya'da devletin sorumluluğu altında sosyal güvenin var olduğunu ifade ederek diğer olumlu yönlerini şu şekilde sıralıyor: İşçi haklarının ve iş ahlakının yüksek olması; her alanda herkesin en kaliteli şekilde çalışmak ve üretmek durumunda olması; daha gelişmiş tartışma kültürü; tüm spor, kültür ve sosyal yaşam ile ilgili kurum ve kuruluşların çok iyi organize edilmiş; altyapı ve uzun vadeli yapılanma planları. Yine ona göre aile bağları Almanya'da çok zayıf. "Hala Müslümanlara ve özellikle Türklere karşı ön yargılar ve korkular mevcut. Bir sürü insan yalnızlık içinde yaşıyor. Toplum içinde sınıf atlamamız çok zor. Doğduğunuz aile ve ortam hayatınızı fazlasıyla belirliyor."

Burak Gümüş

Burak Gümüş 1969/70 gibi Güney Batı Almanya'nın küçük bir kasabasına taşınmış olan küçük esnaf ve ev hanımından oluşan çekirdek ailenin ferdi olarak Almanya'da dünyaya geldi. Tüm eğitim hayatını Almanya'da geçirip sadece okul tatillerinde ve doktora tezi için araştırma yapmak üzere Türkiye'ye geldi. Anne ve babasının vefatından sonra, öğrencilik yıllarında Almanya'da yabancılar sorunuyla ilgilendiğinden değişik sivil toplum kuruluşlarında aktif olarak çalışmalarda bulundu.

Sosyoloji ve Siyaset Bilimler (Uluslararası İlişkiler Ağırlıklı) okuyup doktorasını sosyal bilimlerde yaptıktan sonra Türkiye'ye gelme kararı aldı. Türkiye'de bir üniversitede çalışmaya başladıktan sonra hem 6 aylık askerliğini yaptı hem de evlendi. Öğretim üyeliği görevini yaptığı şehirde 4 yıldan beri Türkiye Türkü olan eşiyile birlikte yaşıyor.

Türkiye'ye dönmeden önce yerel çalıştı ve üniversitede Türkçe kursları verdi. Türkiye'ye gelme sebeplerini açıklarken söze "Almanya'dan Türkiye'ye gelmemde aslında 2-3 sebep olarak "itici ve çekici" faktörler var." diyerek başlıyor ve devam ediyor:

"Almanya'da doktora diplomasına sahip olmama rağmen iş bulacağıma inanmıyordum. Bunun arkasında sosyal bilimlerin pek rağbet görmediğine inanmakla beraber Türk olarak iş piyasasında layık olmama rağmen şansımın, 1990'lı ve 2000'li yıllardan itibaren Batı Dünyası'nda medya ve toplumda yayılan İslamofobi ve Türkofofi nedeniyle düşük olduğunu inanıyordum. Görünüşü ve şivesi nedeniyle hiç bir yabancıya benzemeyen ve Türk/Türkiye hakkındaki meselelerde Almanlar gibi düşünen bayan bir Türk arkadaşımın bile en yüksek derecede doktora sınavını tamamlamasına, çekici olmasına ve vakıflardan destek görmesine rağmen diğer akademik öz geçmişli arkadaşlarım gibi hak ettiği işi bulmaması beni kaygılandırdı. Bundan ziyade siyasal alanda Türkler ve Türkiye hakkındaki mevcut siyasal konularda egemen olan, Alman tezlerine aykırı görüşe sahip olan, hatta Türk tezini savunanların Alman üniversitelerinde yer alabileceklerine bazı tecrübelerimden dolayı inanmıyorum, ama Türk/Türkiye konusunun dışında hiç bir baskı ortamı üstü kapalı bile olsa söz konusu değil." Bu tecrübelerden sonra Türkiye'de iş bulma şansının Almanya'da eğitim almış biri olarak yüksek olduğunu düşünen Gümüş, Türkiye'ye gelip öğretim üyesi olarak işe başlıyor. Burak Gümüş Almanya ile bilimsel kongre,

gezi, telefon ve skype ile ayakta tuttuğu irtibatına ilişkin "Türkiye'de gözlemlediklerim ve edindiğim tecrübelerden dolayı, Almanya'yla bağlantılarımı sıkı tutmam gerektiğini düşünüyorum, çünkü burada her sorunun çözümü, ister özel sektör, ister toplum, ister devlet katında, ister siyasette hep otoriter olmaktan, başka görüşlere kale almayıp "ben yaptım oldu"dan, hiyerarşiden geçiyor. Toplumsal kutuplaşma var kamıca, o da her alanda hissediliyor. Eleştiri olanakları kısıtlı ve yaptırımla cezalandırılabilir. Bunu Almanya'da azınlık psikolojisine sahip olmama rağmen bu kadar ağır hissetmedim." yorumunda bulunuyor.

Türkiye ile ilgili iş hayatına dair eleştirilerde de bulunuyor. Gümüş'e göre "İş aramada veya özel/kamu sektöründe bir işi takip etme esnasında, "ikinci sınıf vatandaş" muamelesi olmamasına rağmen hep "aracı", "ahbab-çavuş-dayı" ilişkileri geçerli gibi. Eğitim ve sağlık sisteminde Almanya'ya nazaran pek eksiklikler mevcut. Almanya'da belki Türk ve/veya Müslüman ve/veya göçmen olduğunuzdan dolayı, burada ise "kapıları açan adamımız" olmadığından dolayı sorun yaşıyor olabilirsiniz. Ve bu ülkede istikrar pek yok, her şey belirsiz ve geçici olarak geçerli. İnsan önünü göremiyor ve plan yapamıyor."

Rahime Hülya Bingöl Çağlayan

Rahime Hülya Bingöl Çağlayan Çocuk ve Ergen Psikiyatristi alanında Hekim olarak çalışıyor. 1997 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi İngilizce bölümünden mezun olduktan sonra bir yıllık İstanbul da bir iş tecrübesi oldu ve sonrasında 1999 Nisan ayında Almanya'nın Bochum şehrine gitti. Ruhr Üniversitesi'ne bağlı St.Josef Hospital de Nöroloji ihtisası yapmayı hedefliyordu.

Hülya Bingöl Almanya'ya ilişkin tecrübe-rini şu sözlere aktarıyor: "Almanya'ya gitti-ğimde bir ay boyunca hastanenin lojmanında kaldım. Çok az bir Almanca ile onlara ait bir sisteme dair bilgi edinmek ve o sisteme dahil olabilmek hiç kolay değildi. İlk başta yarım gün serviste İngilizce bilen bir Alman meslektaşım ile Almanca hasta muayene etmeyi öğrendim ve yarım gün de üniversite-de Almanca kursuna gittim. 8 ayın sonunda hem hasta muayene edecek kadar Almanca öğrenmişim hem de buna karşılık beni kabul eden bölüm başkanı bana yarım

kadro bir maaş bağlamıştı. Sonuçta iki yıl orada çalıştıktan sonra Nörolog olmak iste-mediyimi fark ettim. Ve mesleki kariyerimi değiştiren Prof. Dr. Stefan ile tanışarak çocuk psikiyatristi olmaya karar verdim. Onun kliniğinde 5 yıl çalıştım. Bu süre zarfında kendisi de göç ve aile derneği başkanı olarak, göç psikiyatristi ile yakından ilgileniyordu ve kliniğinde her milletten hekim çalıştırıyordu. Onunla birlikte Türk ailelere Türkçe hizmet veren bir poliklinik kurduk. Ve ben o tarihten dönüncüye kadar bu hizmeti farklı yerlerde sürdürdüm. Almanya da Türkçe bilen bir psikiyatrist olmak, orada ya-şayan Türk aileler açısından gerçekten nadir, fakat değerli ve gerekli bir olgudur."

9 yıl sonra yani 2008 yılında Türkiye'ye dönmeye karar veriyor. Bu kararda en çok Almanya'da yaşadığı oturum, vize ve çalışma izni ile ilgili olarak cereyan eden sorunlar etkili oluyor. Daha rahat oturum ve çalışma izni alabilmek için, 2007 yılında Alman Vatandaşlığına geçiyor. Bunun sonucu olarak Tıp Fakültesini Türkiye'de okuduğu

için, yeniden tıp fakültesi bitirme sınavlarına girmesi ve gerçekten Türkiye'de Tıp Fakültesi bitirdiğini ve hekim olduğunu ispatlaması gerekiyor. Bu sınava girerek, Almanya'da hekimlik yapabilme belgesi olan Approbation'u alıyor. Sonrasında tüm Avrupa ülkelerinde hekimlik yapabilme hakkı olmasına rağmen, Türkiye'ye dönmeye karar veriyor. Hülya Bingöl Almanya'yı terk etmediğini halen bağlantılarının devam ettiğini ifade ediyor ve "İki ülke arasında kı-yas yapmak çok zor. Almanya'da sistem farklı çalışıyor ve gözle görülür bir otokontrol var halk arasında. Spontan olaylara pek yer yok, her şey mantık çerçevesinde düzenli, organize bir şekilde devam ediyor. Fakat dünya globalleştikçe halkların birbirine gereksinimi artıyor. 1999 yılında gittiğimde Almanya'da herhangi bir Doktor açığı yokken, 2005 yılından itibaren hekim açığı baş gös-terdi. Ve bunun sonucu olarak da kanunlar daha yumuşak hale getirildi. Ama akademis-yen olarak her iki ülkede de izinler ve denklik konusunda sorun yaşadım." diyor.

Almanya'dan

Türkiye'ye dönüşler

akademisyenlerinde

dikkatini çekiyor

Türkiye'ye dönüşler sadece bireysel bir konu değil. Önemli bir kesiminin yer aldığı bu alan akademisyenlerin, basın ve ilgili sanayi ve ticaret odalarının da dikkatini çekiyor. Almanya'nın Essen şehrinde faaliyet gösteren Türkiye ve Uyum Araştırmaları Merkezi Vakfı'nda asistan olarak görev yapan Caner Aver, Türkiye'ye Dönerler konu-sunda çalışmalar yapıyor. Aver, son olarak Goethe Enstitüsü İzmir Bürosu'yla birlikte İzmir'de Almanya'dan Türkiye'ye dönen yüksek nitelikli kişiler konusunda panel düzenledi. Caner Aver'e konuyla ilgili sorular yönelttik:

Türkiye'ye dönüşün sebepleri sizce nelerdir? Siz bu olguyu nasıl izah ediyorsunuz?

Almanya ve Türkiye arasındaki göç, sayısal boyutu ve nedenleri açısından önemli değişimler geçirdi. 1961'den 2000'li yılların başına dek Türkiye'den Almanya'ya göçün ana formları, işgücü göçü, aile birleşimi ve iltica olurken, özellikle 2006'dan sonra belirginleşen

biçimde göç eden nüfus ve göçün yönlerinde önemli değişiklikler ortaya çıktı. Alman İstatistik Dairesi'nin verilerine göre istenir bir durum olduğunun da altını çizmek gerekiyor. Zira iki ülkenin dil ve kültürünü bilen bir kitlenin Türkiye ve Almanya arasındaki güçlü ekonomik, kültürel ve siyasal ilişkilerin taşıyıcılığını üstlenmeye baş-lamasını doğal görmek ve bunu önemli bir kazanç olarak algılamak gerekiyor.

**Geri Dönerler İçin Bir Sosyal Ağ Örneği:
Rückkehrerstammtisch
(Geri Dönerler Buluşma Masası)**

Türkiye'ye dönerlerin önemli bir ihtiyacı da çevrelerinde bir bakıma aynı kaderi paylaşan ve 'yeni' ülkedeki günlük, aile ve iş hayatında destek alabilecekleri kişilerin olması. Almanya'nın değişik şehirlerin-den İstanbul'a dönerler, 2006 yılından bu yana bir grup oluşturmuş. Koordinatörlüğünü Çiğdem Akkaya'nın yürüttüğü grup geri dönerler için önemli bir iletişim noktası.

Rückkehrerstammtisch yani Geri Dönerler Buluşma Masası olarak nitelendirilen grup aylık olarak bir araya geliyor. Geri dönerlerle ilgili önemli bir sosyal ağ. Koordinatör Çiğdem Akkaya bizlerle edindiği izlenimleri paylaştı.

Öncelikle koordinatörlüğünü yürütmüş olduğunuz network hakkında kısa bilgi verebilir misiniz?

2006 yılında iki arkadaşla birlikte network ve iletişim sağlamak hedefiyle "Rückkehrerstammtisch" adı altında Almanya'dan dönerler grubunu kurduk ve ben o zamandan bu yana her ay gönüllü olarak İstanbul'da bir buluşma organize ediyorum. Bu buluşmalara her seferinde ortalama 60 ila 100 arasında 'Almanca arkadaş' katılıyor. 2006'da 12 kişiyle başladığımız grubumuzun üye sayısı bu gün 3.000'i aşmış durumda. Grubun ağırlıklı bir kısmı Almanya'da iyi bir eğitim almış, çoğunlukla üniversiteyi bitirmiş ikinci ve üçüncü nesil mensuplarından oluşuyor. Bir kısmı Alman firmalarında veya yabancı firmalarda çalışıyor. Kimisi henüz iş bulamamış ve bu network kanalıyla iş ve sosyal çevre kazanmayı hedefliyor. Grubun önemli bir kesimi, Mavi Kart sahibi veya çifte vatandaşlığı var. Her geçen gün ortalama 5-10 kişi gruba ekleniyor. Grubun kendi aralarında iletişim kurmaları ve Türkiye'deki yaşamlarına ilişkin fikir alışverişini yapabilmeleri ve duyuruların yönlendirilmesi açısından Facebook ve XING sayfalarında birer grup platformumuz var. Gruba katılan arkadaşları birbirine bağlayan ortak özellik Almanya geçmişleri ve sosyalizasyonları ve tabii ki Türkiye'de yeni bir hayat kurma deneyimleri.

Geri dönüşte bir artış gözlemliyor musunuz?

Benim gözlemim 2000'li yılların ortalarından bu yana ikinci ve üçüncü nesil grubunda Türkiye'de yaşama konusunda yükselen bir trend olduğu. Ama burada önce küçük bir tespit yapmakta fayda var. Geri dönüş kelimesi aslında Almanya'da doğmuş ve büyümüş olan pek çok insanın fiili durumunu tam yansıtmıyor. Bu kesim Türkiye'de daha önce hiç yaşamadığı için aslına bakarsanız Türkiye'ye dönmek yerine, daha ziyade buraya göç etmiş oluyor. Belki bu tanımlama, köklerin olduğu ülkeye dönüş (back to the roots) anlamında doğru. Ayrıca misafir işçi kuşağının çocukları ve torunları bu "geri dönüş kavramını" sürekli evlerinde ebeveynlerinin hayalleri olarak yaşadılar ve bu sözcük göç tarihini yaşayan tüm insanlar gibi, onların hayatlarında da yer edindi. Öte yandan gruptaki kimi insanlar Türkiye'de yaşamayı, sınama aşamasında. Bunların bir kısmı, her iki ülkedeki ve hatta üçüncü ülkelerdeki cazip alternatiflere açık, çünkü onlar hem genç yaşta ve nitelikli olmaları nedeniyle, hem de çok kültürlü yaşam deneyimleriyle farklı dünyalara daha kolay açılabilen insanlar. Herkesin kendi biyografisi ve kalifikasyonuna göre değişen farklı sebepleri var. Ama karar vermede sadece tek bir sebep değil, birçok sebep rol oynuyor. Örneğin, kimilerine göre Türkiye kariyerde önemli bir yurtdışı deneyimi. Nasıl Alman arkadaşları eğitimin ardından kendilerini yakın hissettikleri bir yabancı ülkede yaşamayı ve kariyer yapmayı planlıyorsa, kendileri de bu kariyeri "yakın bildikleri bir yabancı ülkede" yapmak istiyorlar. Kimileri, Türk olduğu için Almanya'da dışlandığını düşünüyor. Özellikle kamuoyunda entegrasyon konusundaki bitmek bilmeyen tartışmalar, entegre olduğu halde halen bir kamusal sorun olarak görüldüğünü hisseden bu kesimin, tahammül sınırlarını daha çabuk zorluyor. Bazıları Türkiye'de kariyer basamaklarını Almanya'ya kıyasla daha hızlı çıkacağına inanıyor. Son yıllarda Türkiye'nin Avrupa ülkelerine kıyasla gösterdiği ekonomik performans ve buna bağlı olarak Alman firmalarının Türkiye'deki yatırımlarının artmış olması da kararlarını etkiliyor. İki ülke arasında eğitilmiş kesimin yaşam standartları arasındaki makas daraldı ve Almanya'nın sunduğu güvence ve yaşam standartlarından vazgeçebilmek daha kolaylaştı.

Özellikle genç nesil için ve hatta bir çok genç Alman için İstanbul'un metropol yaşamı da ayrı bir çekim merkezi oluşturuyor. Tabii ayrıca Türkiye'ye evlilik nedeniyle gelenleri de unutmamak gerekiyor.

Geri dönme olgusunun Türkiye ve Almanya açısından artı ve eksileri nelerdir?

Her iki ülkenin kültürüne ve birikimine sahip olan insanlar ikili ülke ilişkilerinde de önemli bir potansiyel oluşturuyor. Bu kesim aslında hangi ülkeye giderse gitsin, geride bırakılan ülke için ekonomik anlamda bir kayıp değil. Aksine her iki ülkenin de her zaman kazancı. Çünkü kimliklerinde her iki kültürün de unsurlarını barındırıyorlar. Genelde iki kültür arasında kalmış gibi düşünülen kesim çoğunlukla kendini öyle hissetmiyor. Tam tersine kendini iki kültürle zenginleşmiş hissediyor. Önemli olan onların bu potansiyelini ekonomik, kültürel, siyasi ve bilimsel ilişkilerde değerlendirebilmek. Ancak konuya toplumsal açıdan baktığımızda eğitilmiş kesimin Almanya'yı terk etmesinin toplumsal uyumu ve kabullenme süreçlerini yavaşlattığını söylemek mümkün. Çünkü Almanya'daki ortak toplumsal yaşamda Türkler sadece işçi tabakasında değil, toplumun her katmanında temsil edildiğinde kabullenilmeleri daha hızlı gerçekleşecektir. Türkler Almanların karşısına bakanlıklarda, şefleri, öğretmenleri ve mimarları olarak karar verici pozisyonlarda çıktıkça, Türklerin toplumdaki saygınlıkları da buna paralel olarak artacaktır. Eğitilmiş kesimin Türkiye'ye dönmesi veya başka ülkelere gitmesi bu süreci yavaşlatacaktır.

Geri dönerlerin Türkiye'de yaşadıkları temel sorunlar nelerdir?

İki ülke arasındaki farklı sistem ve işleyişlerden kaynaklanan başlangıç zorlukları var. Bürokratik işlemler Türkiye'de çok karmaşık ve vatandaşa hizmet etmeye odaklı değil. Almanya'da sosyalleşmiş kişiler için zamanı verimli kullanmak ve dakiklik önemli kavramlar. Bürokratik süreçler hakkında ilgili kurumlardan toplu ve eksiksiz bilgi almak çok zor. Bir yerden bir yere gitmek, hemen her makamda sürekli başka bir makamdan veya noterden belge talep edilmesi gibi bürokratik süreçler bizlere hem zor hem de verimsiz geliyor.

Vatandaşlık statümüzden kaynaklanan hukuki sorunlar tüm olumlu gelişmelere rağmen tam çözümlenemedi. Mavi Kart sahibi olanlar e-devlet sisteminde gözüküyor. Verilen kimlik numaraları vergi daireleri haricinde hiç bir yerde kabul görmüyor. Bankada hesap açtırmak, cep telefonu bağlatmak, kredi kartı almak gibi işlemler bin bir zorlukla yapılabiliyor. Mavi kart noterlerde geçmediği için tüm dünyada çevirisi istenmeyen tek evrensel kimlik olan pasaportların Türkçe çevirisi isteniyor. Sağlık sisteminde de ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Türkiye ile Almanya arasında sigortalılara verilen sağlık hizmetlerinin kalitesinde oldukça büyük farklılıklar var.

Bunların dışında Türkçesi yetersiz veya şiveli olan arkadaşlar hem iş hayatında hem de sosyal ilişkilerinde Harvard mezunu bile olsalar bir tepeden bakışla karşılaşabiliyorlar. İş yaşamında farklı mentalitelerden kaynaklanan zorluklar da karşımıza çıkabiliyor. Örneğin, Almanya'da iş ortamında daha az hiyerarşiye alışmış olan arkadaşlarımız astlarına eşitlikçi ve saygılı yaklaşım gösterdiğinde yeterince saygı ve kabul görmeyebiliyorlar. İş hayatında bir günden bir güne işten atılma, sözleşme şartlarına uyulmaması, keyfiyet, mahkeme süreçlerinin çok uzun olması, maaşların düzenli ödenmemesi gibi durumlarda Almanya'dan gelen arkadaşlar ne yapacaklarını şaşırıyor ve bocalıyorlar. Bunlar kültürel farklılıklardan kaynaklanan bazı zorluklardan kesitler.

İNGİLTERE'DEKİ TÜRKLERİN 38 YILLIK BAŞARILI SPOR ÖYKÜSÜ...

Futbolun “anavatanı”nda federasyon olmak...
İngiltere Türk Toplumunu Futbol Federasyonu,
38'inci yılını kutlamaya hazırlanıyor.
Londra'da kurulu en eski Türk sivil toplum
kuruluşlarından olan TTFE, 48 amatör takımı,
1100 futbolcusu, 4 bine yaklaşan menajeri,
saha görevlisi ve her yıl dağıttığı ödüller ile her
geçen gün daha güçlenerek yoluna devam
ediyor.

Mihrişah Safa

LONDRA'da kurulu Türk Toplumunu Futbol Federasyonu, sessiz sedasız sürdürdüğü çalışmalarını, 48 amatör takımı, 4 bine yaklaşan sporcu, menecer ve görevlisi ile 38'inci yılını kutlamaya hazırlanıyor.

İngiltere'deki en eski Türk sivil toplum kurumlarından olan TTFE, spora yönelik çalışmaları, gençler, hatta yaşlılar için futbol çalışmaları ile örnek teşkil eden STK'ların başında geliyor.

TTFE, 4 bine yaklaşan gönüllüsü ile adeta dev bir aile. TTFE'nin çalışmaları, hedefleri, gelecek planlarını öğrenmek amacıyla 5 yıldır başkanlığını yapan Kıbrıs kökenli Turgut Esendağlı ile Federasyonun Palmers Green'deki geniş ofisinde buluştuk. Esendağlı ve 11 yıldır, Birinci ve İkinci Ligin Sponsoru ve Onursal Başkanı işadami Nural Ezel ile TTFE'nin tarihi, sorunları, aktiviteleri, gelecek planlarını konuştuk.

Spora gönül verenlerin bulunduğu bu köklü kuruluşun aklınıza gelebilecek her türlü harcaması sponsorları ve yöneticilerinin özel bütçeleri ile karşılanıyor demek, yanlış olmaz.

Geçmiş yıllara ait fotoğraflar, şiltler, kupalarla bezenmiş Federasyon binasında Turgut Esendağlı ile söyleşim, 38'inci yılını doldurmaya hazırlanan bu kurumun nasıl örnek bir çalışma içinde olduğunu ortaya koyması açısından oldukça ilginçti.

TTFE, 1976 yılında Londra'da, dönemin Kıbrıs Türk Federe Devleti temsilcisi Merhum Faik Müftüzade, Hürriyet'in temsilcisi Faruk Zabcı, toplumun önde gelen isimlerinden Yaşar İsmailoğlu'nun gayretleri sonucunda 4 takım ile kuruldu. 12 Nisan 1976 yılında bir avuç kişi, 4 takım ile kurulan Federasyon, “Barış ve Özgürlük Şildi ve Samim Var kupası” ile turnuvalarına da başladı. Turgut Esendağlı'nın anlattığına göre, Futbol Federasyonu politik nedenlerle 2 yıl verilen aradan sonra yeniden aynı çatı altında toplandı ve günümüze kadar bu statüsünü sürdürdü. Bu kadar eski, aktif, peşinde böylesine binlerce kişi bulunan, adı sadece sportif olaylarla anılan bir başka kurum İngiltere'de var mı dersenez, yanıtı kolaylıkla “Hayır” olur.

1100 aktif sporcu

Turgut Esendağlı, Türk Toplumunu Futbol Federasyonu'nun kuruluşundan günümüzde kadar ki öyküsünü şöyle anlattı:

“İngiltere'de Futbol Federasyonu ilk kurulduğunda, Türkiye'den gelenlerin nüfusu çok az olmasına rağmen adına Kıbrıs kelimesi konmadı. Amacı, tüm toplumu kucaklamasıydı. 2000'li yıllara gelindiğinde nüfusun artması ile büyükler kategorisi dışında, gençlere de hizmet vermeye başlandı. Büyükler için mevcut 1. ve 2. Liglere ek olarak 14, 16 ve 21 yaş altı ligleri de kuruldu. Birinci ve İkinci ligde 12'şer, 14 ve 16 yaş altında 6'şar, 21 yaş

altında 7 takım olmak üzere toplam 48 takımımız var. Ayrıca 35 yaş üstü, en yaşlısı 67 yaşında olan futbolcularımızdan oluşan bir de “Veteran” ligimiz var. Bunda da 12 takım bulunuyor. Amatör ligiz ve lisanslı 1100 sporcumuz bulunuyor. Ek kadrolarımızla bu rakam kolayca 4 bine ulaşıyor. Biz dev bir aileyiz. Kıbrıs ve Türkiye kökenlileri buluşturan en büyük derneğiz. İngiltere'de kurulduğumuz için bir statümüz vardır. Her takımında sadece Türk kökenli olmayan 4 oyuncu oynar. Azerbaycan, Bulgaristan Türkleri ve Türkçe konuşanları takımlarımıza kabul ediyoruz. Hiçbir şekilde ayırım yapmıyoruz. Her yıl Eylül'de başlayıp, Mayıs'a kadar hafta sonları maçlarımız oynanıyor. Lig Kupası, Federasyon Kupası dışında 19 Mayıs ve 23 Nisan kupalarımız var. Charity Shield ile sezona başlıyoruz. Londra Futbol Federasyonuna bağlı, amatör ligiz. Ayrıca Londra'daki tüm kupalara katılıyoruz. Bütün ligleri kazandığımız yıllar da oldu. “

Türk Futbol Federasyonunun yetiştirdiği ünlü futbolcular kimdi, bunu soruyorum.

“Murat Erdoğan, bizim liglerden çıkan en başarılı futbolcudur. Galatasaray da dâhil birçok ünlü takımda oynadı. Süper Lig'de top koşturdu.”

Federasyonun maçları, yaz-kış, yağmur-çamur demeden herhafta sonu New River, Hackney Marshes, Pimms Park, Brimsdown, Wodham Stadium, Peter May sahalarında oynanıyor. Seyirci sayısı ne yazık ki az. Maç başına ortalama 60 kişi düşüyor. Bunun nedeni ise maçların aynı anda, ayrı sahalarda oynanması.

TTFF'nin 5 yıldır başkanlığını yapan Kıbrıslı Turgut Esendağlı, yıllık 600 bin Sterlin'lik bütçesini, tek kuruş yardım almadan sponsorlarıyla oluşturan Futbol Federasyonunun, kendisine ait bir spor tesisinin kurulması için işlemlere başladığını açıkladı. Tesisin Ağustos 2014'e kadar tamamlanması için çalışılıyor.

Yılda 600 bin sterlinlik bütçe

Futbol Federasyonunda herşey gönüllülük esasına göre işliyor. Başkanından, malzemesine, doktorundan yöneticisine kadar herkes kendi harcamasını kendisi görüyor. Federasyonun sponsorları, federasyona ait yıllık 70 bin sterlini karşılıyor. *Ezel Şirketler Grubu, Akdeniz Süpermarket, Ersan and Co, Vatan Catering, Euro Med, Türk Bankası UK, Erbiller, Best Motors, Grand Palace, Aksular Restaurant, Pink Drainage, Portfolia, Noyanlar Grup, Ulus Grup, Excellence Mortgage, Universal Claims, Accounting Direct Plus, Straight Away Pay Day, Easy Shelp, Altan and Co, Ukay Catering, Eden Valley, Cyprus Paradise* TTFF'in sponsorlarından. Bunlardan başka her takımın da kendine ait sponsoru bulunuyor.

48 takım ile birlikte bütçe toplam 600 bin sterline yaklaşıyor. Turgut Esendağlı, sporcuların hiçbirinden para alınmadığının da altını çiziyor ve ekliyor: *"Rekabetin olduğu her yerde paranın döndüğü malum. Başarılı futbolculara ödenen paralar var. Amatör olmamıza rağmen, liglerimizde yarı profesyonel olup, oynayan 34 futbolcu bulunuyor"* diyor.

KKTC üzerindeki ambargoyu kırdı...

TTFF'ye 17 yıl arayla gelen 2 davet ile karma takım, KKTC'ne gitti. Son 4 yıl içinde gerçekleşen bu ziyaretlerde TTFF karması, Kuzey'deki karma ile maçlar yaptı. Yine son 4 yılda, hem Lig, hem Kupa şampiyonları Kuzey Kıbrıs'a götürüldü. Bu maçlarda Federasyon Karması, 2 Cumhuriyet, 2'de Dr. Fazıl Küçük Kupası almayı başardı. KKTC Futbol Federasyonu da 3 defa Londra'ya şampiyon karmasını gönderdi. 2013'de TTFF ilk kez KKTC Milli Takımını Londra'da ağırladı.

Türkiyeden de özel maçlar için Futbol Federasyonu'nun resmi hakemleri getirilerek, maçları yönetti. 2010 yılına kadar Kıbrıs'tan Londra'daki Türk futbol takımlarına oyuncu gelirken, bu tarihten sonra tersi olmaya başladı. TTFF liglerinden Kuzey'e futbolcu gitmeye başladı.

Gençleri sokaklardan kurtarıp, spora yönlendiriyoruz

Futbol Federasyonu Başkanı Turgut Esendağlı, Türkçe konuşan toplum gençlerini sokaklardan kurtarıp, spora sevkettiklerine inandıklarını söylüyor, şöyle devam ediyor: *"Geçtiğimiz günlerde Enfield Belediyesi'nde 20 yaş altı gençlerde en fazla sigara içenlerin bizim gençlerimiz olduğunu öğrendik. Spor yapan gençlerin sigara, uyuşturucu ile ilgisi olamaz. Cumartesi ve Pazar günleri yapacak işleri olmayan gençleri futbola çekebilirsek, onları kötü alışkanlıklardan, çetelere katılmaktan kurtaracağımıza inanıyoruz. Sporla paylaşmayı, dostluğu, en önemlisi ırkçılığa karşı durmayı öğretiyoruz. Ayrıca yaşadığımız ülkeye entegrasyon bizim için çok önemlidir."*

Kendi sahamız Ağustos 2014'de tamamlanacak

Turgut Esendağlı, ileriye yönelik projelerini ise şöyle sıralıyor: *"TTFF'nu, kendine yeterli mali duruma getirebilmek için ve dışarıya harcanan 300 bin sterlinlik meblanın bünye içinde tutulabilmesi için, kendine ait bir spor tesisinin oluşturulmasına çalışıyoruz. Ağustos 2014'e kadar kendi tesisimizi, sahamızı tamamlamaya çalışıyoruz. İkinci projemiz ise, Federasyonun profesyonel adım atma zamanı geldi. Ben şahsen Ryman Lig'deki Waltham Forest takımını satın aldım. Yükselme ligidir bu lig.*

Bu takımı toplum için aldım. Şahsi şirketim, ancak share company yapıp, hisselerini halka satışa sunacağım. Herkesin bu takımda bir hissesi olsun. Hedefimiz, toplumu profesyonel statüye çekmek."

11 yıllık sponsor Nural Ezel

Londra'da yaşayan Türkçe konuşan toplumun yakından tanıdığı, Ezel Şirketler Grubu ile haftada iki defa yayınlanan yerel gazete Olay Gazetesi'nin sahibi işadamı Nural Ezel, TTFF'nun 11 yıldır 1. ve 2. Liglerinin sponsoru. Amacının entegrasyon ve çok sayıda insana ulaşmak olduğunu vurguluyor. Federasyon ailesinin 4 bin kişiyi bulduğunu, bunun da azımsanmayacak bir rakam olduğunu kaydeden Ezel, "Böylesine önemli bir camiaya katkımda olduğu için mutluyum. Kendimi Futbol Federasyonunun bir parçası olarak görüyorum" diyor.

TTFF'de en fazla şampiyon olan takımlar; Boğaziçi, Akıncılar, Binatlı, Mehmetçik, Yalova.

En eski takımlar ise Boğaziçi, Mehmetçik ve Yalova.

Bugüne kadar TTFF Başkanı olan isimler şunlar;

"Yaşar İsmailoğlu, Yakup Hüseyin, Tansu Karayel, Akın Ünsal, Mehmet Mımoğlu, Mustafa Fındık, Hasan Cakarto, Ahmet Durmuş, Ahmet Hasan, Nazım Çelebi" Yönetim Kurulu ise şu isimlerden oluşuyor; "Başkan Turgut Esendağlı, As Başkan Kemal Soyer, Yöneticiler; Osman Hasan, Osman Ercen, İbrahim Tümse, Mustafa Çetinkaya, Hüseyin Gazioğlu, Turgay Yamanşef, Levent Ruso, Cevdet Ezel, Mevlit Lokmanoğlu" Onur Kurulu Başkanları; Akın Uysal, Şener Gökçe, Nural Ezel

ÖZEL DOSYA

Almanya ve Hollanda başta olmak üzere, Avrupa ülkelerinin “Gençlik Daireleri”nin Türk ailelerin çocuklarına dönük uygulamaları, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin harekete geçmesine neden oldu. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Gençlik Daireleri’ni izlemeye aldı, görüşlerini açıkladı...

TBMM’nin yürüttüğü çalışmalarda ortaya çıkan gerçek, Alman ve Hollanda Gençlik Daireleri’nin Türk ailelerden aldıkları çocukların kendi ulusal, dini, kültürel ve ahlaki gerçekleri içinde yaşamadıkları, uygulamaların ana-baba ile çocuk arasında büyük bir yabancılaşmaya yol açtığı yönünde...

TBMM

“Gençlik Daireleri”ni mercek altına aldı...

“Türk çocuklarına haksızlık var...”

Türkiye, özellikle son yıllarda, Almanya ve Hollanda başta çeşitli Avrupa ülkelerindeki Gençlik Daireleri’nin özellikle Türk ailelere dönük çalışmalarından kaynaklanan feryatlar ile çalkalanıyor...

Evlatlarını sudan bahanelerle, topraklarında yaşadıkları devletlerin kurumlarına kaptıran aileler perişan, çocuklar ise şaşkın... İlgili devletlerin kanunlarından ve bu kanunları uygulayan zihniyetten kaynaklanan çok ciddi sorunlar yaşanıyor.

Türk ana-babalar, şu veya bu şekilde Gençlik Daireleri’nin eline geçmiş çocuklarına ulaşamıyorlar, bu çocuklar Türk örf ve adetleriyle hiçbir ilişkisi olmayan bakıcı ailelere teslim ediliyor... Almanya’da çocuklarının, bakıcı aile tarafından her Pazar günü kilise ayinine götürüldüğünü belgeleyen aileler...

Hollanda’da evladının karı-koca statüsünde yaşayan lezbiyen iki kadına teslim edilmesi

karşısında ne yapacağını şaşırın aile...

Bu son örneğin, Başbakan R.Tayyip Erdoğan tarafından Hollandalı mevkidaşı ile ele alınması ama ne yazık ki, Hollanda devletinin kendi tercihlerinin yürürlükteki yerini koruması gibi sorunlar giderek büyüyor.

Bu nedenle, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Avrupa’da yaşayan Türk ailelerinin giderek kanayan yarası haline gelen bu sorunu yakın takibe aldı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, özellikle Almanya ve Hollanda’daki uygulamaları mercek altına aldı, bu uygulamalardan duyulan rahatsızlığı, Avrupalı yönetimlerin bu konuda sergiledikleri insan hakları ihlallerini değerlendirmeye başladı.

Artı 90, TBMM İnsan Haklarını İzleme Komisyonu Başkanı Ayhan Sefer Üstün’ün ilgili raporunu okurlarına sunuyor:

*TBMM İnsan Haklarını
İnceleme Komisyonu Başkanı,
Sakarya Milletvekili*

Ayhan Sefer Üstün
ayhansefer.ustun@tbmm.gov.tr

İNSAN HAKLARI BAĞLAMINDA GENÇLİK DAİRELERİNİN UYGULAMALARINA BAKIŞ

Yaklaşık bir yıldır başta Almanya ve Hollanda olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden Türkiye kökenli çocukların ailelerinin elinden haksız yere alınması özelinde Gençlik Daireleri'nin uygulamaları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na başvurular yapılmaktadır. Almanya ve Hollanda'nın dışında Avusturya, Fransa, Belçika ve İsveç gibi ülkelerden de konuya ilişkin şikâyet dilekçeleri alınmakta ve bu husus uzun zamandır insan hakları kapsamında Komisyonumuzun izleme ve inceleme konuları arasında yer almaktadır.

1- GENÇLİK DAİRELERİNİN UYGULAMALARINA İLİŞKİN YAPILAN İNCELEMENİN HEDEFİ

İnsan hakları bağlamında Gençlik Daireleri'nin uygulamalarına ilişkin Komisyonumuz tarafından yapılan izleme ve inceleme çalışmalarında, Avrupadaki göçmen çocukların sorunları ve velayet hakkı konusunda Avrupa genelinde Heyetler halinde çalışma yapılmasına imkân sağlamak amacıyla konuya ilişkin şikâyetlerin yoğunlaştığı Federal Almanya, Belçika ve Hollanda ülkelerinde temaslarda bulunmak suretiyle gençlik dairelerinin Türk çocuklarını ailelerinin elinden alması ve bunları kendi kültüründen uzak ailelere vermesi konusunu insan hakları temelinde incelemek, konuya ilişkin hak ihlallerinin yaşanmaması için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde alınması gereken tedbirleri ortaya koymak, benzer olayların tekrar yaşanmaması için duyarlılık oluşturulması ve bu duyarlılığın devamını sağlamak hedeflenmiştir.

2- KONUYA İLİŞKİN GERÇEKLEŞTİRİLEN İNCELEME ZİYARETLERİ

Avrupa ülkeleri üzerinde yoğunlaşan söz konusu iddialara ilişkin kamu kurum ve kuruluşlarından elde edinilen bilgilerin, basında çıkan haberlerin ve Komisyona yapılan başvuruların değerlendirilip, mercek altına alınması sonucunda; 15 - 20 Nisan 2013 tarihinde Almanya'nın Stuttgart, Münih ve Berlin şehirlerinde, 19 - 22 Haziran 2013 tarihlerinde Hollanda'nın Rotterdam ve Lahey şehirlerinde ve 17 - 19 Haziran 2013 tarihlerinde ise Belçika'nın Fransızca konuşan (Frankofon) Valon Bölgesi ile Flemençe konuşan Flaman Bölgesi'nde konuya ilişkin inceleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

Anılan inceleme ziyaretlerinde söz konusu ülkelerin konuya ilişkin bakanları, parlamento komisyon başkanları, milletvekilleri, eyalet bakanları, büyükşehir belediye başkanları, belediye başkanları, gençlik dairesi başkan ve yetkilileri, Türkiye toplumu ve Türkiye kökenli sivil toplum örgütleri temsilcileri, çocuğuna gençlik dairesi tarafından el konulan vatandaşlarımız ve avukatları ile konuya ilişkin temaslarda bulunulmuştur.

3- GENÇLİK DAİRELERİNİN TÜRKİYE VE YABANCI KÖKENLİ ÇOCUKLARA YÖNELİK UYGULAMALARINA İLİŞKİN VERİLER

Alman Federal İstatistik Dairesi'nin 2011 yılı istatistiklerine göre Almanya genelinde toplam 38.456 çocuğa Gençlik Daireleri tarafından müdahale edilmiştir. Müdahale edilen 38.456 çocuğun, yarıdan fazlasında çocuklar ailelerinden alınmışlardır. 2011 yılında haklarında resmi himaye kararı çıkarılan 10.448 çocuk ve genç ailelerine geri verilmeyerek, koruyucu

aile yanına ya da barınma yurduna yerleştirilirken; 4.697 çocuk ise hastane veya psikiyatri kliniğine yatırılmıştır. 15.783 çocuk ve genç ise, gençlik dairelerinin müdahalesinin ardından ailelerine geri verilmişlerdir.

Alman Gençlik Daireleri tarafından müdahale edilen 38.456 çocuğun 29.247'si Alman vatandaşı, 9.209'u ise yabancı ülke vatandaşıdır. İstatistiklerde etnik kökene yer verilmediğinden gençlik dairesinin müdahalesine maruz kalan Türkiye kökenli çocuk ve gençlerimizin kesin sayısının verilmesi mümkün olamamakla birlikte yaklaşık 5.000 kadar olduğu tahmin edilmektedir.

Hollanda genelinde ise 2012 yılı itibarıyla ebeveynlerinden en az biri Türkiye kökenli olan yaklaşık 671 çocuğun ailesinden alındığı ve bu çocuklardan 167'sinin koruyucu aileye verildiği bilgisi resmi olmayan kaynaklardan edinilmiştir. Koruyucu aileye verilenler dışında kalan ve çoğunluğu 12-18 yaş arasında olan 504 Türkiye kökenli çocuğun ise yurtlarda barındırıldığı bilinmektedir. Bu sayılara anne ve babası Hollanda'da doğmuş olan üçüncü kuşak dahil olmadığının altını çizmek gerekir. Üçüncü kuşak da eklendiğinde 1000 civarında Türkiye kökenli çocuğun ailesinden alındığı tahmin edilmektedir.

Almanya ve Hollanda'dan farklı olarak Belçika'da gençlik daireleri ve koruyucu aile müessesesine ilişkin Türkiye toplumu tarafından dile getirilen bir sorun tespit edilememiştir. Büyükelçiliğimiz kayıtlarında da, bu konuda Türkiye toplumundan aksettirilen herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

4- GENÇLİK DAİRELERİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN TESPİT EDİLEN SORUNLAR

Velayet hakkının aileden alınması ve bir başka birime veya aileye verilmesi kararı, kararları idari nitelikte olan gençlik dairesi kararı yerine, mahkeme kararıyla olması gerekmektedir.

Mevzuatta en son çare olarak çocukların ailelerinden alınması öngörülmüşken, bazı gençlik dairelerinin ilk çare ve imkan olarak bu yola başvurdukları görülmüştür.

■ Gençlik daireleri uygulamalarının asıl hedefi, aile bütünlüğünü koruma yönünde olmalıdır. Bazı gençlik dairelerinin aile bütünlüğünü ön planda tutmak suretiyle aile ile çocuk arasındaki problemlerin çözümü ve rehabilitesi yerine, çocuğun aileden alınması hedefine odaklandığı, bu itibarla da aile ile çocuk arasında meydana gelen bütün olumsuz durum ve olayları çocuğun ailenin elinden alınması yönünde bir imkân ve fırsat olarak değerlendirmeye başladığı anlaşılmıştır.

■ Çocuğun aileden alınması durumunda kendi kültür ve yaşam tarzına en yakın akraba ve ailelere verilmesi gerekmektedir.

■ Gençlik daireleri, alıkonulan çocuk iyi bir koruyucu aileye veya barınma yurduna emanet edilse bile, biyolojik ailesi ile çocukların sürekli şahsi ilişki kurmasına imkân sağlamalıdır.

■ El koyma uygulaması geçici ve tedbir niteliğinde bir durum olduğuna göre ailenin durumu sık aralıklarla kontrol edilmek suretiyle ailenin içinde bulunduğu negatif durum ve tutumların ortadan kalktığına tespit edilmesi halinde, çocuk aileye iade edilmelidir.

■ Alıkonulan çocuğun kendi kültür ve kimliği göz önünde bulundurularak anadilini konuşmasına imkân sağlanmalıdır.

■ Gençlik daireleri uygulamaları arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Her gençlik dairesi velayet hakkına ilişkin yasaları farklı yorumlayıp, farklı uygulayabilmektedir. Bazı gençlik dairelerinin uygulamalarında aile bütünlüğünün korunması esas alınırken, bazı gençlik dairelerinin uygulamalarında ise çocuğun aileden alınması uygulaması esas olmaktadır.

■ Aileler çocuklarını geri alabilmek için uzun ve meşakkatli bir yargı sürecinden geçmeye mecbur tutulmaktadır.

■ Mahkemelerin karar verirken gençlik daireleri tarafından hazırlanan raporları esas alması, gençlik dairelerini hem savcı hem de hakim konumuna getirmektedir.

■ Gençlik dairelerinde Türkiye kökenli uzman istihdamının artırılması büyük önem arz etmektedir.

5- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu incelemeler sonucunda gençlik dairelerinin uygulamalarının bir ihtiyaçtan kaynaklandığı, ancak meselenin insani boyutunun ihmal edildiği, gençlik dairelerinin uygulamaları arasında bir birliğin ve eşgüdümün olmadığı, çok çabuk ve basit nedenlere dayanarak el konulma kararı verildiği, el konulan çocuklar ile aileleri arasında çok sık şahsi ilişki kurulmadığı, el konulan çocukların Türkçe konuşmasına izin verilmediği, gençlik

daireleri kararlarının yargının dışında denetleyecek bir kişi veya kurumun bulunmadığı, uluslararası sözleşmeler gereğince Türkiye kökenli çocuklar hakkındaki uygulamaları Başkonsolosluklarımıza bildirme yükümlüğünün yerine getirilmediği, gençlik dairelerinin uygulamalarına maruz kalan Türkiye kökenli çocuklarımızın kendi kültür ve yaşam tarzında uzaklaştırıldığı anlaşılmıştır.

Ülkemizin de özellikle vatandaşlarımızın koruyucu aile olmasını teşvik etmesi ve gençlik dairesi uygulamalarına maruz kalmış ailelere dış temsilciliklerimizde hukuki ve psikolojik destek verecek uzmanlarımızın istihdamına imkan sağlaması gerekmektedir. Vatandaşlarımızın buldukları ülkede kendi kültür ve kimliklerini kaybetmeden entegrasyonun sağlanması yönündeki bu tür tedbirlerin alınmasında büyük fayda görülmektedir.

Konuya ilişkin incelemelere, sorunlara ve bu sorunlara karşı çözüm önerilerine Komisyonumuz tarafından 30 Kasım 2013 tarihinde kabul edilen "Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu"nda kapsamlı ve geniş bir şekilde yer verilmiştir.

Milli çıkarlarımızın, uluslararası politikalarımızın, mağdur ailelere verilen taahhütler ve insan hakları bağlamında Komisyonumuzun konuyu yakın takip etmesi gereğince, şikayet konusu olan diğer Avrupa ülkelerinde de gençlik dairelerinin uygulamalarının insan hakları bakımından yakından takip edilmesi planlanmaktadır.

İSLAMOFOBİ: Yeni-ırkçılık hareketi...

“İslam düşmanlığı”, salt bir dine dönük nefret suçunu mu oluşturuyor, yoksa, Avrupa siyasetinin bünyesinde sinsi bir şekilde her zaman varlığını koruyan “ırkçılığın” yeni bir ismi mi?

Uzmanlar, İslamofobi'nin her ne kadar Müslümanlar'ı hedef alsalar da, ırkçılar açısından yeni bir siyasi zemin oluşturduğunu, aslında hedefin dini ne olursa olsun, tüm “yabancılar” olduğunda birleşiyorlar...

Takvimlerin 23 Temmuz 2011'i gösterdiği gün ayak bastığım Norveç'in başkenti Oslo, bir ulusun yaşayabileceği en korkunç trajedilerden birinin travmasını yaşıyordu. Bir gün önce, kentnin orta yerinde patlayan bir bomba ve yakınındaki Utøya Adası'nda yaşanan katliam, çoğunluğu 18 yaşından küçük gençler olmak üzere 76 kişinin ölümüyle sonuçlanmıştı. Katil, Anders Behring Breivik isimli bir ırkçıydı... Hedefi, mülteci siyasetine karşı olduğu İşçi Partisi'nin Utøya Adası'ndaki yaz okuluydu... Elindeki otomatik tüfeklerle tam 69 genci öldürdü, yargılandı, Norveç adalet sisteminin en yüksek hapis cezası olan 20 yıl hapisle cezalandırıldı...

Bu katliamda Türk kızı Gizem Doğan da yaşamını kaybetti...

Breivik, mahkeme önüne “kararlı bir ırkçı” olarak çıktı, hiçbir pişmanlık belirtisi göstermedi ve şimdi lüks bir cezaevinde cezasını çekiyor...

Onun katliamında en sevdikleri varlıklarını kaybedenler ise, yaşamlarının geride kalan günlerinde büyük bir acıya mahkum olacaklar...

• İslam'ı tehdit görmek...

İrkçi Breivik, bu katliam için hazırlanıp, kanlı yolunda ilerlerken, insan aklının çok

zor kabul edebileceği bir komplo teorisine inanmıştı: Avrupalı liderler, zengin Arap petrol emirleri ile anlaştilar, Avrupa'nın Müslümanlar ve özellikle Araplar tarafından istilasının yolunu açtilar!.. Normal bir zekaya sahip bir insanın ancak gülüp geçebileceği bu sözde teori, ne yazık ki, Norveç gibi, Kuzey Avrupa'nın en gelişmiş liberal demokrasisine sahip, sakın ülkesinde büyük bir katliama neden oldu...

İrkçi katile göre, İslam, Avrupa kültürü için bir numaralı düşmandı ve Avrupa'nın kendini savunabilmesi için kendisinin gerçekleştirdiği türden bir direnişe (!) ihtiyacı vardı...

“Norveç'in İslamlaşmasını Durdur” ırkçı örgütünün lideri Arne Tomyr ile Oslo'nun merkezindeki parlamento binasının önünde buluşmak, aslında, ırkçı düşüncenin en gelişmiş bir demokrasinin içinde bile nasıl kendine yol bulduğunu göstermesi açısından önemliydi... Arne Tomyr, katliamcı, ırkçı katil Breivik'in düşüncelerini taşıyor, sadece, elinde silah yok:

“İslamlaşma Norveç'in büyük sorunu. Siyasi İslamlaşmaya sahibiz. Müslümanlar'ın kendilerine ait kuralları var ve bizim toplumumuzun dışında

bir topluma sahip olacaklar. Norveç'i İslamlaştırmak istiyorlar. Bizim sahip olduğumuz değerler nedeniyle bu Norveç için bir çatışmadır. İslam, demokrasiye karşıdır. İslam özgürlüğü, dini özgürlükleri ve ifade özgürlüğünü kabul etmez. Biz, Allah, peygamber ve İslam'ın kontrolünü kabul edemeyiz. Müslümanlar'ın yerleştiği Avrupa'yı görüyorsunuz. Bu ülkelerde yaşayan insanlar ile gelenler arasında çatışma yaşanacak. Müslümanlar bizim işbirliği yapmazlar. Müslümanlar bizim kendilerine benzememizi isterler. Müslümanlar Norveç toplumuna intibak edemezler.”

Bu sözler, bize bir tek gerçeği gösteriyor: İrkçılığın ana zemini, kendinden olmayan, “öteki” olarak nitelenen gruba dönük uzlaşmaz bir reddi gündemde tutmasıdır. Tomyr, her ırkçının yaptığını yapıyor ve Müslümanlar olarak nitelediği, gerçek kimlik ve niteliğini tam olarak bilmediği bir “öteki” grup yaratarak, kendi grubunun üstünlüğünü savunuyor. Bu, Avrupa siyasetini sarsan yeni-ırkçı akımın ortak özelliği...

Nitekim, o da bunu biliyor ve bakın, bu sözlerinin devamında, ısrarlı sorularım üzerine kendini biraz perde gerisine çekmenin telaşını şu sözlerle sergiliyor:

"Avrupa'da ırkçı bir akım yoktur. Bu iddia, İslamcılarının sığındıkları bir alandır. Onların bu düşüncesini kabul edemeyiz. Biz yabancı insanlara karşı değiliz. Biz, İslam ve bizim savaştığımız siyasi sistem için dini kullanan Müslümanlara karşıyız." Bu sözler aslında büyük bir yalan... Çünkü konunun uzmanlarına göre, Avrupalı yeni-ırkçılar "siyasal İslam"ı öne sürerek, Avrupalı normal insanların dikkatini dağıtmak ve kendilerine yeni müttetikler yaratma peşindedir...

• Aslında, herkesten nefret ediyorlar...

Arne Tumyr gibi bir ırkçıdan sonra, kendisini "Pakistan asıllı Müslüman Norveçli" olarak tanımlayan araştırmacı/yazar Shoaib Sultan'a rastlamak büyük şans. Onun söyledikleri, İslamofobi'yi bayrak yaparak siyasal güçlenme gayreti içinde olanların gerçek yüzünü göstermesi açısından çok dikkat çekici: "Aslında yıllardır ırkçı olup, birden, ırkçı olduğunu saklamanın en temiz yolunu bulan insanlarla karşı karşıyayız. Örneğin, Norveç'te bir insanı yalnız derisinin renginden dolayı sevmediğini söylemek zordur. Fakat bunun dini nedenlere dayandığını söylediğinizde pek çok insan kabullenebilir. Böylece bu, ırkçı olmanın doğru yolu haline geldi. Bu bir örtüdür ve sadece tek yol değildir. Bu insanların büyük bölümü açıkça ırkçıdır, yabancıları sevmeyiz, kara tenli insanları sevmeyiz, bunu savunmak Norveç'te çok zor olduğu için dini bir örtü olarak kullanırlar. Her şeyin dinden kaynaklandığını söylerler. Oysa, saldırıya uğrayan insanlar çoğu kez Müslüman

olmaları nedeniyle Müslüman'a benzerler. Tabii ki, dini konularda endişelerinde samimi olan insanlar da var ama büyük bölümü ırkçıdır."

Shoaib Sultan'a göre, Breivik veya Tumyr gibi günümüz ırkçıları, bir dönemin Nazi'leri gibi, belli bir ırka nefretle ortaya çıkamayacakları için İslam'ı hedef seçmeyi tercih etmiş durumdadır. Temelde, Müslüman denilince koyu ten rengine sahip, renkli gözleri pek olmayan, yani, Avrupa coğrafyasının dışından gelmiş bütün kültürleri hedef alan bir beyin kimyasından söz ediyoruz. Bu, bir Türk, Pakistanlı ve Arap olabilir, veya Afrikalı kimliğiyle hemen dikkat çeken Somali, Nijerya veya Senegal'den gelmiş bir mülteci de... Öyle ki, Balkanlar'dan gelmiş bazı mültecilerin yalnız kültürel renkleri nedeniyle "Müslüman sanılıp" saldırıya uğramaları bir tesadüf olarak kabul edilemez. Çünkü ırkçı, dinden çok farklı olanı hedef alan bir siyasi görüşe sahip...

• Müslümanların gözüyle...

Avrupa'nın yeni ırkçılarının Müslümanlar'ı hedef seçmelerini kolaylaştıran El-Kaide gibi örgütlerin varlığı bir gerçek... Ama ırkçı akımın toptancı yaklaşımı, konu, yüzünü barışa, bir arada yaşamaya ve kültürler arasındaki işbirliğine dönmüş Müslümanlar'a gelince tıkanıyor. Shoaib Sultan konuya şu sözlerle dikkat çekiyor: "Aşırı İslamı kullanan anti-İslam aşırıları anlamamız bir noktaya dayanıyor. Onlar, eğer Müslümanlar demokrasiyi desteklediklerini söylüyorlarsa, yalan söylüyorlar ve

bu yolla kontrolü ele geçirmeye çalışıyorlar diye düşünüyorlar. Çünkü onlara göre İslam ve demokrasi birarada olamaz. Bu büyük bir yalan. Örneğin, Türkiye bu konuda çok güzel bir örnek, nüfusunun büyük bölümü Müslüman ve aynı zamanda demokrasiye sahip. Anti-Müslüman gruplar, bir takım aşırı grupları görmek istiyorlar sadece, diğer Müslümanlar onlara göre takiiye yapıyor."

Bu konuya, Norveç İslam Konseyi Genel Sekreteri Mehtab Afşar'ın yaklaşımı da benzer doğrultuda: "İslamofobi yeni bir kelime. Ani-semitizmin ne demek olduğunu, Yahudiler'in yalnız dini inançlarını kabul etmemek olduğunu herkes biliyor. Bugün İslam'dan konuştuğumuzda insanların benzer yaklaşım sergilediklerini görüyoruz. Araştırmacılar İslamcı veya militan İslam kelimelerini kolay kullanıyorlar. Bu tür kelimeler İslam hakkında olumsuz görüşlerin güçlenmesine neden oluyor. Breivik bir hristiyandı ve hristiyan değerleriyle hareket etmesine rağmen onun dininden kimse söz etmedi. Fakat ben biliyorum, Hristiyanlık, insanları, bu tür suçu işlemeye yönlendirmez. Müslümanlık da insanları bu tür bir suçu işlemeye yönlendirmez. Biz Müslümanlar, suç örgütlerini, terör gruplarını veya bireysel teröristleri dinlerine göre yargılamayız. Dini suçlayamazsınız. Bence Batı toplumu da bunu anlamalı ve kendisini bu yönde geliştirmeli. Eğer bir suçu işleyen insanın adı Muhammed veya Ali ise onu bu suça İslam'ın yönlendirdiğini söyleyemezsiniz."

ALMANYA – SEÇİM SÜRECİNDE TÜRKİYE KÖKENLİ GÖÇMENLER VE NSU CİNAYETLERİ

Araştırma kurumu futureorg Institut Başkanı Kamuran Sezer ile siyaset sahnesinde ve seçim sürecinde Türk göçmenler ile NSU cinayetleri konularını görüştük.

Almanya 22 Eylül 2013 tarihinde yapılan genel seçimleri geride bıraktı. Seçim sürecinde göçmenlerin ve onları ilgilendiren konuların ele alınışını nasıl değerlendiriyorsunuz? Özellikle önceki seçim dönemlerinde kıyaslandığında nasıl bir durum söz konusu? Göçmenler bir “siyasi konu olarak” gündemde yerini aldı mı?

Eğer bu konuya dikkatlice bakılırsa, son federal seçimlerde göçmenlerin taleplerinin yeterince dikkate alınmadığı kolayca

gözlemlenebiliyor. Esasında doğrudan Türk göçmenlere hitap eden tek bir konu vardı, oda çifte vatandaşlık. Bunun dışında çeşitli göçmen gruplarının talep ve sorunları bu seçim kampanyasında hiç dikkate alınmadı.

Bununla birlikte Almanya’da yaşayan Türk Toplumunun önümüzdeki yıllarda çözülmesi gereken birçok sorunları bulunmaktadır. Türk toplumunun eğitim alanında başarıya katkı sağlayan pek çok sayıda girişimleri var. Yalnız bu girişimlerin daha profesyonel hale getirilmesi gerekiyor. İş piyasasında bulunan gayri resmi engeller Türk göçmenlerinin bu alanda iyi bir yer edinmelerini engelliyor. Bu sorun özellikle başörtülü bayanlar için geçerlidir. Almanya’ya 60’lı ve 1970’li

yıllarda göç eden ilk kuşak şu an bakıma muhtaç olabilecekleri bir yaşa geldiler. Bununla birlikte ebeveynlerinin bakımını yeterince üstlenemeyen Türk ailelerinin sayısı da gittikçe artmakta. Bunlar sadece yaşanan sorunların birkaçı. Zira sorunlar listesini uzatmak mümkün. Örneğin İslam’ın bir dini cemaat olarak kabul görmesi, Türk sivil toplumunun desteklenmesi, resmi okullarda din ve anadil eğitiminin sağlanması ve sağlık sisteminde dışlanmama gibi konularda bu listede yer almaktadır. Tüm bu sorunlar göz önünde bulundurulduğunda çifte vatandaşlık konusunun aslında çok ‘marjinal’ bir konu olduğunu ve Almanya’da yaşayan Türklerin gerçek talep ve ihtiyaçlarıyla yeterince ilgilenilmediğini söylemek gerekiyor.

Türkiye kökenli kesimin genel seçimlere katılımıyla ilgili olumlu bir gelişme var.

Almanya'da yaşayan göçmenler arasında Türkiye kökenli kesim önemli bir bölümü oluşturmaktadır. Bu kesimin genel seçimler sürecinde siyasete yönelik ilgisi, siyasal katılım durumuna ilişkin tespitleri nelerdir? 11 Türkiye kökenli Milletvekilinin Federal Meclis'e girmiş olması genel olarak siyasal katılım konusunda önemli gelişmelerin yaşandığına mı işaret ediyor?

Öncelikle 11 Türkiye kökenli milletvekilinin meclise girmelerini olumlu bir gelişme olarak değerlendirdiğimi söylemeliyim. Yalnız geçmişteki tecrübelerimiz, bu milletvekillerin her zaman Türk toplumunun ilgi ve taleplerini temsil etmediğini gösterdi. Örneğin, Türk kökenli milletvekilleri sünnet yasağı konusunda, İslam'ın resmi din olarak tanınması ve Din dersi konusunda Türk toplumunu birçok kez hayal kırıklığına uğrattılar, hatta bu toplumun isteklerinin aleyhine davrandılar. Bu yüzden, Federal Meclis'e seçilen Türkiye kökenli Milletvekillerinin çalışmalarını bekleyerek izlemek lazım.

Türkiye kökenli kesimin genel seçimlere katılımıyla ilgili olumlu bir gelişme var. EndaX araştırmamızın sonuçlarına göre seçim hakkı olan Türklerin %80'i son federal seçimlerde oyunu kullandı. Bu çok güzel bir gelişme. Yalnız bu sayı farklı Türk sivil toplumu kuruluşları tarafından kabul görmüyor. İşin ilginç yanı ise Alman toplumunun bu oranla ilgili hiç bir şüpheye düşüğünü görmememiz. Ancak böyle bir şüphencilik aslında hiç de şaşırtıcı değil: Çünkü biz şuan Almanya'da Türk

toplumu ile ilgili bağımsız bir ampirik sosyal araştırmanın başlangıcındayız.

Yürütülen koalisyon görüşmelerinin ana maddelerinden birini çifte vatandaşlık konusu oluşturdu. Sosyal Demokratlar bu çifte vatandaşlığın mümkün olmasında ısrar ederken, İçişleri Bakanı'nın "Türkofobik" açıklaması konuyu başka alana çekti. Sonuçta Opsiyon Modelinin kaldırılmasında uzlaşma sağlandı. Çifte vatandaşlık konusunun diğer birçok ülke vatandaşına mümkünken Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli kişiler söz konusu olduğunda bir çatışma alanına dönüşmesini neye bağlıyorsunuz?

Sağdan sola tüm Alman siyasi partileri arasında Almanya'nın bir göç ülkesi olmadığına dair bir fikir birliği var. Alman hükümeti bir yandan her ne kadar bir göç ülkesi olduğunu iddia etse de, diğer yandan bunun aksi bir politika uyguluyor. Koalisyon sözleşmesine baktığımızda, Almanya'nın aktif bir şekilde göçten feragat ettiğini görüyoruz. Bunu göz önünde bulundurduğumuzda koalisyon sözleşmesinde "çifte vatandaşlık" maddesinin bulunmaması beni çok şaşırtmıyor. Çünkü sözleşmedeki karar yakından incelendiğinde çifte vatandaşlık hakkını yeterince sağlamıyor.

2000-2008 yılları arasında öldürülen Türk vatandaşlarının faillerinin Neonazi terör grubunun olduğunun ortaya çıkmasıyla birlikte Almanya göçmenlerle ilgili yeni bir kırılma yaşadı. Yaşanan cinayetlerin sorumluları araştırılırken

suçlu hep aile yakınında aranmış. Alman medya, güvenlik birimleri ve adli makamları suçluların Neonazi çevreden olabileceği konusunda adeta körelmiştir. Sonuçta Münih'te bir zanlı üzerinden dava yürütülmektedir. Sizce Almanya suçluların cezalandırılması konusunda sınavı vermiş midir, yoksa devlet suçunu sadece sembolik düzeyde mi itiraf etmiştir?

Hayır! Münih'te yürütülen mahkeme ile "NSU-cinayetleri" konusu bitmeyecektir. Alman devleti, Alman ve Türk toplumu şu an henüz aydınlatılmanın ve uzlaşmanın başındadır. Bu konuda yapılması gereken daha çok şey var. Bu arada Türk toplumu da şu ana kadar ceryan eden gelişmelerden kesinlikle memnun değil.

Peki, NSU terör örgütü süreci ülkede yaşayan Türk kesimi nasıl etkilemiştir? Alman kurum ve medyasına yönelik güven ve yaklaşım ne düzeydedir?

Çalışma ekibimle birlikte yarım sene önce, Almanya'daki Türk toplumunun NSU cinayetleriyle ilgili ne düşündüklerini endaX-araştırması ile araştırdık. Araştırma sonuçları, Almanya'daki Türklerin devletin mercilerine yönelik güvenlerinin az olduğunu ortaya koyuyor. Bu sonuç Alman medyası içinde geçerlidir. Bunun yanı sıra Türk medyasına büyük bir güven duyuluyor. Bu yüzden Alman hükümeti hem NSU cinayetlerini aydınlatma hem de Alman çoğunluk toplumu ile barış sağlama konusunda büyük bir sorumluluk taşıyor.

Ezgihan Baydar

Gözünü uzayın derinliklerine çevirdi,
NASA tarafından kabul edildi...
"Armstrong'un aydaki fotoğrafı, beni tetikledi..."
O genç, dinamik, başarılı ve iyi eğitim almış,
Amerika'da yaşayan başarılı bir Türk kıızı. Kuzey
Carolina'da dünyaya gelen Ezgihan Baydar,

çocukluğundan beri ilgisini çeken havacılık ve uzay
konularına yönelip mesleğini bu yönde seçerek
başarılı bir şekilde ilerlemiş. Şu anda Teksas
Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışıyor
ve sunduğu projenin kabul edilmesiyle birlikte
NASA'da çalışmaya hak kazandı.

Dostları arasında kısaca "Izzy" olarak tanınan Türk kızı Ezgihan Baydar'ın başarı öyküsü, çok kısa bir zaman dilimine rastlaması nedeniyle hayli ilginç... Takvimlerin 2008 yılını gösterdiği günlerde, o, Flower Mound High School, yani liseden yeni mezun olmuştu... Daha lise yıllarında matematik ve fizik dersleriyle arası çok iyi olan bu genç kız, Arlington'daki Teksas Üniversitesi'ne devam etti... Buradan mezun olup yüksek lisansına bir araştırmacı görevlisi olarak devam ederken, belki de en büyük şans, üniversitenin, Mekanik ve Havacılık Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof.Dr.Frank Lu ile çalışması oldu. Prof.Dr. Frank Lu'nun bu genç ve yetenekli Türk kızı için çizdiği eğitim ve araştırma rotası onu bir anda, en büyük hayali olan, Amerikan Havacılık Dairesi NASA ile buluşturdu...

O şimdi, toplam 135 bin Dolar'lık bir AR-GE fonunun sahibi ve artık NASA'nın bir parçası... Ezgihan "Izzy" Baydar'ın öyküsünü kendisinden dinlemekte yarar var...

• AİLEMİN KARARIYLA BAŞLADI...

Ailem ABD'ye daha iyi bir eğitim ve kariyer için geldiler. O zamanlardan beri Amerika'da yaşamaktayız. Ben Kuzey Carolina'da doğdum, çocukluğumu Washington DC'de geçirdim. Bütün eğitimlerimi de (ilk okul, orta okul, lise, lisans ve yüksek lisans) Texas'ta tamamladım.

Küçüklükten itibaren resim, dans, bale, piyano ve tap dansı eğitimleri aldım. Uçak şovlarına, uzay, tarih, doğal hayat, atom enerjisi, havacılık, National Geography temalı müze ve sergilere katıldım. Kayak, dağcılık ve yüzme ile aktif olarak ilgilenirim. Kişisel eğitim benim için hep ön planda oldu. Uzay merkezleri ve ilişkili konular ilgimi çekmeye başladığında da ufak yaşlardaydım ve ailemin de desteklemesiyle bu alanda ilerlemeye karar verdim. Mesela odamda uzun zamandır Neil Armstrong'un aya ayak basarken çekilmiş fotoğrafı var. Ona baktıkça hayallerime daha yakın olduğumu hissediyorum. Ayrıca çocukken çok çeşitli Legolarım vardı ve çeşitli robotlarla oynar, uzay atlasları okurdum. Fırsat buldukça da ailece Houston'da ki NASA Uzay Merkezi'ni ziyarette giderdik. Lisedeyken en iyi olduğum dersler matematik, fizik ve kimyaydı. Bu sebepten dolayı da başarılı olduğum alanları

kapsayan en iyi bölümü; Havacılık ve Uzay Mühendisliği'ni tercih ettim. Bunun yanında matematik üzerine yandal yaptım. University of Texas at Arlington'da ki lisans eğitimim sırasında önce Matematik, daha sonra Havacılık ve Uzay Mühendisliği bölümünde değerli hocaların gözetiminde araştırma faaliyetlerimi sürdürdüm. Üniversitede ki üçüncü yılımda II.Dünya Savaşı sırasında ilk atom bombasının ve Soğuk Savaş döneminde hidrojen bombasının geliştirilip üretildiği, New Mexico'da ki Los Alamos National Laboratory'de staj yaptım ve burada staj yapma hakkında sahip olan sayılı öğrencilerden birisi oldum. Lisans eğitimimi

"Şeref Öğrencisi" derecesinde tamamladım ve doğrudan doktora programını kazanarak hala doktora programına devam etmekteyim.

• PROJENİN ADINI ANLAMAK BİLE ZOR...

NASA ile mevcut ilişkim, düzenledikleri bir proje desteğinden haberdar olmamla başladı. "Ses Üstü Hızlarda Jet Motorlarının Hava Girişlerindeki Aerodinamik Etkilerin İncelenerek Sinir Tabakayı Manipüle Etmek Yoluyla Verimi Artıracak Bir Vortex Jeneratörü Tasarımı" konulu bir proje yaptım ve kabul edildim. Benim araştırma alanıma giren ise ses üstü akımlarda çalışan İTKİ Sistemleri...

Bundan önceki dönemlerde de bizzat konuyla ilgili projeler ve dersler tamamlamış olmam ve UTA'nın simülasyon ve deneylerini gerçekleştirecek altyapıya sahip olmasının büyük payı var. Genel olarak jet motorlarda yanma, ses üstü hızlarda patlama, darbe patlamalı jet motorları ve gaz dinamikleri konularında araştırmalar yaptım. Son olarak NASA'nın modern ses üstü jet uçakların geliştirilmesi amacıyla hazırladığı "Ses Üstü Jet Motorları Hava Girişi Tasarımı" projesine verdiğimiz teklifin kabul edilmesiyle üç yıl süreyle projede araştırma yapma ve yaz aylarında da NASA Glenn Araştırma Merkezi'nde çalışma hakkı kazandım. Okul ve iş hayatımda ilerleyen üç sene boyunca bir yandan doktora devam ederken bir yandan da bu proje için NASA'da ki meslektaşlarımızla çalışacağım. NASA'nın Ohio'da ki Glenn Araştırma Merkezi'nde konu ile ilgili ileri seviye deney ve testleri yürütme şansım da olacak.

• TÜRK KADINI BAŞARIR...

Ailem bana hayallerime ulaşmak için her zaman güç verdi. Eğitimimin her aşamasında onlardan gördüğüm destek başardığım işlerin arkasındaki en büyük etmen. Beni yetiştirirken sorumluluk almak, grup çalışmasına yatkın olmak ve verdiğim sözlerin arkasında durmak gibi erdemleri bana kazandırmaya çalıştılar. Geçtiğimiz yıllara baktıkça Türk kadınının eğitim ve sosyal seviyesinin gittikçe yükseldiğini hayranlıkla izliyorum. Fakat hala kadınların Fen ve Matematik alanlarında yeterince temsil edilmediğini düşünüyorum. Sayıca erkek ağırlıklı olan bu mesleklerde de kadınların daha fazla görev üstlenmelerini arzu ediyorum. Devlet büyüklerimizden beklentilerim ise; Türk kadınının çağdaş ve uygar ülkeler seviyesindeki hak ettiği konumuna ulaşmasını sağlamak için tüm güçleriyle çalışmalarınıdır.

Onlar, yaşam tercihlerini bir tatil beldesinde kullandılar, giderek yaşamları tutkuya dönüştü...

A British from Didim*...

*Didim'den bir Britanyalı...

Didim; Marmaris, Bodrum ve Çeşme kadar ön plana çıkmayan bir tatil beldesi. Ancak yabancı turistler tarafından son 10 yıldır yoğun bir talep görüyor. Didim'i tercih eden yabancıların başında da İngilizler geliyor. Buradan satın aldıkları arsalarla evler inşa ederek yerleştiler ve bir çok tanıdıklarını da Türkiye'yi tercih etmeleri için teşvik ettiler.

Ercin KALENDER

Emlakçı - Didim

İngilizler ilçeye yoğun olarak gelmeden önce, ki bu da 2000 yılı öncesi oluyor, Didim çok fazla bilinmiyordu. Didim'e gelişleri ilçenin inşaat sektörüne, turizmine fayda getirdi. Didim'in gelişmesine vesile oldular. İlçeye ekonomik olarak büyük faydalar getirdiler. Ancak aralarından sterlinin yükselmesi, evlerinin iskansız olması ve sosyal hayatın kışın fazla olmaması sebeplerinden dolayı buradan Bulgaristan ve Yunanistan'a geçenler oluyor. Ancak Didim'i çok seven ve öldükten sonra burada defnedilmeyi vasiyet eden insanlar var.

Chris BOOKLESS

Emekli

British Gas şirketinden emekliyim. Çalışma hayatımda işim içerisinde Türkiye ile ortak çalışmalar yapıyorduk ve İstanbul ile Ankara'da yaşadım. Ankara'da ki evim de Kavaklıdere'de idi. Emekli olduktan sonra Didim'in güzel ve yaşanabilecek bir yer olduğunu duydum ve 2006 yılında bir arkadaşımın ziyaretine geldim. Zaten daha sonra ben de buraya yerleşmeye karar verdim. Burada mutluyum. Çünkü etrafımda hep kibar insanlar var. Zaten bizi de bu mutlu ediyor. Onun dışında Didim ucuz bir yer ve istediğiniz zaman taze meyve ve sebze bulabiliyorsunuz. Tabii ki Bodrum ve Marmaris turizmde daha çok gelişmiş. Didim de onların seviyesine çıkabilir ve bunu isterim. Mesela sahil yolunun büyütülmesi daha güzel olabilir. Çünkü burası çok kalabalık ve ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

İlçede İngiliz nüfusu hiç de az değil. Üstelik sosyal hayata dahil olarak Türkler ile birlikte ortak projeler düzenliyor, eğleniyor, gülüyor, yardım geceleri düzenliyor ve çocuklarını Türk okullarına gönderiyorlar. Artık yaşadıkları yörenin sorunlarıyla ilgilenen "bizim" İngilizler, onlar...

Didim hiç bir zaman Bodrum, Marmaris ve Çeşme kadar ön plana çıkan bir tatil beldesi olmadı. Ziyaretçilerine genelde rahat, sakin ve huzurlu bir hayat sağladı. Türkiye'deki başka tatil beldelerinde yerleşmiş olan insanlar Didim'e geçmek konusunda pek istekli olmadılar. Ancak Didim'i tercih etmiş insanlar da başka yerlere gitmeyi tercih etmediler.

Ancak tarihi bir yer olması, coğrafi olarak merkezi bir yerde bulunması ve yaşam şartlarının kolaylığı Türk turistler kadar yabancı turistleride kendisine çekmesini sağladı. Apollon Tapınağı gibi tarihi bir değere sahip olması da dünya çapındaki bilinirliğini artırmıştı.

Didim özellikle 1960'lı yılların ikinci yarısından itibaren bir tatil beldesi olarak Türkiye'de ilgi görmeye başladı.

Yatırımlar yapıldı ve gelişmeye başladı. Ege Bölgesi içerisinde de pek çok insan oraya yerleşti. Tatil siteleri inşa edildi. İnsanlar orada işletmeler kurdular ve turistlerin ekonomik katkılarıyla da Didim gelişmeye başladı.

Bu arada, 2000'li yılların başından itibaren Didim'e gelen yabancı turist sayısında ciddi bir artış olmaya başladı.

Konut ve arsa satışlarında yasal olarak kolaylıklar yapılmaya başlanmasıyla birlikte bölgenin turist nüfusunda ciddi bir artış oldu. Didim'i tercih eden yabancı turistlerin başında da İngilizler geliyordu. İlçeden arsalar aldılar ve bu arsalarla inşaat ettikleri yapılara İngiltere'den akrabalarını ve arkadaşlarını getirip yerleştirdiler. Özellikle 2003 ve 2004 yıllarında yerleşimci İngiliz nüfusunda ciddi bir artış oldu.

Turist nüfusunun artması Didim'de ekonomiden inşaat sektörüne, turizmden çeşitli hizmet alanlarına kadar pek çok konuda katkı sağladı. İlçeye ciddi bir döviz girişi oldu ve bu durum esnaflardan emlakçılara kadar pek çok iş alanına katkı sağladı.

ARTIK YERLİ OLDULAR...

Didim'e ilk önceleri tatil amaçlı gelen İngilizler daha sonra kış sezonunu da burada geçirmeye başladılar. Yazın her meslek ve yaş grubundan gelen İngilizlerin ileri yaşta olanları ve emekli olanları

kış sezonunda da Didim'de kalmaya başladılar.

Meyve ve sebzelerin ucuz ve tazeliği, deniz ve havanın temiz ve güzel olması ve Didim'de ki yerel insanlarla da gittikçe iyi ilişkiler kurmaları sonucunda da İngilizler ilçede rahat bir yaşam sürmeye başladılar. Müşteri olarak gittikleri işletmelerde hizmetlerini istedikleri gibi alıyor ve nüfusları fazla olduğu için de yabancılar çekmiyorlardı.

İşletmeler de İngilizlere yönelik faaliyetler başlattılar. Mekanlarının isimlerinin İngilizce olmasının yanı sıra menüleri dahi İngilizce basmaya başladılar. Bu durum çeşitli mizahi konulara da neden oldu. Mesela menüsünde Gözleme'yi İngilizce yazmaya çalışan bir Didimli işletmecinin yiyeceği "observation" olarak açıklaması gibi... "Observation" bilimsel amaçlı bir kelime ve genel olarak uzay çalışmalarında kullanılıyor, bir bilimsel veriyi gözleme anlamına geliyor...

Ayrıca Didim halkı İngilizlerin ilçede olmasından memnunlar ve kendileriyle iyi ilişkiler kurup memnuniyet içerisinde yaşıyorlar. Ortaklaşa yardım günleri düzenliyorlar ve dini, milli bayramlarını hep birlikte kutluyorlar. Ayrıca ilçede yaşamakta olan İngilizler çocuklarını da Türk okullarına gönderiyorlar. Didim Valiler İlköğretim Okulu'nda 6, ortaokulunda 8 tane İngiliz öğrenci eğitim görüyor.

ANADOLU ZENGİNLİKLERİ “GÖBEKLİTEPE”

Tarihin değiştiği alan...

Şanlıurfa, artık, meşhur türküleri, sıra geceleri, kebabı ve çiğ köftesiyle değil, topraklarında bulunan bir tarihi zenginlikle anılacak... Göbeklitepe, insanlığın ilk tapınağı olarak ortaya çıkarılıyor... “İnanç” kavramının tarih öncesine ulaştığını, insanlığın tahmin edilenden çok eski bir dönemde de “inanç” sahibi olduğunu gösteriyor...

İnsanlık tarihini 12 bin yıl geriye taşıyan bir bulgudan söz ediyoruz. Göbeklitepe, insanların yerleşik tarım toplumuna geçmeden önce, “neolitik” yani, Cilalı Taş Devri’nde, son derece basit teknik birikimleriyle belli bir mimari yapılanmayı da gerçekleştirdiklerini ispatlıyor...

Şanlıurfa’nın merkezinden yola çıkıp aracınızı kuzey-doğu istikametinde yalnız 18 kilometre sürdüğünüzde, insanlık tarihinin en önemli arkeolojik alanlarından birine ulaşıyorsunuz: Göbeklitepe...

İnsanlığın gelişim sürecinin yeniden yazılmasına neden olan bu alan, aslında, 1960’ların ortalarında “biraz” dikkat çekmiş... O zamanlarda bir-iki rapor yazılmış hakkında ama, o dönemin yetkilileri, nedense pek önemsememişler bu arkeolojik alanı... 1963 yılında İstanbul Üniversitesi’nin yıllık bilimsel makalelerinde adı geçiyor, Amerikalı arkeolog Peter Benedict’in bölgeyi “neolitik” yani “Cilalı Taş Devri”ne ait kalıntılar açısından zengin bulunduğu da aynı belgelerde yer alıyor...

Cilalı Taş Devri, insanlığın gelişim sürecinde Taş Devri sürecini tamamladığı, basit taştan yapılmış aletlerden maden işlemeyle birlikte çok farklı bir teknolojik zemine ve sosyal yaşama doğru ilerlediği bir dönem. Yaklaşık 12 bin 500 yıl önce yaşanmış tarih öncesi olarak da adlandırılan bir dönemden söz ediyoruz...

Tarım yok, yerleşik düzene geçilmemiş... Öyle değerlendiriyor bilim adamları...

GÖBEKLİTEPE

Devamında, bir köylü duyarlı dikkati ile yalnız yaşadığı yörenin değil, insanlığın tarihini değiştirecek bir adım atmış... Hemen adını verelim: Şavak Yıldız... Yetkililerin anlattıklarına göre Göbeklitepe'de 1993 yılında bir heykel bulan Yıldız, zaten bölgede çalışmaların sürdüren ve yeni yerler arayan Alman arkeolog Klaus Schmidt'in dikkatinin buraya dönmesine neden oluyor.

Alman Arkeoloji Enstitüsü'nden aldığı destekle, Klaus Schmidt, Şanlıurfa Müzesi'yle birlikte kolları sıvıyor, 1994'te bölgeye ilk kazma vuruluyor ve bugün görenlerin hayret ettikleri "T" şeklindeki kayalara ulaşıyor.

Bu kayalar, günümüzde, insanlığın ilk heykelleri olarak kabul ediliyor...

O dönemin elinde yalnız çakmak taşından yapılmış olan aletleri olan sanatçıları, bu kayalara şekil vermekle kalmamışlar, üzerlerine de dönemin hayvanlarının resimlerini çizmeyi başarmışlar...

Göbeklitepe ortaya çıkarıldıkça, bu toprakların 12 bin 500 yıl önceki sakinlerinin de sanat anlayışlarını, inanç sistemlerini anlamamıza yol açıyor...

BİR HAC BÖLGESİ...

Klaus Schmidt'e göre, Göbeklitepe'nin etrafında hiçbir yerleşim alanı bulunması çok önemli... Bu durum, 12 bin 500 yıl önceki insanların, çeşitli yörelerden buraya, yalnız ibadet için geldiklerini gösteriyor... Yani, Göbeklitepe tarih öncesinin "hac" noktası!..

Denizden 760 metre rakımda, yüksekliği 15 metre, çapı ise 300 metre olan bir tepeden söz ediyoruz ve bu tepenin altı, kat kat aşağıya doğru, tarih öncesinin inanç anlayışının sembolleri ile yüklü...

Şu ana kadar ulaşılan katlar şimdilik bizi 12 bin 500 yıl öncesine taşıdı, bir aşağı kattan elde edilecek eserlerin yaşlarının laboratuvar testlerinde belirlenmesiyle büyük olasılık daha da eski zamanlara yolculuğumuz olacak... Dönemin insanların, basit aletleriyle büyük kaya bloklarını birer kayrak taşına çevirip tapınağın çevresine döşemiş olmaları ise o dönemin inanç anlayışında da "tavaf" geleneğinin olduğunu, insanların bu tepenin etrafında yürüyerek döndüklerini işaret ediyor...

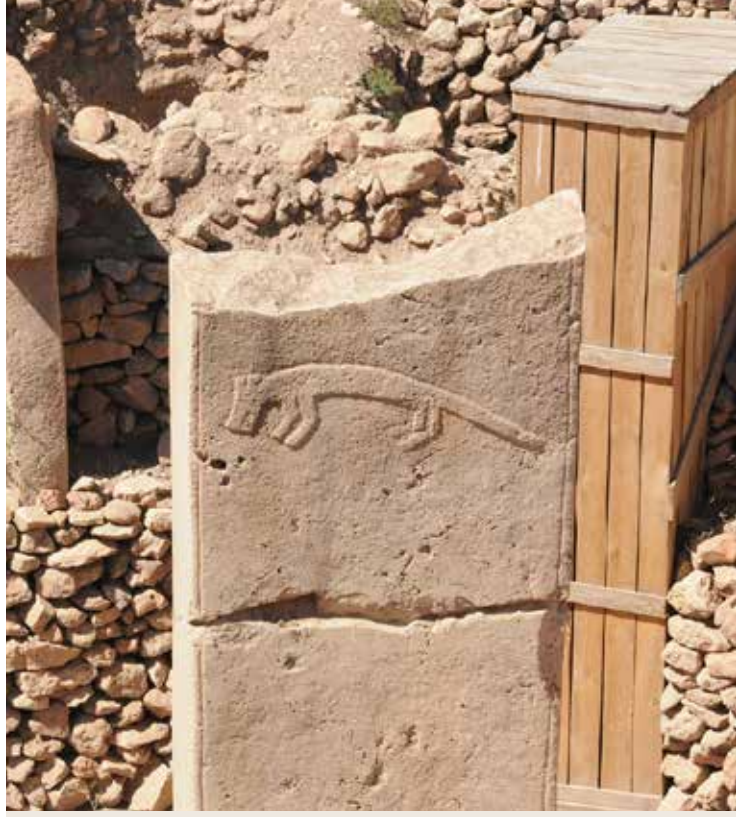
ÇOK ÖNEMLİ SONUÇ...

İşin tarih değerlendirmesi açısından baktığımızda, Göbeklitepe'nin önemi bir noktada daha da öne çıkıyor... Günümüze kadar tarih anlayışı, insanların inanç kavramına belli bir sosyal ve teknik değişim sürecinde vardıklarını ileri sürüyordu. Tarihçilerin geneline göre inanç, daha çok, yerleşik tarım toplumundan sonra gücünü gösteren bir kavramdı...

Göbeklitepe ile birlikte bu yaklaşım sarsıldı, hatta yıkıldı...

Çünkü bu tapınak tarım toplumu öncesinde de insanların manevi yönünün yüksek olduğunu ve inanç sahibi olduklarını, hatta, dönemin din adamlarının bile bulunduğunu gösterdi...

“İnanç” ve “tanrı” kavramının insanlığın ilk dönemlerine kadar uzanan bir kavram olduğunu artık, Göbeklitepe sayesinde biliyoruz...

Stanford Üniversitesi'nden bilim insanı Ian Hodder'in şu sözleri dikkat çekici: “Göbeklitepe'nin bir tarih öncesi tapınak olarak ortaya çıkarılması, insanlık tarihinin en büyük bulgularından birini oluşturmaktadır. Bu yapı, avcı toplayıcı toplum döneminde de insan oğlunun tapınak kurduğunu, dini sembolü heykeller yaptığını, bunları yapabilmek için yerleşik toplum düzenine geçmeyi beklemediğini gösteriyor. Bu tapınağı bize kazandıran Klaus Schmidt'in de dediği gibi, önce tapınak vardı, şehir daha sonra geldi...”

Bu aslında, doğru bir cümle... İnsanlığın, sırları üzerinde hala kafa yorduğu ünlü Mısır Piramitleri'nde 7 bin 500 yıl daha eski bir tapınak ve o günün koşullarında bu ölçüde büyük bir yapılanmayı gerçekleştirmiş insanlardan söz ediyoruz.

TANITIM ÇOK ÖNEMLİ...

Göbeklitepe, henüz yeterince tanıtılmadı, çünkü, UNESCO kuralları çerçevesinde üst koruma sistemlerinin yapımına yeni başlanıyor, bölgenin ziyaretçi tahribi ile karşılaşmaması için düzenlemeler de yeni gerçekleştiriliyor... Buna rağmen, dünyanın dört bir yanında yılda 50 bin kişinin yalnız bu bölgeyi görmek için Şanlıurfa'ya geldiğini biliyoruz...

Düzenlemelerin tamamlanması ile tanıtım kampanyası sonucu, Göbeklitepe'nin yöreye yılda ortalama 2 milyon turist çekmesi bekleniyor... Bu nedenle Şanlıurfa'nın yeni turistik tesislere ihtiyacı olacak, Güneydoğu Anadolu, bu kez, Harran'a ulaşan suyun yarattığı bereketle değil, Göbeklitepe'nin turistiyle canlanacak...

Güney Afrika'daki ırkçı beyaz
azınlık yönetimine karşı
mücadelenin bayrak ismi,
tüm Afrika'nın özgürlük
lideri Nelson Mandela,
95 yaşında gözlerini yumdu...

O, mücadeleler ve insanlık
için ortak zaferlerle
taçlanmış bir yaşamın
insanıydı...

Kendisini tam 27 yıl bir
adada cezaevinde tutan bir
rejimle savaştı ama o rejimin
sahipleri kabul edilen
beyazlara, asla düşmanlık
sergilemedi... Mandela'yı çağ
değiştiren lider yapan, 1994
yılında cumhurbaşkanı seçil-
dikten sonra ülkesinin
beyazlarına el uzatması ve
uzlaşma kültürünü
sergilemesiydi...

NELSON R.

MANDELA

1918-2013

MANDELA...

SENİ UNUTMAYACAĞIZ...

İnsanlığa yön veren, şekillendiren "Madiba" bu kez üzdü...

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin efsanesi Nelson Mandela hayatını kaybetti. Avrupa'nın sömürgeci mirası olan renkçi ve ırkçı mirası Apartheid rejimine karşı mücadele veren Mandela yüzyılın en kalabalık cenaze merasimlerinden biriyle son yolculuğuna uğurlandı. Mandela sadece Güney Afrika Cumhuriyeti için değil diğer Afrika halkları için de sembol bir liderdir. Afrika kıtasının şüphesiz en önde gelen liderlerinden biri olan Mandela "beyaz (Avrupalı) adam"ın baskı ve zulümlerine karşı siyah bilincinin ve direnişinin sembolü olarak görülmüştür. 27 Nisan 1994 yılında yapılan ve ilk defa Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yaşayan bütün vatandaşların eşit olarak oy kullanabildikleri seçimde seçimle başa gelen ilk devlet başkanı Nelson Rolihlahla Mandeladır. Kendi kabilesindeki büyüklerinin taktıkları lakapla **Madiba**.

Nelson R. Mandela Kimdir?

Mandela 18 Temmuz 1918'de Transkei eyaletinin başkenti Umtata yakınlarındaki Mbashe nehri boyundaki Qunu kazasına bağlı küçük bir köy olan Mvezo köyünde doğdu.

Ailesi Koza (Xhosa) dilini konuşan Thembu kabilesindedir. Babası bu kabilenin şefi Gadla Henry Mphakanyiswa Mandeladır. Babası hem soy olarak hem de geleneksel olarak kabilenin şefiydi. Babasının şefliği Thembu kabilesinin kralı tarafından da onaylanmıştı. Babası O'na Rolihlahla ismini verdi. Koza dilinde manası ağacın dallarını tutup çekmektir. Fakat konuşma dilinde baş belası demektir. İngilizce ismi ilkokul yıllarına kadar ona daha verilmemişti. Annesi, Koza kabilesinin bir boyu olan amaMpevu boyundan Nkedama'nın kızı ve dört eşli babasının üçüncü eşi olan Nosekeni Fanny idi. Annesinden atarının topraklarını savunmak için yaptıkları direniş savaşlarındaki kahramanlık hikâyelerini dinlemek O'na güç verdi ve halkın özgürlük mücadelesine nasıl katkıda bulunabileceğinin hayallerini kurdu. O ailenin dördü erkek dokuz kız 13 çocuğun en genç erkek çocuğuydu. Daha beş yaşına varmadan

ya da o civarlarda iken koyun güttü, buzağıları otlattı. Havada kuş avlamayı, yabani bal toplamayı ve direk ineklerden ılık ve tatlı süt içmeyi, yüzmeyi ve balık yakalamasını öğrendi. Daha sonra şeflikle alakalı tartışmalardan dolayı Mvezo'nun kuzeyindeki Qunu köyüne taşındılar. Qunu'da farklı kabileler arasındaki rekabet Kozalarla ama Mfengular arasında idi. Fakat ama Mfengu toplumdaki en avantajlı kesimdi. Bu kabile o zaman Hıristiyanlığı ilk kabul eden kabile idi aynı zamanda ve daha iyi evler inşa ediyorlar, tarımda bilimsel metotları kullanıyorlar ve kozalardan daha varlıklılardı. Rolihlahla'nın babası George ve Mbekela isimlerinde ama Mfengu kabilesinden eğitimli ve Hıristiyan iki kişi ile tanıştı. Fakat onların Hıristiyanlığı babasını çok etkilememesine rağmen annesi Hıristiyan oldu. Onların etkisinden dolayıdır ki Metodist Kilise'de vaftiz edildi ve okula gönderildi ki ailesinden hiç kimse o zamana kadar okula gitmemişti. Okulun ilk gününde öğretmeni Mdingane okula başlayanların hepsine İngilizce isimler verdi. Bu şüphesiz o zamanlardaki misyonerlerin ve İngilizlerin baskı ve etkisinin göstergelerinden biridir. O ilk gün Mdingane O'na yeni isminin Nelson olduğunu söyledi. Niçin bu ismin seçildiği hakkında ise hiç bir fikri yoktu genç Rolihlahla'nın. Dokuz yaşında iken babasını kaybetti. Annesi de onu Thembuland'ın eyalet başkenti Mqhekezweni'ye yani Kabile şefi Jongintaba Dalindyebo'nun kraliyet yerleşim yerine gönderdi. Daha sonra öğrendi ki babasının ölümünden sonra şef onun velisi olmak istediğini annesine bildirmişti. Annesi de başka seçeneği olmadığı için kabul etmişti. Şef diğer çocuklarına nasıl davrandıysa ona da öyle iyi davrandı. Babasının ölümünden sonra genç Rolihlahla kabilenin şefi oldu.

Yerel bir misyoner okulunda ilk eğitimini alan Mandela Nealdtown'daki Wesleyan ortaokuluna gönderildi. Daha sonra Fort Hare University College'ya girdi. Burada öğrenci temsilciliği konseyi başkanlığına seçildi. Protestolara katıldığı için Oliver Tambo ile birlikte öğrenci boykotuna karıştığı ve organize ettiği

gerekçesiyle okuldan uzaklaştırıldı. Transkei'den ayrılarak, Transvaal'a gitti. Burada bir süre madenlerde polis memurluğu görevinde bulundu. Bu sırada yarıda bıraktığı üniversite tahsiline mektupla öğretim yoluyla devam etti. Johannesburg'da okurken renk ve ırk ayrımına karşı yerli halkın kurduğu Afrika Ulusal Kongresi'ne (ANC) dı. 1942'de Witwatersrand Üniversitesi'nin Hukuk Bölümü'nü bitirerek avukatlık yapmaya başladı. Ülkenin ilk siyah avukat unvanını aldı. Afrika Ulusal Kongresi'nde birçok makamda bulundu. 1944'te AUK Gençlik Birliği'nin kurulmasına yardım etti ve 1948'de AU Kongresi'nin Gençlik Birliği'ne sekreter, 1950'de de başkan seçildi. 1952'de AUK'nin Transvaal Başkanı ve Ulusal Başkan vekili ve nihayetinde tam 39 yıl sonra 1991'de başkanı oldu. Siyahların kurtuluş hareketinin önderlerinden birisi durumuna geldi (1948). 1952'de mukavemet hareketinin ulusal başkanı seçildi. Aparteid rejiminin renk ayrımcılığına dayanan yasal düzenlemelerine karşı direnişi organize etmek için ülke genelinde Adaletsiz Kanunlara Karşı Muhalefet Kampanyası için seyahatler düzenledi. Bu kampanya yüzünden Johannesburg'da 6 ay hapis yattı. Bu esnada M planını hazırladı. Buna göre AUK şubeleri yeraltına çekildi. Bu arada beyaz yönetimin renk ve ırk ayrımına dayalı dayatmalarına karşı siyasi mücadelelerinin hep akamete uğratılmasından dolayı beyaz yönetime karşı silahlı mücadeleyi üstlenen ve kongrenin askeri kanadı özelliğindeki Umkonto ve Sizwe'yi (Milli Mızrağı) de kurarak onun da başkanı oldu (1961).

Ocak 1962'de kendisine destek aramak için yurt dışına çıktı. İngiltere ve Afrika ülkelerini dolaştı. Afrika ülkeleri ile sosyalist ülkelerden silah ve para yardımı temin etti. Ülkeye dönüşünde arkadaşlarıyla birlikte, izinsiz yurtdışına çıkmak, halkı kıskırtmak, sabotajlar ve suikastlar düzenlemek iddialarıyla yargılandı. Halkın, tamamının temsil edilmediği ve beyazların temsil edildiği parlamentonun çıkardığı

kanunlara uymak zorunda olmadığını savundu. Beyaz yönetim tarafından ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Bu davranışıyla ırk ayrımına karşı mücadele eden Afrikalı siyahların simge ve sembolü oldu.

Nelson Mandela, dünyanın en ünlü mahkûmu olarak anılır. Mandela'nın; "*Mücadele benim hayatımdır. Hayatımın sonuna kadar siyahların bağımsızlığı için mücadele edeceğim*" demesi, halk arasında onu bayraklaştırdı. Güney Afrika'da 27 yıl hapiste kaldıktan sonra 1980'li yıllarda, ırkçılığa karşı mücadelenin bütün dünyada yoğunlaşması üzerine adı duyuldu. 1990 yılında devlet başkanı De Klerk tarafından şartsız olarak serbest bırakıldı. Serbest bırakıldığı zaman 71 yaşındaydı. Serbest bırakılmasına Güney Afrika siyahlarının yanında birçok beyaz da sevindi. Zaten Apartheid'e karşı mücadele ederken kendisine destek veren kimi beyazlar da bulunuyordu. 1990'da hapisten çıkınca Demokratik bir Güney Afrika kurulması için çalışmıştır ve kurmuştur. 40 yıl içinde 100'den fazla ödül almıştır. Modern politikacılar içinde en takdir edilenlerden biridir.

Mandela'ya 1979'da Nehru Ödülü, 1981'de Bruno Kreisky İnsan Hakları Ödülü, 1983'te UNESCO'nun Simon Bolivar Ödülü verildi. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından kendisine verilmesi kararlaştırılan 1992 yılı Atatürk Barış Ödülü'nü önce kabul etmiştir. Fakat daha sonra Mandela'nın 1960'lardan bu yana avukatlığını yapan Yunan kökenli avukatının zorlamasıyla almayı reddetmiştir. Daha sonra ise bu ödülün kabul edileceği bildirilmiş ise de Türkiye tarafından kabul edilmemiştir. 1993'de De Klerk ile beraber Nobel Barış Ödülü verildi.

Mandela 1996 yılında kendi isteğiyle emekliye ayrılmış ve kendisini AIDS'e karşı mücadeleye ve çocuklar için *Nelson Mandela Childrens Fund* ismindeki vakfı kurarak buradaki çalışmalara vermiştir. Mandela, Güney Afrika Cumhuriyeti'ni oluşturan 50 milyonluk

ortak lideri olmayı başarabilmiştir. O'nun insanların gönlünde taht kurmasını sağlayan da zulme uğrayan bütün insanların haklarını savunması olmuştur. Sadece Güney Afrika'nın değil bütün Afrika kıtasında ezilmiş zulme uğramış Afrikalı insanın sembol insanı olmuştur. Afrika kıtasındaki iç savaşları önlemek anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak için arabuluculuklar yapmıştır. Filistin konusunu Apartheid Rejimi'ne benzeterek sürekli şekilde Filistinlilerin yanında yer almıştır.

Apartheid rejimine karşı verdikleri mücadele sırasında verdiği destekten dolayı Türkiye'ye de teşekkür etmiştir. Türkiye Apartheid rejimi bitinceye kadar Güney Afrika Cumhuriyeti'nde büyükelçilik açmamıştır.

Mandela İslam'a ve Müslümanlara karşı da yakınlığıyla bilinmekteydi. Davet edildiği zaman Müslümanların programlarına katılır, konuşmalar yapardı. Hele 1994'teki Şeyh Yusuf'u Anma programına katıldığı zamanki yaptığı konuşma hafızalardan hâlâ silinmemiştir. O programda "Bana hapiste güç veren direnç veren Şeyh Yusuf'un ruhu" demiştir. Şeyh Yusuf Hollandalılar tarafından Mandela'nın hapsedildiği Robben Adası'nda yedi yıl hapis yatmıştır. Müslümanların Aparteid rejimine karşı tavırları ve özgürlük mücadelesine destekleri, siyalara verilmeyen oy hakkının Hintli Müslümanlara verilmesine rağmen Müslümanların adaletsizlik gerekçesiyle oy kullanmayı reddetmeleri siyahlar üzerinde büyük bir etki meydana getirmiştir.

100'e yakın dünya liderinin katılımıyla gerçekleştirilen cenaze törenindeki konuşmalarda Mandela Abraham Lincoln, Mahatma Gandhi ve Martin Luther King gibi liderlerle kıyaslanmış, bir kahramanın, bir babanın, bir öğretmenin kaybı olarak görülmüştür. Tüm dünya eşitsizlik, yoksulluk ve ırkçılıkla mücadele etmeye çağrılarak, erdemli bir affedebilmek gücüne sahip büyük liderin vermiş olduğu adalet mücadelesine sahip çıkılması istendi.

At en eski çağlardan beri Türklerin siyasal, dinsel, ekonomik ve toplumsal yaşamının hep merkezinde olmuştur. Kapanda-Yüs bölgesinde (Afanasyevo-Andronovo kültür çevresi) yapılan kazılarda, M.Ö. 3 binlerden kalma mezarlarda, ağızlarında demir gem izleri bulunan at iskeletlerine rastlanmıştır. Bu da bize Türklerin atı evcilleştiren ve binek olarak kullanan ilk insanlardan olduğunu göstermektedir. Göktürk yazısı ile yazılmış yazıtları bulunan Kurikanlar'dan kalmış kaya resimleri arasında uzun boyunlu atlar bulunmaktadır. Kurikan kaya resimlerinde atların yeşilleri tarak ağızına benzer bir biçimde kesilerek süslenmiş, boyunlarına da bir püskül asılmıştır. Destanlarımızda at en önemli unsurlardan biridir. Birçok destanda at, alp'in (alp= kahraman, yiğit, şövalye) hem bu dünyada silah arkadaşı olduğu için, hem de öldükten sonra öteki dünyada yoldaşı olacağı için ayrı ve eşsiz bir değer taşır.

Milletimizin tarihi boyunca atın hep ayrı ve özel bir yeri oldu. Atlar, hayatın her alanına tesir eden en nadide aktörlerden biridir. Kâh can yoldaşı, kâh sadık bir arkadaşı; destanlarda kahramanlarımızın sohbet ettiği, öğüt aldığı yoldaşı, büyük hakanlarımızın öldükten sonra aynı mezara gömülen sadık dostlarıdır atlar. Atalarımız, asaleti ile gönlünde her zaman farklı bir yeri olan atı, destanlarda kanatlandırmıştır. Atlar bin gemle bağlanan yağız olup zordaki milletimizi anlatırken, o zorluğa şahlanan mucizevi gücün de simgesidir nice kurtuluşlarda...

At en eski çağlardan beri Türklerin siyasal, dinsel, ekonomik ve toplumsal yaşamının hep merkezinde olmuştur. Kapanda-Yüs bölgesinde (Afanasyevo-Andronovo kültür çevresi) yapılan kazılarda, M.Ö. 3 binlerden kalma mezarlarda, ağızlarında demir gem izleri bulunan at iskeletlerine rastlanmıştır. Bu da bize Türklerin atı evcilleştiren ve binek olarak kullanan ilk insanlardan olduğunu göstermektedir.

Atalarımız Ön Asya ve Anadolu'ya göç ettiğinde de at kültürlerini getirmişlerdir. Atalarımızın Müslümanlığı kabul edişinin ilk zamanlarında Esb-i Türk (Türk Atı) ünlü idi. At, Selçuklular ve Osmanlılar zamanında da kültürümüzdeki müstesna yerini korumuştur. Kastamonu Beyliği'nin yetiştirdiği atlar dünyaca ünlü

olup Arap atlarından üstün buldukları için, her biri bin altından satılıyordu. İğdiş, ulak, yam, yamçı, yağız, yıldı vb. Öz Türkçe sözcükler Arapça ve Farsça'ya geçmiştir.

Kaya resimlerinde at figürleri

Göktürk yazısı ile yazılmış yazıtları bulunan Kurikanlar'dan kalmış kaya resimleri arasında uzun boyunlu atlar bulunmaktadır. Kurikan kaya resimlerinde atların yeşilleri tarak ağızına benzer bir biçimde kesilerek süslenmiş, boyunlarına da bir püskül asılmıştır. Kurikan kaya resimlerinde kimi atların eyerlerinin arka kaşları oldukça yüksektir. Eyerlerin bu ön ve arka yastıklarına köpçük adı verilir. Resimlerde, atların bazılarının kuyrukları düğümlenmiştir. At kuyruğunu bağlama geleneği Türklere özgüdür. Alp Arslan da, Malazgirt Meydan Savaşında atının kuyruğunu bağlamıştı. Kurikan Türklerinin kaya resimlerinde atlara bazen 3 kişinin bindiği görülür. Birden çok kişinin ata binmesi âdeti öteki Türk boylarında da vardı. Türkler, at üzerine ikinci bir kişinin binmesi için ayrılan yere sugarsuk, atın arkasına binene de köçük derlerdi.

Eski Türk Dini ve Mitolojisinde At

At, Türk kozmolojisine göre su unsurunun hayvan biçimli timsalidir. Su kökenli atlar, sudan çıkan kanatlı atları anlatan efsanelerle bunlarla ilgilidir. Ayrıca, ak atların üzerinde beneklerin bulunması da uğurlu sayılmakta olup yine bu unsurla ilişkilidir. Başka bir efsanevi at ise gök kökenli atlardır.

ATLAR VE BİR ULUS

Türkler için at, tarih içinde her zaman önemli oldu...
Destanlar onlar için yazıldı,
göçler onların güçlü bacaklarında kuruldu...

Bu atlar kanatlı olarak düşünölmüşlerdir. Eski Türklerde gök tanrı ve atalara kurban olarak hayvan kesilirdi. Kurban, hayvanın erkeğinden olurdu. Dede Korkut Kitabı'nda, yiğitler koyundan koç, deveden buğra, attan aygır kırdırırlar (kestirirler) diye bahsetmektedir. En geçerli kurban olan at iskeletlerine, Bozkır Türk boylarından kalma sinlerde (mezarlarda) rastlanır. Bundan ötürü Asya Hun, Göktürk, Avrupa Hun ve Avrupa Avarları'nın mezarlarında bol oranda at iskeleti bulunmuştur. Gök Tanrı'ya kurban verme işlemleri Proto-Türk ve Hun dönemlerinde olduğu gibi, Göktürk döneminde de sürmüştür.

Atla ilgili mitolojik motifler Türklerin Müslümanlığı kabulünden sonra da devam etmiştir. Hz. Muhammed'i (s.a.s.) miraca çıkaran

Burak, Kur'an'da betimlenmemesine karşın, insan yüzlü ve gövdesi benekli bir at biçiminde tasvir edilmiştir.

Destanlarımızda At

Destanlarımızda at en önemli unsurlardan biridir. Birçok destanda at, alp'in (alp= kahraman, yiğit, şövalye) hem bu dünyada silah arkadaşı olduğu için, hem de öldükten sonra öteki dünyada yoldaşı olacağı için ayrı ve eşsiz bir değer taşır.

Türkler atların denizden çıkan, dağdan inen ya da gökten, yelden, mağaradan gelen kutsal aygırlardan türediğine de inanırlardı. Kırgız Türklerinin destan kahramanı olan Manas'ın ak-kula donlu, soylu güzel atına kimse yetişemezdi. Oğuz Kağan Destanı'nda Oğuz'un çocukluğu "At sürüleri güder, ata biner idi" sözleri ile övülüyordu. Oğuz Kağan, ilk kahramanlığını da at sürülerini ve halkı yiyen canavarı öldürerek göstermişti. Yine Buz Dağı'na kaçan atını bulup getiren bir Bey'e Karluk adını vermiş, onu beylere baş yapmıştı. Böylece Karluk Türklerinin ad alışında da bir at rol almış oluyordu.

Manas'ın ilk ölümünde atı yas tutmuş, yemeden içmeden kesilmiştir. Yine Manas Destanı'nda, Almam Bet Kalmuklar'ca öldürülünce atı Sarıala, savaş alanında yelesinden ve kuyruğundan ayırdığı, zayıfladığı halde, perişan durumuna bakmadan, sahibinin ölüsünü düşmana bırakmayıp Talaşa getirir. Er Töştük Destanı'nda, Er Töştük'ün karısının Çal-Kuyruk adlı kutsal bir atı vardır. Bu at'a Tanrı bin at gücü vermiştir. Er Töştük'le konuşur, ona akıl verir. Şeytan, Er Töştük'ü öldürünce o diriltir. Birçok serüvenden sonra karı, koca ve atları üç kişi olarak mutlu günler yaşarlar.

Kırgız Türkleri, güzel ve cesur atlara Gök Kurt anlamında "Gök Börü" derlerdi. Köroğlu'nun ünlü kır atı, bir insan gibi dokuz ay dokuz günde doğmuştur. Bir insan gibi zeki ve anlayışlıdır. Köroğlu'nun yiğitleri ile birlikte tutsak edilince, kimse kendisini almasın diye kör ve topal taklidi yapar.

Dede Korkut Destanları'nda Bamsı Beyrek, zindandan çıkıncaya değin kendisini 16 yıl bekleyen atına şöyle seslenir:

*At demezem sana
Kardaş direm
Kardaşından ileri*

Destan ve efsanelerimizde at kutsaldır ve gücünü Tanrı verir. Yakut Türklerinin Er Sogotoh Destanı'nda sarı at, kutsal ve güçlüdür. Er Sogotoh güney seferine çıktığında Kan Irmağı'nı geçemez, atı uçarak onu ırmağın ötesine geçirir.

Er Sogotoh'un atı gibi Köroğlu'nun atı da yüzer. Bir keresinde düşmanları Köroğlu'nu izlerken o atını derin bir suya salar; düşmanları boğulur, atı yüzerek onu kurtarır. Köroğlu'nun atının ayakları koşarken yere değmez; babası atın ahırda beslenirken biraz ışık görmüş olduğunu, ışık görmeseydi kanatlı olacağını söyler. Kır At'ın ayağına koşarken çamur bulaşmaz; yelden tez gider, kuş gibi uçar, yüksek kale duvarlarını aşar, gökte uçan kuşu kovalar. Köroğlu Destanı'nın sonunda, Kır At ölünce Köroğlu kendini savunmaz. Çünkü Kır At'tan sonra ona yaşamak gerekli değildir; başını katillere uzatır...

On binleri aşan sürüler

Büyüğünden küçüğüne kadar bütün hayvanlar (aygır, at, kısırak, tay, kulun), aynı sürü içinde toplanmaktaydı. Bu sürüye "yılkı" denmekteydi. Türklerin vadiler dolusu at sürüleri vardı. Bir Arap seyyahının tespitine göre, bunların sayısı bazen 15 bini bulmaktaydı. Hayvanların her biri, özel bir işaretle damgalanmaktaydı. Sürülerin karışması halinde her aile kendi hayvanını bu damga vasıtasıyla tanımaktaydı.

Göçebe Türk Kağanlıkları'nda at, askeri gücün kaynağı idi. Bundan ötürü çok sayıda at yetiştirilirdi. Göktürk han ve beylerinin de at sürüleri sayısızdı, yüz binlere varıyordu. Göktürkler çağında, Kırgız ve Basmıl Türklerine komşu olan bir Türk boyu adını atlarının renginden almıştı. Bunların Oğuzlardan Alayondlu boyu olduğu anlaşılıyor. MÖ 49 yılında bir Hun ailesinin 7 bin atı, MS 83 yılında da başka bir ailenin 20 bin atı olduğu saptanmıştır.

Türk Ordusunda At

Eski Türk orduları, büyük ölçüde atlı birliklere dayanıyordu. At, binicisine son derece yüksek hareket, sürat ve manevra üstünlüğü sağlıyordu. Hun, Göktürk, Selçuklu, Türk-Moğol ve Osmanlı imparatorlukları at üzerinde yaşayarak ve savaşarak kurulmuştur. Türkler yaşın (şimşek) gibi hızlı atlarıyla kolaylıkla fetihler yapar, uzak-yakın ülkeleri ele geçirirlerdi. Ortaçağ kaynakları, Türk savaşçılarının "kasırğa gibi birdenbire görünüp, kuşlar gibi uzaklaştıklarını"

şaşkınlıkla tasvir etmişlerdir. Eski Türklerin atlı birlikleri, çağımızın zırhlı birlikleri gücündeydi.

Orduda atlılar, savaş alanında atların renklerine göre belli kanatlarda yer alırlardı. MÖ 201'de Çin imparatoru Kao-ti'yi kuşatan Motun'un (Mete) savaş düzeni de böyleydi. Doğuda boz atlılar, batıda kır atlılar, kuzeyde yağız atlılar, güneyde doru atlılar yer almıştı.

Savaşa girecek atların kuyruklarının kesilmesi de eski Türklerde yaygın bir gelenektir. Çetin savaşlara girmek üzere hazırlanan savaşçılar atlarının kuyruklarını kesip tuğ yaparak kendilerinin fedai olduklarını ilan ederlerdi; savaşçı savaşta ölürse, kesilmiş olan atının kuyruğu mezarına dikilirdi.

Zafer için Tanrı'ya yapılan eski at kurbanlarının bir tür devamı olan bu gelenek, daha sonraları atın kuyruğunu düğümlenme biçiminde devam etmiş, Osmanlı döneminde de uygulanmıştır.

Kutsal Tuğ'un başına atkuyruğu

Eski Türklerde kutsal Türk sancağı tuğ idi. Türk devletinin ve bağımsızlığının simgesi olan Tuğ'un başına atkuyrukları bağlanırdı. Tuğ dört bölümden oluşurdu: süslenmiş tuğ direği; direğin başına bağlanmış atkuyrukları; tuğ başı (direğin başına konulur ve kuyrukların bağ yerini gizlerdi); tuğ başının üzerine konulan kurt başı.

At, Türk'ün kanadır

Eski Türklerin ata verdikleri önem atasözü ve deyimlerine de yansımıştı. "Atın ölümü İtin bayramıdır", "At işler, er öğrenir", "At, Türk'ün kanadır", "Türk, çadırda doğar, at üstünde ölür", "At ölümü, er ölümü olmasın", "Kuş kanadı ile, er atı ile", "At'a kuyruk, yiğide bıyık yakışır", "Atı kuyruklu olanın sözü buyruklu olur"... Bir Türkmen atasözünde ise şöyle denilir: "Sabah kalk atanı (babamı) gör, atandan sonra atını gör".

İslamiyet'in kabulü

İslamiyet'in kabulünden sonra Türklerin, İlay-ı Kelimetullah gayesiyle cihanın dört bir bucağına ulaşmada en büyük vasıtaları attı. Anadolu'yu baştanbaşa İslamlaştıran atalarımız; Anadolu'da büyük bir medeniyet kuruyor, İstanbul'u fethediyor ve Avrupa içlerine kadar ilerliyordu. Bu nesiller kuzeyden-güneye; batıdan-doğuya kadar ufuklarında hiçbir engel tanımadan koşuyorlardı. Onlar bu maceradan o kadar mesutturlar ki, fethetme çıkmayı atlarına yeni bir ülkede yem vermek kadar şen karşılıyorlar.

*Bilmemiş var mıdır yeryüzünün serhaddi
Yıkılmış ufkunda durup karşı koyan her seddi
Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin akıncı katılmıştı fetih rüzgârına*

Dev gibi orduları yenmeyi, atlarına yeni bir ülkede yem vermek kadar basit görürler. Onlar "her yaz şimale doğru asırlarca süren" bir koşunun kahramanlarıdır. Akıncıların bu duygularını yine bir akıncı soyundan gelen Yahya Kemal dile getirir.

*Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
Ak toğalı beylerbeyi haykırdı: "İlerle!"
Bir yaz günü geçtik Tunadan kafilelerle
Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan*

Savaş meydanlarında bu neşe, ölümün bu kadar keyifle karşılanmasının temelinde şehitlik mertebesi vardı. Şehit olduklarında peygamberlikten sonraki en yüksek mertebeyi müjdeleyen inancın verdiği şuur, savaş meydanına mutlulukla koşarak, gitmek için büyük bir sebepti. Savaş meydanlarına şahadet şerbetini içmek için koşarlardı. Bu coşkunun kaynağı ise belliydi; Kur'an: "Allah yolunda öldürülenlere 'ölüler' demeyin. Bilakis onlar diridirler, lakin siz anlayamazsınız."(Bakara, 154)

Bin gemle bağlanan yağız at şaha kalkıyor

Kurtuluş Savaşı'na girildiği dönemde verilen büyük mücadelede de at, milleti anlatan metaforik anlamını yine korumuştur. Bir dünya savaşının verdiği büyük hasar ve mağlubiyet sonrası imzalanan anlaşmanın ağır şartları adeta milleti yerle bir etmiştir. İşte tam bu sıralarda Faruk Nafiz Çamlıbel "At" şiirini yazar. Bu şiirde, tarihin bütün safhalarında at ile birlikte yaşamış bir milletin duyguları yine aynı figürle dile gelmiş ve Anadolu şaha kalkacak bir at olarak tasvir edilmiştir.

*Bin gemle bağlanan yağız at şaha kalkıyor
Gittikçe yükselen başı Allah'a kalkıyor
Son macerayı dinlememiş varsa anlatın;
Ram etmek isteyenler o mağrur, asil atın
Beyhudedir, her uzvuna bir halka bulsa da;
Boştur, köpüklü ağzına gemler vurulsa da...
Coştukça böyle sel gibi bağrında hisleri
Bir gün başında kalmayacaktır seyisleri!
Son şanlı mâcerâsını tarihe anlatın:
Zincir içinde bağlı duran kahraman atın
Gittikçe yükselen başı Allah'a kalkıyor
Asrın baş eğdi sandığı at şaha kalkıyor!*

KAYNAKLAR

<http://www.bilgicik.com/yazi/turk-tarih-ve-kulturunde-at/#devami>
<http://tarih.sitesi.web.tr/turk-kulturu-ve-tarihinde-at.html>
<http://www.cokbilgi.com/tag/atın-turk-kulturundeki-onemi/>
http://tr.wikipedia.org/wiki/Anav_Kültürü
<http://www.altayli.net/news.php?readmore=307>
<http://www.turkculturanci.com/turkcuc/>
<http://www.sizinti.com.tr/konular/ayrinti/siirimiz-ve-at.html>
[http://tr.wikipedia.org/wiki/At_\(mitoloji\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/At_(mitoloji))
<http://www.kulturelbellek.com/turklerde-at-kulturu/>

AFRİKA

Türkiye'nin sefkat ve yardım eli dünyanın en uzak coğrafyalarına uzanıyor.

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde İç Savaş Nedeniyle Ana/Babasını Kaybetmiş Yetimlerin Yalnızlığını Paylaşmak, Eğitimlerine Katkı Sağlamak ve Hayata Tutundurmak Projesi
2012 | Demokratik Kongo Cumhuriyeti

Amaç, STK'lara yardım ve desteklerin daha güçlü olması...

YTB'den yeni uygulama: İMECE...Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, bugüne kadar 73 ülkedeki sivil toplum kuruluşlarına, toplam 33 milyon TL'lik bir bütçeyle ulaşmayı başardı... Başkanlık, İdari ve Mali Destek Programlarını "İMECE Sivil Toplum Destekleri" bünyesinde yürütüyor...

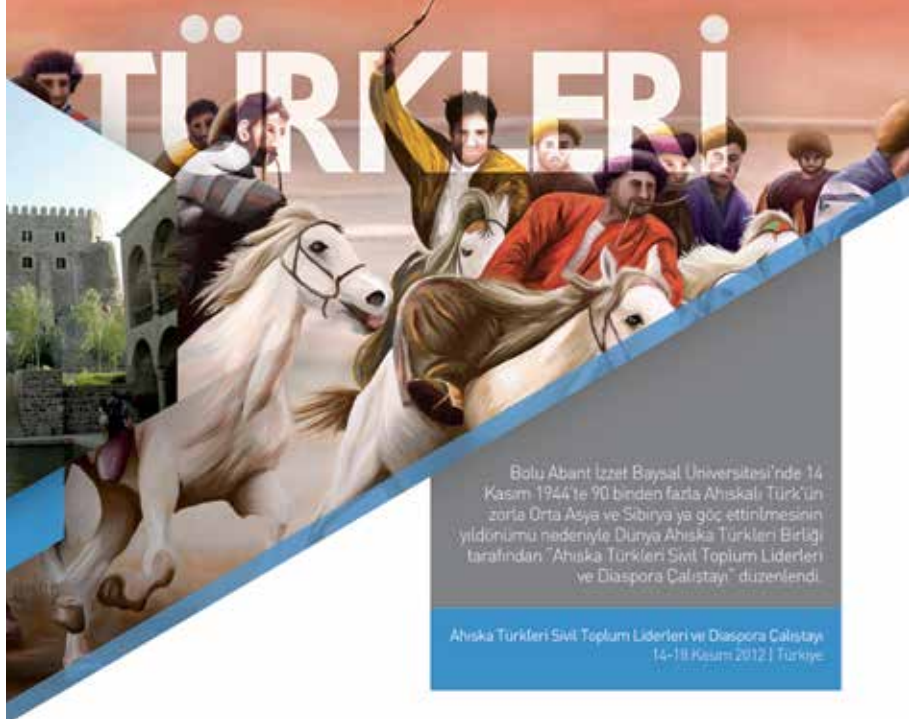
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, İdari ve Mali Destek Programlarını "İMECE Sivil Toplum Destekleri" adı altında topladı. 2011 yılından bu yana verilen idari ve mali destekler artık "İMECE" markası altında sunulacak.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından dünyanın dört bir yanında sayıları 5 bini bulan sivil toplum kuruluşlarımızın yönetime katılmaları, toplumsal çalışmalarda rol almaları ve kurumsal kapasitelerini arttırmaya yönelik sunulan idari ve mali destekler, artık "İMECE Sivil Toplum Destekleri" adı altında sunulacak.

İMECE, Anadolu'nun yardımlaşma ve dayanışma ruhunu temsil ediyor

Başkanlık tarafından bugüne kadar sağlanan mali desteklerle 73 ülkeye ulaşılırken, toplamda 33 Milyon TL destek sağlandı. İMECE Sivil Toplum Destekleri ile gerçekleşen projelerin %50'si yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza, %40'ı soydaş ve akraba topluluklarımıza, %10'u ise Türkiye'de üniversite eğitimi gören uluslararası öğrencilerimize yönelik oldu.

İdari destekler kapsamında ise sivil toplum kuruluşlarının kurumsallaşmaları yönündeki çalışmalara hız verilmesi amacıyla STK Kapasite Geliştirme Eğitim Programları gerçekleştirildi.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde 14 Kasım 1944'ten 90 benden fazla Ahıska Türk'ün zorla Orta Asya ve Sibirya'ya göç ettirilmesinin yıldönümü nedeniyle Dünya Ahıska Türkleri Birliği tarafından "Ahıska Türkleri Sivil Toplum Liderleri ve Diaspora Çalıştayı" düzenlendi.

Ahıska Türkleri Sivil Toplum Liderleri ve Diaspora Çalıştayı
14-18 Kasım 2012 | Türkiye

Neden İMECE?

2011 yılında verilmeye başlanan İdari ve Mali Destek Programları bu yıldan itibaren "İMECE Sivil Toplum Destekleri" adı altında toplandı. Anadolu'nun yardımlaşma ve dayanışma kültürünü yansıtmaya ve öz Türkçe olması nedeniyle tercih edilen İMECE, ruhunu Anadolu'nun binlerce yıllık köklü kültür ve tarihinden alıyor. Türkiye'nin 21. yüzyıldaki insan merkezli dış politikası perspektifinde yeniden vücut bulan İMECE, Türkiye'den Dünya'ya uzanan dost eli tüm insanlığa kardeşliği, dayanışmayı, bir ve beraber olma duygularını aşılarken aynı zamanda çağın gereksinimleri doğrultusunda STK'larımıza profesyonel bir bakış açısı kazandırıyor.

İMECE Sivil Toplum Destekleri Kitabı Yayınlandı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın 2011-2013 yılları içerisinde 73 farklı ülkede sivil toplum kuruluşları ile birlikte yurtdışında ve yurtiçinde geliştirdiği projelerle ilgili bilgilerin yer aldığı "İMECE Sivil Toplum Destekleri" kitabı yayınlandı. Başkanlık tarafından 2011-2013 yılları içerisinde desteklenen 321 projeden 77'sinin ayrıntılı bir şekilde ele alındığı kitap, gelecekte yapılacak çalışmalara da bir ayna tutuyor. Kitapta; STK'ların yurtiçi ve yurtdışında iş yapabilme kabiliyetlerinin artırılarak, yurtdışındaki vatandaşlara, soydaş ve akraba topluluklarına ve uluslararası öğrencilere yönelik gerçekleştirilen çalışmalarının daha etkin ve verimli hale getirilmesinin amaçlandığı ifade ediliyor. İMECE Sivil Toplum Destekleri kitabına "www.ytb.gov.tr" adresinden ulaşabilirsiniz.

Litvanya Karay Kültür Derneği tarafından gerçekleştirilen "Karay Dili ve Kültürünün Canlandırılması, Karay Dili Yaz Okulu-2013" başlıklı proje 08-21 Temmuz 2013 tarihleri arasında Litvanya'nın Trakai şehrinde düzenlenmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), 7 ülke 10 farklı şehirde STK temsilcileriyle bir araya geliyor. Sivil toplum kuruluşlarımızın çağın bilgisiyle donanması, etkin ve güçlü bir yapıda faaliyetler gerçekleştirmeleri yolunda büyük bir adım atılıyor.

Günümüzde sosyal, siyasi ve ticari hayatta yol belirleyici bir aktör olarak etkisini her geçen gün daha da fazla hissettiren sivil toplum kuruluşları temsil ettikleri toplumun sorunlarını, beklentilerini yüksek sesle dile getiriyorlar. STK'ların bunu yaparken modern çağın enstrümanlarından maksimum düzeyde faydalanmaları etkin ve verimli çalışmalar yürütmeleri açısından önemlidir.

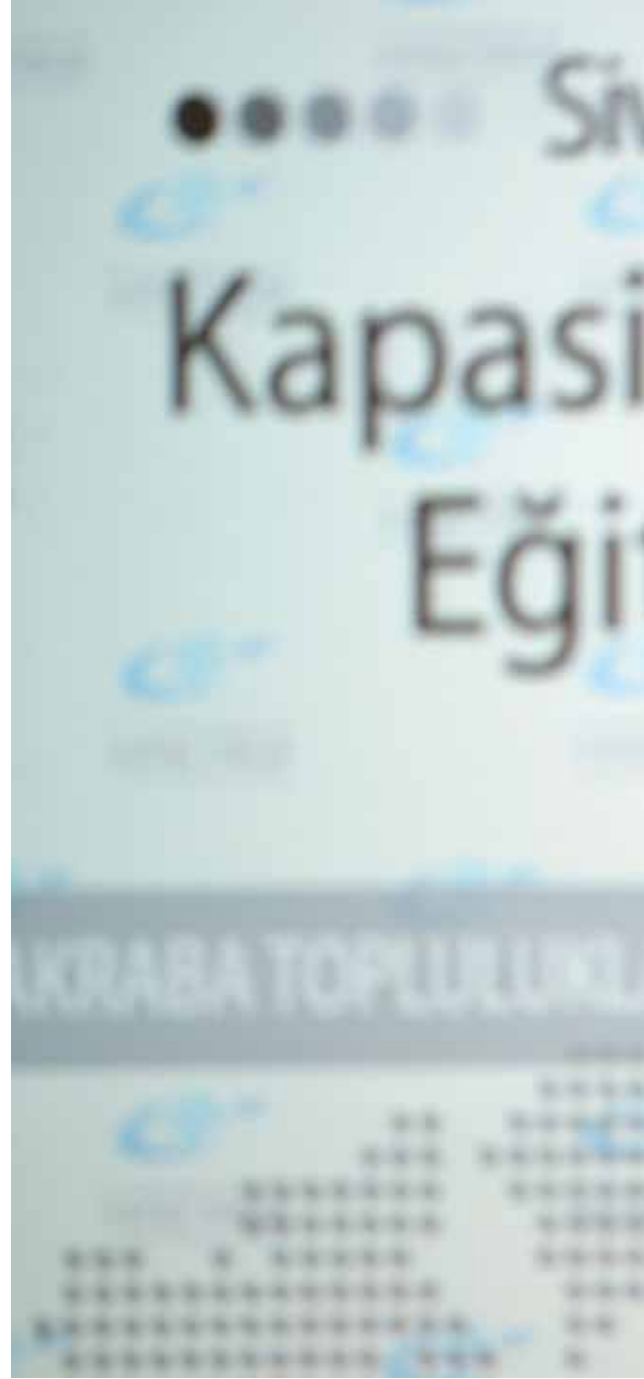
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bu noktadan hareketle STK'ların nitelikli gelişimine destek olmak için önemli bir çalışmaya imza atıyor. "Yurtdışı STK Kapasite Geliştirme Eğitim Programları" ile sivil toplum kuruluşlarının yerel ve uluslararası düzlemde başvurulabilecekleri mali destek programlarına yönelik proje hazırlama, finansal, teknik ve kurumsal kapasitelerini artırma yönünde yapılacak çalışmalar 2014 yılında başlıyor.

Bu kapsamda 7 ülke 10 farklı şehirde STK temsilcileriyle bir araya geliyor. Almanya, Avusturya, Hollanda, Fransa, Belçika, İsviçre ve son olarak da ülkemizde yurtdışında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarına yönelik eğitimler gerçekleştirilecek.

Eğitim programlarıyla ilgili detaylı bilgi için;
<http://www.ytb.gov.tr/stk/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Program Takvimi

Berlin 04-05 Ocak 2014 - Stuttgart 18-19 Ocak 2014
Viyana 01-02 Şubat 2014 - Salzburg 15-16 Şubat 2014
Amsterdam 01-02 Mart 2014 - Strazburg 15-16 Mart 2014
Brüksel 12-13 Nisan 2014 - Zürih 26-27 Nisan 2014
İzmir 30 Nisan - 01 Mayıs 2014 - Edirne 07-08 Mayıs 2014

YTB, "sivil toplum" için atakta

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın 7 ülkede düzenleyeceği toplantılar, bu ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın kurduğu STK'ların, çağın bilgisiyle donanmasını amaçlıyor...

Cesur bir timsah, erkek bir aslan ve bir savaş filini birleştiren destan...

ALP ER TUNGA...

Destanlar, ulusal kültür birikimlerinin en önemli öğeleri kuşkusuz... Uzun bir tarihe sahip Türkler açısından çok anlamlı öyküler bütünü destanlar... Bunların en çok tanınanı, Alp Er Tunga'dır...

Alp Er Tunga, Türkler'in efsane yöneticisidir, tarih öncesine uzanan zaman dilimindeki lideridir... O, günlük yaşamında cesur bir timsah, av gününde erkek bir aslan ve savaş zamanında bir savaş fili olandır...

Türk tarihinin bilinen en eski destan kahramanlarından biri Alp Er Tunga'dır. Alp Er Tunga, yanında iki tane tunga (leopar) ile resmedilir. Sirtında bir post vardır, postun dişleri başının üzerinden görünür. Türk Dünyasında olduğu kadar, İran ve Ortadoğu halklarının pek çoğu tarafından tanınır. Selçuklular'ın 33 atasından biri olarak sayılır. Yeraltındaki 100 sütunlu demir sarayında yaşar ve Alpar (Alper) sıfatıyla anılır.

Firdevs'in "Şahname" isimli eserinde Alp Er Tunga geniş yer bulmaktadır. Şahname'de Efrasiyab olarak isimlendirilen Alp Er Tunga "cesur bir timsah, av gününde erkek bir aslan, savaş zamanında da bir savaş fili gibidir." şeklinde anlatılır. Tarihçiler, Firdevs'in Alp Er

Tunga'dan bu denli fazla bahsetmesini Türk Padişah Gazneli Mahmud'un Sarayında olması ve Türk muhitinde olmasına bağlamaktadırlar.

Divânü Lügâti't-Türk'te verilen bilgiler incelendiğinde, bütün Türk Hakanlarının Alp Er Tunga'nın soyundan geldiğinin ve onun soyundan olmayanlara "hakan" veya "han" denilemeyeceği anlaşılmaktadır. Ayrıca Alp Er Tunga'nın Kaşgar şehrini başkent olarak kullandığı, bunun yanı sıra Barçuk ve Barsgan gibi şehirler kurduğu ve ölümünün halk arasında büyük bir acıya neden olduğu görülmektedir. İranlıların Afresiyab dedikleri bu büyük hükümdar, İranlı Medlerin hükümdarı Keyhusrev tarafından öldürülmüştür.

Alp Er Tunga Destanı

Uçsuz bucaksız yeryüzünün billur sulu gölleri, kıvrak akışlı ırmakları, bunların üstünde göz kamaştırıcı gökyüzü tümüyle Türk hükümdarının elinde ve ona itaatkâr iken yüce Türk ulusunun büyük kahraman Alp Er Tunga idare etmekteydi. Bu hükümdar tanrı tarafından Türkler ve bütün dünya milletleri için onları, adaletle yönetmek için görevlendirilmişti.

Bu hükümdar aslan yelesi, servi boylu, saldırgan timsah kadar cesur, avlanırken erkek aslan gibi çevik, vuruşmada fil kadar kuvvetli, bastığı yeri sarsan, attığı oklarla gökyüzünü vınlatan bir hükümdardı. Hiddetlenerek atını sürdüğü yerde ovalar toz duman arasında kana bulanırdı. Dostlarına umut ve mutluluk verir, düşmanlarını korkudan titretirdi. Yüreği derya kadar geniş, elleri yağmur bulutu kadar cömertti.

Ancak Alp Er Tunga ülkesinin gün batısında İran adında bir ülke, Alp Er Tunga ve ulusana karşı başkaldırmış hükümdarlık iddiasında bulunuyordu. Alp Er Tunga her ne kadar İran Padişahına öğütlerde bulunup kendine itaat etmesini istediye de İran Padişahı savaş için hazır olması cevabını verdi. Alp Er Tunga babasının öğüdüyle baharda İran üzerine yürüdü.

İnsan av, ölüm onun avcısıdır...

İki ordu Dehistan'da karşılaştı. Türk kahramanlarından Barman İranlılara doğru ilerleyip er diledi. İran kumandanı ordusuna baktı. Gençlerden kimse kıyışamadı. Yalnız kumandanın kardeşi Kubâd atıldı. Fakat yaşlıydı. Kardeşi ona dedi ki: "Barman genç, aslan yürekli bir atlıdır. Boyu güneşe kadar uzanmıştır. Sen yaşlısın. Kan, ak saçlarını kızartırsa yiğitlerimiz ürker". Fakat Kubâd dinlemedi: "İnsan av, ölüm onun avcısıdır" diyerek savaşa çıktı. Barman ona: "Başımı bana veriyorsun. Biraz daha bekleydin daha iyiydi. Çünkü zaten senin hayatına kastetmiştir" dedi. Kubâd: "Ben zaten dünyadan payımı almış bulunuyorum" diye karşılık vererek atını saldırdı.

Sabahtan akşama kadar uğraştılar. Sonunda Barman kargı ile Kubâd'ı devirerek zaferle Alp Er Tunga'nın yanına döndü. Bunu görünce İran ordusu ilerledi.

İki ordu birbirine girdi. Cihanın görmediği bir savaş oldu. Alp Er Tunga karınca sürüsü kadar kalabalık, kargılarının parlaklığı yıldırım gibi İran ordusuna aniden saldırarak askerlerine hızla vurma emri verdi. Gururlu İran Padişahı ve ordusu neye uğradığını şaşırı. Kaçacak yer aradı. Sanki gök yüzü

üstlerine çökmüş, yeryüzü daracak bir çukura dönüşmüştü. Boyu servi gibi uzun, kolları ile göğsü aslan gibi görkemli ve fil kadar kuvvetli Alp Er Tunga İranlıları yendi.

İran padişahı iki oğlunu memlekete göndererek kadınları Zâve dağına yollattı. İran padişahı ve başkumandanı Dehistan kalesine sığındılar. Alp Er Tunga kaleyi kuşattı. İran padişahı kaleyi bırakıp giderken ardına düşen Alp Er Tunga onu tutsak etti.

İran'a tâbi Kâbil ülkesinin padişahı olan kahraman Zâl İranlıların yardımına geldi. Büyük savaşlar yaparak Türk ordularını bozdu. Bundan öfkelenen Alp Er Tunga, tutsak bulunan İran padişahını kılıçla öldürdü. Öteki tutsakları da öldürecekti. Fakat kardeşi Alp Arız onu vazgeçirdi. Tutsakları 'Sarı'ya göndererek hapsettirdi. Kendisi de Dehistan'da 'Rey'e gelerek İran tacını giydi. İran ülkesinde padişah oldu. Fakat Sarı'daki tutsakların kaçmasına sebep olduğu için kardeşi Alp Arız'ı öldürdü.

İran tahtına Zev geçtiği zaman iki ordu yine karşı karşıya gelip beş ay vuruştular. Ortalıkta kıtlık oldu. Sonunda insanlık bitmesin diye barış yaptılar. İran'ın şimal ülkeleri Turan'ın oldu. Fakat Zev ölünce Alp Er Tunga yine İran'a saldırdı.

Alp er Tunga, Zaloğlu Rüstem ve bitmek bilmeyen bir savaş

İranlılar Türk ordusunun geleceğini duyunca korkup Zâl'e başvurdular. Zâl artık kocadığını söyleyerek oğlu Rüstem'i yolladı. O zamana kadar İran ülkesinin yetiştirdiği en büyük kahraman olan Zaloğlu Rüstem, Alp Er Tunga ordusunun üzerine yürüdü. Teke tek ve ordular arası çok kanlı çarpışmalar oluyordu. Kanlar sel gibi akıyor, insan cesetleri kule gibi yığılıyordu. Savaş bitmek tükenmek bilmiyordu.

Bu savaşları kâh Zaloğlu Rüstem, kâh Alp Er Tunga kazanıyordu. Bazen Rüstem orduları Turan'a giriyor, Çin'e kadar ilerliyor, Turan Ordusunu yok etmeye çalışıyordu. Bu arada halkın ekinlerini yok ediyor ve su kaynaklarını kurutuyordu. Alp Er Tunga kazandığı zaman ise, Turan ordusu İran'ın içlerine kadar ilerliyor, kaleleri ve şehirleri fethediyordu.

Bir aralık İran Hükümdarı Keykavus, hem oğlu Siyavuş'u hem de Rüstem'i darılttı. Siyavuş Alp Er Tunga'ya sığındı. Türk kahramanlarından Piran'ın kızıyla evlendi. Bu evlilikten doğan oğluna Keyhüsrev adını verdi.

Keyhüsrev Turan üzerine yürüdü

Alp Er Tunga uzun yıllar Turan'da hüküm sürerken Keyhüsrev'de büyüdü. Büyük ve kuvvetli bir genç olunca İran hükümdarı yapıldı. Turan üzerine yürüdü.

Alp Er Tunga'nın ordusu ve Keyhüsrev'in ordusu "Gülzâriyun" ırmağı kıyısında karşılaştılar. Birbirine girdiler. Alp Er Tunga'nın ordusundan Keyhüsrev'e korku

gelmişti. Ordunun arkasına çekilip Tanrıya yalvardı. Derhal fırtına kopup tozları Turan ordusuna doğru atmaya başladı. Türkler bozuldu. Fakat Alp Er Tunga kaçmak isteyenleri öldürerek ordusunu durdurdu. Dönüp yine savaştılar. Gece çökünce iki ordu ayrıldı.

Alp Er Tunga ertesi günü yine çarpışacaktı. Fakat kendisine gelen haberci oğlu Kara Han'ın ordusundan yalnız Kara Han'ın sağ kaldığını bildirdi. Bunun üzerine ağırlıklarını bile toplamadan hızla ordusu ile çöle atıldı.

Alp Er Tunga, Zaloğlu Rüstem'i vurmak istiyordu. Keyhusrev bunu Rüsteme bildirdiği gibi kendisi de onun ardına düştü. Alp Er Tunga, Gang'a gelip Rüsteme baskın yapmak istediye de onun tetikte olduğunu görerek vazgeçtiş şehre girdi.

Bu kalabalık şehrin kalesi o kadar yüksekti ki üstünden kartal bile uçamazdı. İçinde yiyecek boldu. Her köşesinde kaynaklar, havuzlar vardı. Havuzlar bir ok atımı boyunda ve eninde idi. Güzel bahçeleri, saraylarıyla bir cennetti. Alp Er Tunga ordusuyla Gang'a kapandı. Çin padişahına da mektup yazıp yardım diledi. Keyhusrev de ordusuyla gelerek Rüstem'le birleşti.

Kalenin çevresine hendekler kazdırdı. Odunlar yığıp katranla ateş verdiler. Duvarlar yıkıldı. Şehre hücumla girdiler. Herkesi öldürdüler. Alp Er Tunga sarayının altındaki gizli yoldan 200 beği ile kaçarak kurtuldu. Çin padişahının yanına gitti. Çin hakani büyük bir ordu hazırlamıştı. Bunu duyan Türkler her taraftan Alp Er Tunga'nın yanına gidiyorlardı.

Keyhusrev, Gang'a bir kumandan bırakıp Alp Er Tunga'nın üzerine yürüdü. Karşılaştılar. Alp Er Tunga ona bir mektup yazarak insanlardan uzak ve kendisinin beğeneceği bir yerde teke tek dövüşmeği teklif etti.

Keyhusrev kabul etmedi. O gün, iki ordu akşama kadar çarpıştı. Gece olunca Keyhusrev ordusunun önüne hendekler kazdırdı. Bir kısım kuvvetlerini Türk ordusunun gerisine gönderdi.

Türkler gece baskını yaparken hendeğe düştüler. Arkalarındaki kuvvetler de pusudan çıktı. Türk ordusunu yendiler. Alp Er Tunga kalan çerisiyle çöle çekildi. Keyhusrev Gang'a döndü. Çin padişahı da Keyhusrev'den korkarak ona elçi gönderdi.

Geçilmez denizleri geçti

Alp Er Tunga bunu işitince perişan bir halde Zere denizine geldi. Bu, ucu bucağı olmayan bir denizdi. Orada bir gemici vardı: "Ey padişah! Bu derin denizi geçemezsin. 78 yaşındayım. Bunu, bir geminin geçtiğini görmedim" dedi.

Alp er Tunga, "Tutsak olmaktansa ölmek yeğdir" diye cevap verdi. Bir gemi yüzdürttü. Binip yelken açtılar. "Gangıdız" şehrine vardılar. Alp Er Tunga orada "Geçmişini düşünmeyelim. Talih yine buna döner" diyerek yatıp uyudu.

Keyhusrev, Alp Er Tunga'nın suyu geçtiğini haber aldı. Hazırlıklar yaparak birtakım ülkeleri aldıktan sonra Zere denizinin kıyısına geldi. Yedi ayda denizi geçtiler. Gangıdız'ı aldı. Bulduklarını kestilerse de Alp Er Tunga gizlice kaçtı.

Keyhusrev buradan Turan'ın payitahtı oldu. Gang'a geldi. Alp Er Tunga'yı soruşturdu. Kimse bilmiyordu. Halbuki bu sıralarda o; yiyeceksiz, içeceksiz dolaşıyordu. Kayalık bir dağın tepesindeki bir mağarayı kendine ev yapmıştı.

Bu mağarada insanlardan uzak yaşayan 'Hüm' adında biri vardı. Bir gün mağarada bir ses işitti. Alp Er Tunga kendi kendine talihine yanıyordu. Bu sözlerin Türkçe olmasından yabancı kim olduğunu anlayan Hüm ona hücum ederek tutsak etti. Fakat o yine kaçarak suya atıldı. Hile ile Alp Er Tunga'yı sudan çıkararak öldürdüler.

Alp Er Tunga Sagusu

Günümüz Türkçesi

Alp Er Tunga öldi mü
Issız ajun kaldı mu
Ödlek öçin aldı mu
Emti yürek yırtılır

Alp Er Tunga öldü mü?
Kötü dünya kaldı mı
Zaman öcünü aldı mı
Şimdi yürek yırtılır.

Ödlek yarağ közetti
Oğrun tuzağ uzattı
Begler begin azıttı
Kaçsa kalı kurtulur

Feleğin silahı hazır
Gizli tuzak kurdurur,
Beyler beyini vurdurur
Kaçsa nasıl kurtulur?

Özlek küni tavratur
Yalnguk küci kevtür
Erdin ajun savrıtur
Kaçsa takı artılır

Felek günü tez geçer
Kişi gücünden düşer
Erden dünya boşalır
Kaçsa da gene ölür

Ögreyüki mundağ ok
Munda adın tedeğ ok
Atsa ajun ugrap ok
Tağlar başı kertilür

Feleğin töresi bu
Bunda çok nedenler var
Atsa dünyaya okun
Dağlar başı kesilir

Uluşip eren börleyu
Yırtıp yaka urlayu
Sıkırp üni yırluyu
Sığtap közi örtülür

Erler kurt gibi hıçkırdı
Yaka bağır yırtıp durdu
Acı ağıtlar çığırdı
Yaş akar gözler kurur.

KAYNAKLAR

Başlangıcından Günümüze Türk Destanları, GÖKDAĞ Bilgehan Atsız,

ÜÇÜNCÜ Kemal, Akçağ Yay.,1. Baskı, Ankara 2007

*http://tdk.gov.tr/images/css/TDD/1972s253/1972s253__07_O_S_GOKYAY.pdf

*<http://www.okuadamol.com/turkdestanlari/alperTunga.aspx>

*<http://www.turkishstudies.net/sayilar/sayi13/28ogradem.pdf>

*http://tr.wikipedia.org/wiki/Alp_Er_Tunga

*http://tr.wikisource.org/wiki/Alp_Er_Tunga_Destan%C4%B1

Moritanya Meclis Başkanı Hayr'ın şu sözleri, Türkiye ile Moritanya arasındaki gönül bağını göstermesi açısından önemli: "Türkiye İslam dünyasının başını dik tutmasını sağlayan bir ülkedir. Bu nedenle, Türkiye, aynı zamanda bizim de ülkemizdir..."

Batı Sahra ülkesi Moritanya, Arap-Afrika ile Siyah-Afrika'nın bir sentezi gibi...Arap kültürünün ağırlıklı olarak hissedildiği bu ülkenin ekonomik sorunları yüksek, yer altı kaynakları ise zengin... Bu nedenle, Türkiye'nin iş ve teknik adamını topraklarında görmek istiyorlar...

Fakir halkın hayvanlarının çöplerden beslenmesi, bakın ne sonuç doğurmuş...

MOR

"Gönüllerdeki

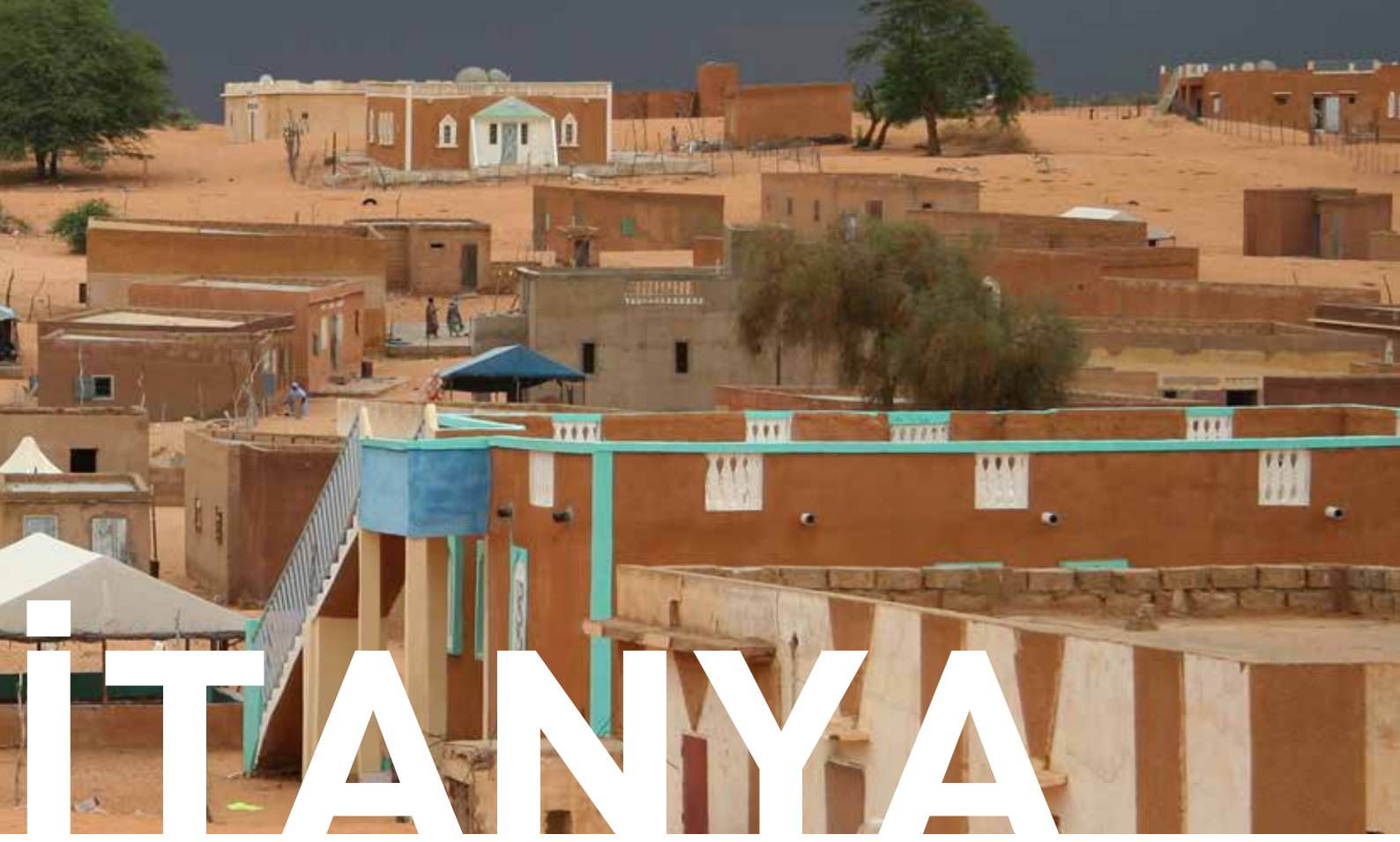
Batı Sahra ülkesi olan Moritanya İslam Cumhuriyeti, eski bir Fransız sömürgesidir. Fransızdan bağımsızlığını 1960 yılında alabilmiş, şu anda da yaklaşık 3,7 Milyon nüfusa sahip. 1957'ye kadar sadece 200 kişinin yaşadığı bir sahil kasabası olan Nouakchott, bugün ülkenin en büyük şehridir. Moritanya nüfusunun yaklaşık 3'te 1'i Nouakchott'ta yaşıyor. Ülkenin kuzey doğusunda; Moritanya, Mali ve Cezayir arasında şimdilik kriz boyutuna dönüşmemiş bir toprak anlaşmazlığı var. Moritanya'da sömürgecilik sonrasında ortaya çıkan çok sayıda siyasi varlık; Arap, Berberi ve Siyahi kabilelerin parçalanmasına sebep olmuştur. Yaşanan siyasi kimlik krizi sebebiyle, Moritanya **Arap-Afrika** sahası ve **Siyahi-Afrika** sahası arasında kalmış. Siyahlar ve Araplar arasında belirgin bir bölünmüşlük vardır. Ülke yönetiminde etkin olanlar ise Arap kökenli Moritanyalılar. Dünya Bankası verilerine göre; 2012 yılı itibarıyla ülkenin gayrisafi milli hasılası 4,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiş.

Afrika Gelişim Bankası verilerine göre 2012 yılında ekonomisi % 6 büyüyen Moritanya'da enflasyonun %6-8 dolaylarında olduğu tahmin ediliyor. Nüfusun % 20'den fazla bir bölümü **günlük 1 dolar** civarında bir gelirle hayatını devam ettirmeye çalışıyor.

• Nouakchott Balık Pazarı

Moritanya'da balıkçılık önemli bir gelir kaynağı. Atlas okyanusu boyunca, 650 km uzanan kıyılara sahip Moritanya'da, yılda ortalama **200 bin ton balık** avlanıyor. Yapımı henüz tamamlanan devlet başkanlığı binası Çinliler tarafından belirli bir miktar balık karşılığında yapılmış. Balıkçılığın nabzı ise başkent Nouakchott'taki balık pazarında atıyor. Yerli halkın balıkçılık konusundaki bilgisi yeterli düzeyde olmadığı için, bu alanda çalışmak üzere, özellikle Senegal'den işçi göçü gerçekleşiyor. Ülkedeki bir diğer gelir kaynağı ise hayvancılık. Ülkede çok hayvan sahibi olmak statü göstergesi de kabul edildiğinden, yirmi milyon küçük ve büyük baş

hayvan bulunduğu ifade ediliyor. Bir milyon metrekaresi aşan yüzölçümüne sahip ülkenin çok büyük bir bölümü çöllerden oluşuyor. Ülkenin mevcut fiziki koşullarının bu kadar hayvanın beslenmesi için yetersiz olduğu aşikâr. Ülkedeki bu hayvanların bir kısmı karton ile besleniyor. Dükkânlardan satın alınan kartonlar parçalanıyor. Ancak bu çözüm, maddi durumu iyi olan toplumsal kesimler için geçerli. Ülkenin çok daha büyük bir kısmını oluşturan alt gelir gruplarının beslediği hayvanlar ise çöplerden besleniyor. Özellikle naylon poşetler bu hayvanlarda çok fazla ölüme sebep olduğu için, geçtiğimiz yıl devlet başkanı naylon poşetle satış yapılmasını yasaklamış. Şu anda ülkede bütün alışverişlerde bu sebeple kese kağıdı kullanılıyor. Moritanya'nın istikrarı biraz da çevre ülkelerdeki istikrarla ilişkili. 1989'da Senegal'le yaşadığı savaş dolayısıyla sarsıntı geçiren Moritanya, geçen yıl da Mali'de yaşanan olaylar ve Moritanya sınırına yığılan yüzbinlerce Malili dolayısıyla ciddi bir siyasal ve

İTANYA

akrabamız...”

ekonomik krizle karşılaşıyor. Ülkede hala 70 binden fazla Malili mülteci bulunuyor. Moritanya İslam'ın yüzyıllardır yoğun biçimde yaşandığı bir ülke. Bu ülkedeki el yazma eserleri Almanlar 19.yüzyıl sonu 20.yüzyıl başında neredeyse eksiksiz kataloglamışlar. Bugünlerde TİKA'dan ve Süleymaniye Kütüphanesinden uzmanlar bu Alman kataloğunu da dikkate alarak ülkedeki el yazma eserler üzerine bazı çalışmalar yürütüyorlar. Ülke nüfusunun % 50'den fazlasının hafız olduğu iddia ediliyor. Kur'an eğitimi ise hala geleneksel usullerde devam ediyor. Yani **luh** adı verilen tahta tabletlerin üzerine hoca Kur'an'dan ezberlenmesi gereken bölümü kömür kalemi ile yazıyor. Öğrenci yazılan kısmı ezberledikten sonra "**luh**"unu yıkayıp kurutuyor ve yeni ezberinin yazılması için hocasına geri getiriyor. Bu durum öğrenci kendi ezberini kendisi tahtaya yazabilecek noktaya gelinceye kadar devam ediyor. Moritanya halkının yabancılara yaklaşımının Afrika'daki bazı

ülkelerle karşılaştırıldığında daha rahat olduğu söylenebilir. İnsanlar çok sıcakkanlılar. Yabancıları çok fazla yadırgamıyorlar, mümkün mertebe yardımcı olmaya gayret ediyorlar. Ülke nüfusunun önemli bir kısmı halen çölde yaşıyor. Şehirlerin çevrelerinde ise çadır kentler bulunuyor. Nouakchott'a çok kısa mesafede bulunan Gazra çadır kenti de bunlardan birisi. Bu çadır kentlerde elektrik, kanalizasyon ve asgari koşullarda temizliğin sağlanması için gereken su kaynakları bulunmuyor. Çadır kentlerde özellikle su son derece önemli bir sorun. Türkiye'nin Moritanya Büyükelçiliğinin de yoğun çabaları ve desteği sonrasında ülkeye getirilen sondaj makinesinin su sorununu az da olsa hafifletmesi bekleniyor.

• “Türkiye bizim de vatanımız...”

“Daha İyi Bir Gelecek İçin Türkiye-Moritanya Perspektifleri” başlıklı çalıştay kapsamında Moritanya'da bulunan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar

Başkanlığı Heyeti ve Türkiye-Moritanya Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkan Vekili Ankara Milletvekili Fatih Şahin'in makamında ziyaret ettiği Moritanya Meclis Başkanı **Mesud Velid Bil Hayr**, Türkiye'yi kendi vatanları gibi gördüklerini, bütün İslam âlemi ile ilişkilerini geliştirmek istediklerini ancak demokratik tecrübesi dolayısıyla Türkiye ile ilişkilerin gelişmesini daha da önemsediklerini belirtiyor.

Mesud Velid Bil Hayr Türkiye'nin İslam dünyasının başını dik tuttuğu için her türlü takdiri hak ettiğini, Türkiye'yi iş, bilim ve kültür adamlarıyla herkesten daha çok Moritanya'da görmek istediğini vurguluyor. Ülkede çok sayıda yer altı kaynağı tespit edildiğini söyleyen **Bil Hayr** son yıllarda ekonomik olarak da önemli bir atılım içerisinde olan Türkiye'nin yatırımcılarının Moritanya'ya gelmesini beklediklerini ve bu çerçevede Türkiye'nin Moritanya Büyükelçisi **Musa Kulaklıkaya**'nın büyük bir çaba sarf ettiğini belirtiyor.

RUSYA: İrkçılığın adım sesleri...

Sovyetler Birliği, ideolojik ilkeleri doğrultusunda ırkçılığa karşıydı... Hatta, aksine, “halkların kardeşliği” ilkesinden yola çıkan bir yapılanmaya sahipti...”Sovyet halkları”nın Alman Nazi saldırılarına karşı mücadelesi bu ruhun sonucuydu...

Sovyetler Birliği tarihteki yerini aldı... Dünya yeniden şekillendi... Rusya Federasyonu da bu dünyadaki yeni yerini bu kez ideolojik değil “ulusal” kimliğiyle aldı... Şimdi, aynı topraklarda ırkçılığın çirkin yüzü kendini gösteriyor...

Rusya’daki ırkçılığın ana hedefinde, Orta Asya ve Kafkasya’da yaşayan farklı kültürlerin insanları var. Çoğunluğu Müslüman kültürden gelen bu insanlar, aşırı milliyetçilerin saldırıları ile karşı karşıya... Rus ırkçılar, bu insanları neden hedef aldıklarını bile söyleyemiyorlar, yalnız, saldırıyorlar...

İrkçılık genel olarak çeşitli insan ırkları arasındaki biyolojik farklılıkların kültürel veya bireysel meseleleri de tayin etmesi gerektiğine ve doğal sebeplerle bir ırkın (çoğunlukla kendi ırkının) diğerlerinden üstün olduğuna ve diğerlerine hükmetmeye hakkı olduğuna duyulan inanç veya bu değerleri kabul eden doktrindir. Ortaya çıkış nedenleri arasında çoğunlukla ekonomik nedenlerin olması yanı sıra düşünsel nedenlere de dayanmaktadır. İrkçılık, sosyal ayrımcılığı, ırklar arasında fark gözetilmesini ve soykırıma kadar varabilen şiddetli haklı göstermektedir. İrkçılık, genel hatlarıyla incelendiğinde kendi kanını taşıyan, aynı dili konuşan ve aynı soydan gelenlerin başka soylardan gelenleri aşağılaması olarak algılanır. 18. yüzyılın sonlarından itibaren kafatası ölçümleriyle insan türü çeşitli gruplara ayrılmaya çalışıldı. Ne var ki, bu tür sınıflandırmaların bilimsel ve kesin olmadığı yaşanılan acı tecrübelerle anlaşılacaktır.

II. Dünya Savaşı boyunca Alman doktorlar, ari ırkın üstünlüğünü ispatlamak amacıyla uydurma tıbbi deneyler yaptılar. Deneyler sırasında kendilerince ari ırktan olmayan sayısız kişiyi katletmelerine karşın, teorilerini destekleyecek kanıtı bulamadılar. Savaş boyunca, Nazi yönetimi Polonya ve Sovyet Birliği gibi işgal edilmiş Doğu topraklarında "etnik temizlik" adını verdikleri işe girişti. Nazi ideolojisi gereğince Yahudiler tamamen ortadan kaldırılmalı Slav toplumları ise köleleştirilmeliydiler. Nitekim bu düşünce, gerek Avrupada gerekse SSCB topraklarında dünya tarihi boyunca benzeri görülmemiş bir ölçekte katliamlara yol açtı. Yaklaşık 15 milyon SSCB vatandaşının ırkçı düşüncelerle katledildiği 2. Dünya savaşının üstünden henüz 3 çeyrek asır bile geçmedi. Çok vahimdir ki, şimdilerde Rusya'da, dedelerinin katili Hitlerin doğum gününü kutlayabilen torunlar aynı çarpık düşüncenin sancaktarlığını yapmaktalar.

RUSYA'DA İRKÇILIKIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Sovyet toplumunda Afrikalıları

Afrikalıları karşı uygulanan ırkçı tavır ve tutumlar, uzun bir süre kendisine sömürgeci Avrupada ve Amerika Birleşik Devletleri'nde alan buldu. Sovyet toplumunda ise ilk defa 1950'lerden sonra çok sayıdaki Afrikalı öğrencinin SSCB'ye eğitim için gelmesi ile başlamıştı bu tavır ve tutumlar. Demek ki sadece Batıda değil ırkçılık, halkların dostluğu öğretisinin ve sosyalizmin kalesi olan bu ülke de bile yer tutabiliyordu kendisine. Peki, Afrikalıları karşı bu ırkçı tutumun temelinde ne yatıyordu?

- 1960-1980 yılları arasında soğuk savaştan ve savaşın ekonomik kısılcından yorulmuş olan Rus halkında şöyle bir algı vardı: "Biz kendimizi doyuramıyoruz, bir de kalkmış Dünya'ya ağabeylik yapıyoruz."

- Çok sayıda ülkeden özellikle de Afrika'dan getirilen yabancı öğrencilere, öğrenim gördükleri okullarda ve öğrenci yurtlarında pozitif ayrımcılık yapıyordu. Rus öğrenci yurtta kalacak yer bulamazken "Afrikalı ise krallar gibi yaşatılıyordu". Yine kendi ülkelerinde fakir Afrikalı öğrenciler Sovyet hükümetinden aldıkları bursla Rus öğrencilerin hayalini bile kuramadıkları Avrupa'nın en güzel şehirlerine turistik ziyaretler gerçekleştirebiliyorlardı.

- Demir perde ülkesinden dış dünyaya kolaylıkla girip çıkabilen bu öğrenciler Sovyetlere, Rusların en lüks mağazalarda bile görmedikleri en yeni ve en modern eşyalarla dönüyorlardı. "Neredeydi Sovyet eşitliği, neredeydi Sovyet kardeşliği; Eşitlik, Adalet..." İrkçi nedenlere dayanan şiddet olayları ve yabancı düşmanlığı günümüz Rusya'sının kaygı verici eğilimlerinden biri haline gelmiş durumda. Esasında SSCB'nin dağılması sonrasında ortaya çıkan ve tüm eski Sovyet coğrafyasını etki altına alan ekonomik çöküş, yaşam şartlarının zorlaşması, işsizlik, yoksulluk, göç gibi unsurlar eski Sovyet coğrafyasının ortak kaderi oldu. SSCB sonrasında bağımsızlığını kazanan ülkelerin ekonomik gerçeklikleri neticesinde Rusya, en fazla göç alan bölge ülkesi haline geldi. 1990'larda yaşanan ve travmatik sonuçları olan ekonomik ve siyasal dönüşüm programlarının Rus toplumu üzerinde yarattığı memnuniyetsizliği gidermek, iktidar tarafından ulusal bilinci yeniden uyandırmak, muhalefet tarafından ise tabanın genişletmek amacıyla milliyetçi söylemlerin yoğunlukla olarak tercih edilmesi Rusya'da artan ırkçılık ve yabancı düşmanlığı üzerinde dikkate değer bir etkiye sahip. "Rusya Ruslarındır" sloganları ile sadece milliyetçilik pompalanmıyor, bunun yanı sıra neo-nazi gruplar ve aşırı milliyetçiler de güç kazanıyordu.

DAZLAKLAR

Rusya'da faaliyette bulunan bazı insan hakları derneklerine göre dazlaklar olarak bilinen gruplar şekil değiştirerek terör örgütü haline gelmektedirler. Bu dernek temsilcilerine göre, dazlak çeteleri organize bir şekilde silahlanıyor, özel eğitim alıyor ve kendi eylemleri için patlayıcı madde hazırlıyorlar.

Rusya'da yaklaşık 70 bin dazlak çete faaliyet göstermektedir. En çok Orta Asya ve Kafkasya kökenli esmer vatandaşlar ("Kara Kafalar") dazlakların kurbanı olmaktadır. Bu olaylardan Rusya'ya çalışmak için giden Türk vatandaşları da olumsuz etkilenmektedirler. Dazlaklar, Ocak 2008'de Rusya'nın Sibirya bölgesi Novosibirsk kentinde 46 yaşındaki Türk vatandaşını beyzbol sopasıyla döverek öldürmüştü. Kasım 2013'te yine ırkçı bir grup, metrodan çıkan bir Türk vatandaşına saldırdı. Saldırıdan ağır yaralı olarak kurtulan Türk vatandaşının vücudunda kalıcı hasarlar meydana geldi. Son zamanlarda Rus dazlaklar, ırkçılık karşıtı Rusları da öldürmeye başladılar.

Rusya'da özellikle Rus gençleri arasında ırkçılık artıyor ve bunun en önemli nedenini de Rus siyasetçilerinin izlediği politikalar oluşturuyor. 100'den fazla farklı etnik grubun bir arada yaşadığı Rusya Federasyonu'nda siyasi partiler dahi "Rusya, Ruslar İçin", "Siyahlar Yurtdışı Edilmeli" gibi sloganlar kullanmaktan çekinmiyorlar. Aşırı milliyetçi Rusya Liberal Demokrat Parti lideri Vladimir Jirinovskiy ise daha da ileri giderek Rus olmayanların Sibirya'ya sürülmesini ve Kafkasya'nın dikenli tellerle çevrilerek bu bölgede doğum sınırlandırılması yapılması çağrısında bulunabiliyor. Gerçi Jirinovski bu pervasız davranışları nedeniyle Duma etik komisyonu tarafından uyarıldı ancak herhangi bir disiplin cezası da almadı.

Rusya'da ırkçılığın artmasının bir başka nedeni de İlyas KEMALOĞLU'na göre ; Rus eğitim sistemidir. Farklı din ve kültürlere mensup çocukların aynı sınıfları paylaştıkları sınıflarda, özellikle tarih derslerinde, Rus olmayan halkların ataları hep barbar olarak nitelendirilmiş ve düşman olarak gösterilmiştir. Bu hususlar, bir taraftan Rus çocuklarını ırkçılığa iterken, diğer taraftan da Rus olmayan çocuklarda psikolojik sorunlar yaratmaktadır.

RUSYA'YA BOYKOT UYARISI

“Siyah”ı yabancılar, Rusya’da artık neredeyse her gün saldırıya uğruyor. İrkçi söylemler sadece sokaklarda değil, artık yeşil sahalarda da boy göstermeye başladı. En son Manchester City’nin Fildişili yıldızı Yaya Toure, Rusya’da oynanan Şampiyonlar Ligi maçında CSKA Moskova taraftarları tarafından ırkçılığa maruz kalması üzerine sert açıklamalar yaptı. Olayın ardından UEFA’nın olaya müdahale etmesini isteyen yıldız futbolcu, yaptığı yeni açıklamada, 2018’de Rusya’da yapılacak Dünya Kupası öncesi, Afrikalı ülkelerin boykot yapacağını ve geri adım atmayacaklarını söyledi, “Eğer Dünya Kupası dönemine kadar güvenli bir ortam oluşturulmazsa, biz Afrikalılar Rusya’ya gelmeyeceğiz” dedi.

ARKA PLAN

ASIL HEDEF ORTA ASYALI VE KAFKASYALILAR

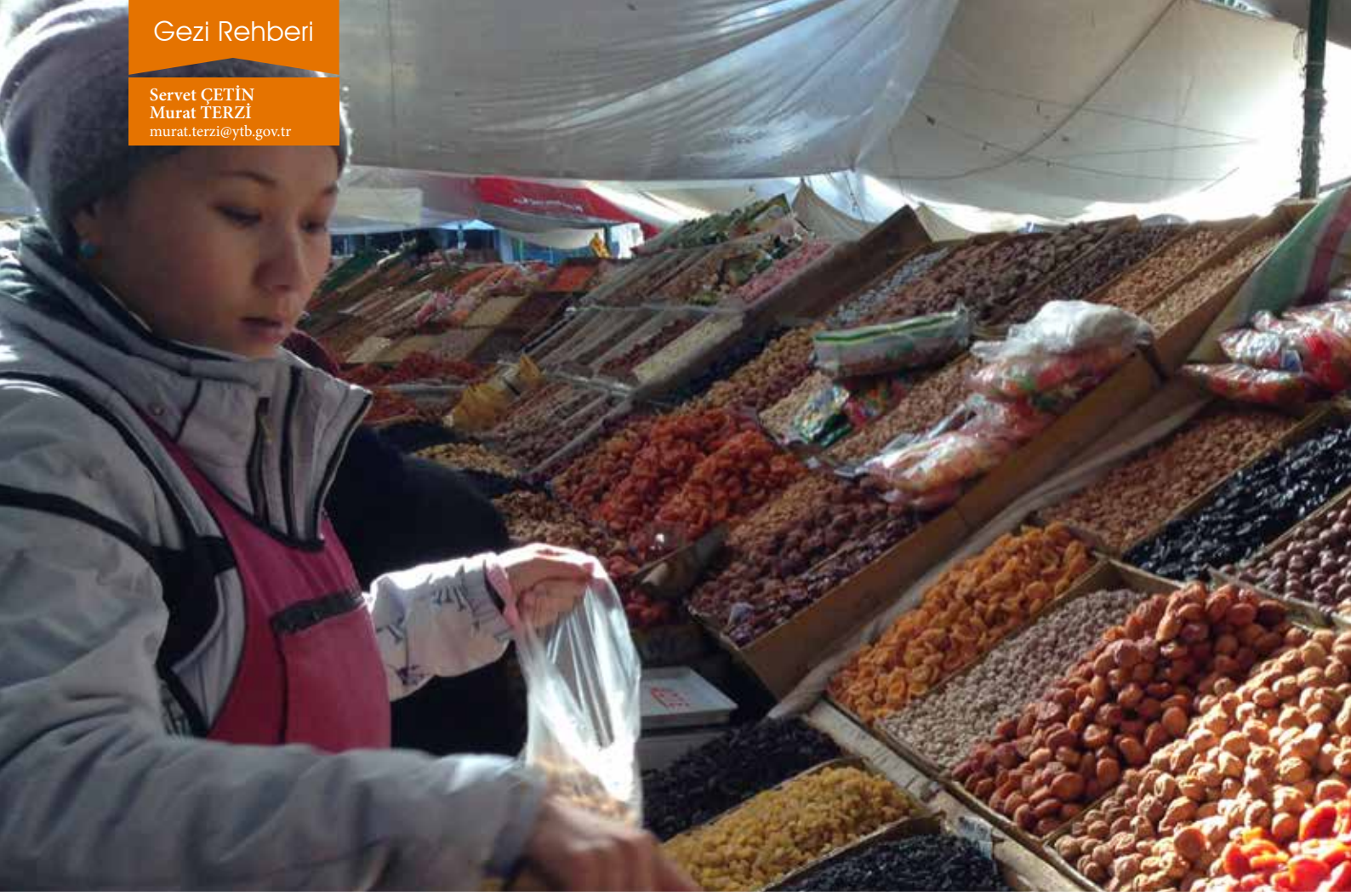
Rusya’da özellikle Rus gençleri arasında ırkçılık artıyor ve bunun en önemli nedenini de Rus siyasetçilerinin izlediği politikalar oluşturuyor. 100’den fazla farklı etnik grubun bir arada yaşadığı Rusya Federasyonu’nda siyasi partiler dahi “Rusya, Ruslar İçin”, “Siyahlar Yurtdışı Edilmeli” gibi sloganlar kullanmaktan çekinmiyorlar. Aşırı milliyetçi Rusya Liberal Demokrat Parti lideri Vladimir Jirinovskiy ise daha da ileri giderek Rus olmayanların Sibiry’a sürülmesini ve Kafkasya’nın dikenli tellerle çevrilerek, bu bölgede doğum sınırlandırılması yapılması çağrısında bulunabiliyor. Gerçi Jirinovski bu pervasız davranışları nedeniyle Duma Etik Komisyonu tarafından uyarıldı, ancak herhangi bir disiplin cezası da almadı. Rusya’da ırkçılığın artmasının bir başka nedeni de İlyas KEMALOĞLU’na göre; Rus eğitim sistemidir. Farklı din ve kültürlerle mensup çocukların aynı sınıfları paylaştıkları sınıflarda, özellikle tarih derslerinde, Rus olmayan halkların ataları hep barbar olarak nitelendirilmiş ve düşman olarak gösterilmiştir. Bu hususlar, bir

tarafından Rus çocuklarını ırkçılığa iterken, diğer taraftan da Rus olmayan çocuklarda psikolojik sorunlar yaratmaktadır.

Son dönemde ırkçı baskıları en fazla hissedenler ise Orta Asyalı ve Kafkasyalılar. Özellikle de, ağırlıklı olarak büyük şehirlerin halk pazarlarında çalışanlar.

Dazlakların ve göçmenlerin yoğun olarak çalıştıkları sebze-meyve hallerine, pazarlara ve alış-veriş merkezlerine baskınlar düzenleyerek, karşılıklarına çıkan Orta Asya ve Kafkasya kökenlilere saldırıları; akıllara bu saldırıların en belirleyici nedeninin ekonomik bir rant mücadelesi olabileceği sorusunu getiriyor. Zira Moskova’da yüzlerce göçmenin çalıştığı Pokrovka pazarının bu tür bir olayın ardından kapatılması şüphe uyandırıcı bir gelişmedir.

Federal Göç Hizmeti’nin açıkladığı son rakamlara göre, ülkede kayıtlı göçmen sayısı 11 milyonu aşmış durumda. Kayıt dışı göçmen sayısı ise 3,5 milyonun üzerinde olduğu tahmin ediliyor. 100’den fazla etnik grubu içeren Rusya’da Ulusal Birlik Günü kutlamaları amaçlanan tersine şiddet olaylarını alevlendiriyor. Rus ekonomisi Kazakistan dışındaki bölge ülkelerinin ekonomileri ile karşılaştırıldığında, Rusya’nın göç almaya devam edeceğini ön görmek mümkün olduğundan, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, yakın dönemde Putin Rusya’sının bizatihi kendi geleceğine yönelik önemli bir tehdit oluşturacak. Diğer taraftan Rusya’nın Yakın Çevre olarak adlandırdığı ve hayati çıkarlarının bulunduğu eski Sovyet coğrafyası ile entegrasyon yolunda, gerek Gümrük Birliği gerekse de bir sonraki aşamada Avrasya Birliği projesinin geliştirildiği hatırlanırsa, Orta Asya ve Kafkasya kökenli vatandaşlara yönelik ırkçı saldırıların diplomatik etki yaratma potansiyeli taşıması nedeniyle, iç politik gelişmelerin Rus dış politikasına da olumsuz yansımaları olabilir. Bu haliyle Rusya’da ırkçılık ve yabancı düşmanlığı yabancılar için olduğu kadar bizatihi Rusya için de tehdit oluşturuyor.

Bir Türk'ün Orta Asya izlenimleri...

Anadolu'da yaşayan Türkler için, Orta Asya'ya gitmek, ayrı bir heyecan kuşkusuz... Atalarımız oradan geldiler, at ü stüneydiler, gelişleri tarihi değiştirdi... Sonra...

Tarih bir kez daha değişti ve Anadolu insanı bu kez uçaklarla "ata vatan"larına gidiyor, görüyor, iş üretiyor... İşte...

Kırgızistan'a gitmek gerçek anlamıyla böyle bir duygu...

Duygular farklı, yaşamın gerçekleri ayrı...

Nasıl bir ruh haliyle giderseniz gidin, Kırgızistan, sizin için yeni bir ülkedir ve kendinizi rahat hissetmeniz de, aradaki asırların, alışkanlıkların, kültürel değişimlerin farklılıklarını görmezlikten gelemezsiniz...

Kırgızistan'da olmak iyi bir duygudur...

Kırgızlar'ın ortak özelliği, yalansız-dolansız, düz ve dürüst bir millet oluşlarıdır...

Bunu Pazar yerinde bile hemen fark edersiniz...

Alışkanlıkla boş yere pazarlık etmeye kalkmayın, çünkü size söylenen fiyat "pazarlık payı" fiyat değil, gerçek değeridir...

Kırgız insanı bu kadar karmaşık işlerden pek hoşlanmaz...

Başkentinin Bişkek olduğu, birkaç kez devrim yaşadığı hatırlanmaktadır. Eski bir Sovyet Cumhuriyetine, Stalin zulmüne maruz kalmış kardeş ülkeye ayak basacaksınız. Türk Dünyasının edebiyattaki kutup yıldızı, Selvi Boylum Al Yazmalım'ın müellifi Cengiz Aytmatov'un memleketine gittiğinizin heyecanındasınız. Aslen nerelisin sorusunun derinlerdeki cevabıdır aslında Kırgızistan. Kırgızistan'a yolculuk bir anlamda Anadolu Türkünün kendini tanımlama ihtiyacını tatmin etmektir. Ben kimdim, kim oldum, nereden geldim, nereye gidiyorum sorularına elle tutulur cevaplar bulma arayışıdır. Uzun yolculuk öncesi içinizdeki heyecanı derinleştirmek adına biraz gözlerimi dinlendireyim dediğiniz zaman ilkökul dördüncü sınıf sosyal bilgiler kitabı gözünüzde canlanır: 10. ve 11. Yüzyılı gösteren Avrasya tarih haritası. Orta Asya'dan çıkan Dünya'nın dört bir tarafına yayılan onlarca ok gözünüze saplandığı an gönül göçünden uyanırsınız.

• Atalar geldi, biz gidiyoruz...

Atalarımızın yüzlerce yıl önce at üstünde göç ettikleri ata topraklarına bugün Türkiye'den haftada yaklaşık 20 uçak seferi yapılıyor. Bu durum aslında iki kardeş milletin birbirinden ayrı geçen yılları unutmak, özlemi bir an önce dindirmek istediğinin de bir göstergesi aynı zamanda. Bu yüzden, uçak bekleme salonuna vardığınızda içinizde anlamlı bir heyecan duyarsınız. İçerisinde çekik gözlü kardeşlerinizi gördüğünüz salon aslında bir ayağınızın artık Kırgızistan'da olduğunun manasıdır. Bir ara askeri kıyafetli yabancı askerler gözünüze takılır ama aslını bulma hazzı bu insanların kim olduğu merakını bastırır.

Uçaktaki yerinizi alırken koltuk numaranızı hatırlamak üzere uçuş kartınıza tekrar baktığınızda, orada geçen bir ifade kafanızı karıştırır. Acil çıkış koltuğundaki yerinizi aldıktan sonra IST-FRU ifadelerinin ne anlama geldiğini çözmeye koyulursunuz. IST; İstanbul'da, ben Bişkek'e gitmiyor muydum, FRU'da nereden çıktık? diye soru işaretleri dolanır kafanızda. İşin aslı şudur: 1926 yılından 1991 yılına kadar Bişkek'e, Sovyetler Birliğinin ünlü generali Mihail Frunze'nin anısına onun adı verilmiştir. Taksim Cumhuriyet Anıtında; Atatürk, İsmet İnönü ve Fevzi Çakmak'ın ardında yer alan General Frunze'nin ülkemize ilişkin de kısa bir hikâyesi vardır.

Uçak kalkar kalkmaz kolunuzdaki saatin akrep ibresini üç tam tur ileri alır, sonrasında beş saat sürecek uzun yolculukta bir nebze de olsa dinlenme fırsatı yakalarsınız. Ani bir sarsıntı ile gözlerinizi açtığınızda uçağın Bişkek'e indiğini farkedersiniz. İçinde bulunduğunuz araç aprona yanaşırken, yan yana sıralanmış çok sayıda askeri kargo uçağı, savaş uçakları manzarası altında, Kiril alfabesiyle yazılmış Manas Havalimanı ibaresi kendini gösterir. Sonra haberlerden hatırlarsınız. Afganistan savaşı sonrası Amerika, Manas hava üssünü askeri lojistik merkez olarak kullanmaktadır. Uçağa binerken gördüğünüz askeri kıyafetli insanların, Amerikan üssünde görev yapan askerler olması gerek diye aklınızdan geçirirsiniz.

• Gerçeklerle karşılaşmak...

Yolcu tünelinden havalimanına geçerken, Kırgızistan'a dair ilk izlenimleri edinme fırsatını da bulmuş olursunuz. Her tarafta Kiril alfabesiyle yazılmış yazılar, reklam panoları karşılar sizi. Kendinizi yabancı hissetmenin tedirginliğini üzerinizden atamadan pasaport kontrol noktasında, sanki Kızıl Ordu Korosundan fırlamış geniş şapkalı bir polis memuru ile göz göze gelirsiniz. Her ne kadar Türkiye ile Kırgızistan arasında vize uygulaması kalkmış olsa da, memurun şapka altından gözünü

kaçırmadan attığı bakışlar tedirginliğinizi ikiye katlar. Böylelikle, daha Kırgızistan'a ilk ayak bastığınız anda, hamasi duygulardan sıyrılmak gerektiğinin ve gerçeklerle karşı karşıya olduğunuzun farkına varırsınız. Kırgızistan, beş bin kilometre ötedeki Türkiye'den ata toprakları olarak gözükmüyor; içine girdiğinizde "ben aynı zamanda eski bir Sovyet Cumhuriyetiyim" der ve hatırlatır size. Küçük bir pazarlık sonrası 500 Som'a (yaklaşık 20 Türk Lirası) anlaştığınız taksi şoförü ile şehre doğru yol alırsınız. Sabahın ilk ışıkları bembeyaz örtüsünü üzerinden hiç çıkarmayan Aladağları (Alatoo) aydınlatır, seyre dalarınız. Tanrı dağlarının eteğindeki Bişkek'e girerken sabahın köründe bu insanlar ne yapıyor dercesine kalabalık caddelerle karşılaşırsınız. Burada hayat erken uyanıyor. Manas Caddesinden geçerken Manas Üniversitesi'ni görürsünüz. Sizin için sınavlarda: "Aşağıdakilerden hangisi Türk destanıdır?" sorusunun doğru şıkkı olan Manas'ın, Kırgızistan için ne kadar büyük bir anlam ifade ettiğini, Alatoo Meydanından Tanrı dağlarını selamlayan dev heykelini görünce daha iyi anlarsınız. Yol yorgunluğunu attıktan sonra kahvaltı yapma zamanı gelmiştir. Kahvaltıda bir Kırgız aileye misafir olacaksınız sofrada; peynir, zeytin, yumurta bulma ihtimalinden çok, haşlanmış kırmızı et görebilirsiniz. Bu yüzden en yakın Türk restoranına gitmeniz fayda var. Türk restoranı bulmakta zorlanmayacağınız bir şehir Bişkek. Sadece restoran değil, Türkiye menşeli birçok mağaza, alışveriş merkezi gibi hizmet sektöründe faaliyet gösteren birçok firma görmeniz mümkündür bu şehirde.

• Bişkek'i tanımak...

Bir şehri tanımamanın en güzel yolu yürüyerek gezmeektir. Yürürken hayalinizdeki Bişkek'in vücuda büründüğünü yavaş yavaş hissedersiniz. Bişkek hiçte çekingen olmayan bir endamla kendisi hakkında ilk ipuçlarını verir: Düz, düzenli, geniş. Şehir; ülkenin %95'inin dağlarla kaplı olduğuna inat edersine dümdüzdür. İçinde kendinizi kaybedecek kadar güzel ve geniş, kaybolmayacak kadar düzenli ve planlı şehir parkları vardır. Satranç tahtası düzeninde, sanki biraz büyükçe bir cetvelle çizilmiş geniş caddelerde bulursunuz kendinizi. Sovetskaya, Kievskaya, Moskovskaya caddelerinden geçerken içiniz gıcıklanırsa eğer, Erkindik (bağımsızlık, hürriyet) parkına doğru yürür, bir bankın üzerinde oturmuş satranç oynayan iki aksakalın nurlu yüzüne bakar içinizi ferahlatırsınız. Bişkek içinde yeşil değil, yeşil içinde Bişkek tümcesinin bu şehre çok yakıştığını farkedersiniz. Özellikle bahar ve yaz ayında gitmişseniz, şehir sanki ağaçların arkasında saklanmış saklambaç oynuyor hissi verir. Şehir, sonbaharda kahverengile gri, kış ayında beyazla gri yüzünü gösterir. Sovyet mirası olan apartman bloklarını temsil eden griye; Ankara'da, özellikle 100. yıl semtinde yaşamış olanlar işçi bloklarından aşınadır. Beş ya da dokuz katlı blok halindeki apartmanlar, ağaçların sonbaharda giysilerini çıkarmaya başlamasıyla kendini gösterir.

Ağaçların son kullanma tarihi geçmiş elbiselerini süpüren teyzelere, bu kahve tonlu manzarayı bozuyorlar diye kızmayın. O kadar çok ağaç vardır ki bu şehirde, ardında bıraktıkları, toprağın hazmetme kapasitesinin çok üzerindedir. Ülkemizde niye bu kadar güzel parklarımız yok diye hayıflanmanız yeridir. Bışkek'te gökyüzünü görmek maharet ister. Sebebi şu meşhur ağaçlar ve elektrik telleri. Otobüslerin, üzerinden çıkan bir demir çubuğun, elektrik tellerini okşayarak ilerlediğini görürüz. Dimağınızda İETT'nin nostaljik trolleybüs fotoğrafları canlanır. Trolleybüsten bahsetmişken trafikte bahsetmemek olmaz. Alışveriş için pazara gitmek isterseniz, taksiye el kaldırmanız yeterlidir. Binmek için yolcu kapısını açtığımızda, karşınızda elinde direksiyonla şoförün; "Sen yabancısın galiba!" bakışlarına maruz kalırsınız şaşırmanın. Yolcu kapısı sandığınız şey aslında şoför kapısıdır. Çünkü Kırgızistan'da araçların bir kısmı soldan direksiyonlu iken önemli bir kısmı da sağdandır. Yabancı olduğunuzu anlayan şoför hâl diliyle sizi kemeri takmanız hususunda uyarır. Kırgızistan'da bir süre yaşamışsanız ülkenize döndüğünüzde gözünüzden kaçan bütün trafik kurallarını titizlikle uygularsınız. Trafikte ilerlerken Türkiye'de göremeyeceğiniz kadar cip ve lüks araçlar görürsünüz. Türkiye'de aracın ve benzinin, kendi fiyatından daha fazla vergisi olduğu olgusunun, Kırgızistan'da geçerli olmadığını düşündüğünüzde asıl manzara ortaya çıkmaktadır.

Pazara vardığımızda ise üzerimde Kırgız Somu yok diye endişelenmezsiniz. Kırgızistan nüfusunun üçte birinin Rusya'da gastarbeiter (misafir işçi) olduğu için şehrin her köşesinde döviz bürosu bulabilirsiniz. Bışkek'te olmasına rağmen, ülkenin güneyinde yer alan "Oş" şehrinin adının konulduğu pazar, tam bir açık hava AVM havasındadır. Tuhafiyeden züccaciyeye, gıdadan hediyeelik eşyaya ne arasanız bulabileceğiniz pazarda gezerken, hoparlörden yükselen sizin için anlamsız sözler kulağınızı çınlatır. Hoparlörden gelen seslere kulak tıkayıp ilk gideceğiniz adresin kuruyemişçiler olması gerektiği yönündeki ısrarlı tavsiyelere kulak asarsınız. Pazarlar insan tahlili yapmak için en iyi laboratuvardır. Kırgızca ve Türkçe; yaklaşık yüzde 40 oranında birbiriyle örtüşüyor olması bu anlamda iletişimi de kolaylaştırır. Diğer taraftan, satıcı müşteri ilişkisi de bu anlamda incelenmesi gereken ayrı bir husustur. Mesela, pazarlığın temel kuralları vardır. Normalde satıcı 100 der buna karşılık siz 50 dersiniz ve pazarlık sonunda 75'te buluşursunuz. Kırgızistan'da ise satıcı 100 der buna karşılık 50 dersiniz ve pazarlık yapmadan 100'e alırsınız. Zira ürünün fiyatı zaten 100'dür. Böylelikle, Kırgızların hayat anlayışının alışverişe de yansıdığını görmüş olursunuz. Kırgızlar eğilip bükülmez, neyse onu söyler mertçe. Bu anlamda, sadece doğruların söylendiği onuncu köydür Kırgızistan.

• Kadınların belirgin ağırlığı...

Pazardaki bütün tezgahlarda gördüğünüz kadınları, otobüs şoförü olarak görmeye alışsınız. Şoförden temizlikçisine, devlet kademesinden mühendisine her meslek dalında kadınların haklı bir ağırlığı vardır. Resmi tatil olan 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde elinde çiçekleri kadınlara uzatan beyefendilere rastlamanız pek muhtemeldir Kırgızistan'da. Sovyet geçmişinden birçok miras kalmıştır Kırgızistan'a. 2. Dünya Savaşında Sovyet saflarında savaşan Kırgız askerler anısına "Sönmez Ateş Anıtı" bunlardan biridir. Sovyet askerlerinin Berlin'e giriş tarihi olan 9 Mayıs, Zafer Bayramı olarak halen kutlanır. Daha da ilginç; Rusya'da bile kaldırılan Ekim devriminin yıldönümü Kırgızistan'da resmi tatildir. Ukrayna'da heykeli yıkılan Lenin'in, Bışkek'te Alatau meydanından alınarak tam da Amerikan üniversitesinin karşısında sağ elini havada öylece durduğunu görürsünüz. Orta Asya'da sadece Kırgızistan'da kalan Lenin heykelinin değiştirilen yerine, Erkindik yani Hürriyet heykelinin dikilmiş olması ise manidardır. Bışkek'in parklar şehri olduğu kadar heykeller ve anıtlar şehri olduğunu da biraz dolaştıktan sonra anlarsınız. Her ne kadar son yıllarda o eski ihtişamını kaybetse de, kentte Atatürk Parkı ve Atatürk Anıtı'nı da ziyaret edebilirsiniz. Yorucu bir Bışkek ziyaretinde, öğle yemeğini bir Uyгур restoranı olan Faizada lahman yiyerek, akşam yemeğini ise geleneksel Kırgız mutfağı sunan Suparada şaşlık yiyerek ziyafetinizi tamamlarsınız. Aslında Orta Asya'da ya da Türkistan'da; Kazak, Uyğur, Özbek, Kırgız mutfağı diye bir ayrım olmadığını bölgenin diğer ülkelerine de gitmişseniz görürsünüz. Şaşlık, mantı, beşparmak, pilav, nan, samsa bu bölgenin ortak yemekleri olduğunu bilirsiniz. Kırgızistan'da da geçerli olmak üzere bu coğrafyada yemek kültürü demek et kültürü demektir. İçinde et olmayan yemek, yemekten sayılmaz. Tatlı ise çocukların ya da kadınların eğlencesi olarak görür eskiler. Ülkenize döndüğünüzde Kırgızistan'a gideceklere vereceğiniz ilk tavsiyeniz, hediye olarak baklava ya da lokum götürmeyin olacaktır. Her şeyden önce gittiğiniz ülkeyi gerçek manada, maddi varlığıyla değil manevi unsurlarıyla seversiniz. Kırgızistan başta insanı olmak üzere; doğası, tarihi ile hayran kalınacak bir ülkedir. Ben kimim sorusuna cevap bulmaya geldiğiniz ata topraklarının gerçek cevherini görmek için, 70 yıllık Sovyet geçmişinden kalan külleri üflemeniz gerektiğini anlarsınız. Yaşadıklarınızı, tecrübelerinizi, düşüncelerinizi daha iyi sindirmek için bir çayhaneye gider kök çay içersiniz. Kırgızistan'da; çay, Cafe 135'te içilir, muhabbet ise Hakan ERGÜN meclisinde edilir.

TELKÂRİ

Telkâri, Mezopotamya coğrafyası kökenli gümüş tel işlemeciliği sanatı.

TELKÂRİ

Telkârî, Mezopotamya coğrafyası kökenli gümüş tel işlemeciliği sanatı. Çok eski zamanlardan günümüze kadar gelen bir kültür aslında. Telin en küçük bir işlemesi bile büyük bir emek ve ustalık istiyor. Zaten telkârî sanatını değerli kılan da bu. Kolye, broş, yüzük, isimlik gibi çok çeşitli işlemlerin yapılabildiği telkârî sanatı, Anadolu'nun zengin bir kültürü olarak ustaların ellerinde işlenmeye devam ediyor.

Telkari sanatı için en büyük tehlike, makinalaşmak... Ustalar, artık yetiştirecek çırak bile bulamıyor... Sanatın getirisi azaldıkça, meraklısı da azalıyor... Telkari sanatını korumak için çaba gösterenlere göre, bu sanat 30 yıl sonra artık meraklısının yaptığı ve giderek yok olan bir sanata dönüşebilir...

Telkârî'nin sözcük anlamı tel ile yapılan sanattır. Çıkış noktası Mezopotamya coğrafyasıdır ve Mardin'de sıkça yapılmaktadır. Tamamiyle elde yapılan bir işlemdir ve teller kendi etraflarında oval, yuvarlak gibi şekiller oluşturarak, sarıllık çeşitli şekiller haline getirilirler.

Telkârî'nin işleme türü çok eski zamanlarda, M.Ö. 3000'li yıllarda Ortadoğu'da ortaya çıkmıştır. Çeşitli dönemlerde farklı coğrafyalarda da uygulama alanları bulunan telkârî işlemeciliği, Mezopotamya coğrafyasının yanında Barok dönemde de Sicilya ve Venedik'te kullanılmıştır. Özellikle Mardin'de Süryaniler arasında yaygın olan bu sanat, Ankara'nın Beypazarı ilçesinde de altın ve gümüş takıda işlenmektedir. Bugün Beypazarı'nda 25 tane kayıtlı, 120-130 tane de kayıt dışı çalışan Telkari atölyesi vardır.

Telkârîden yapılan işler çok çeşitlidir. Tütün kutusundan tepsilere, aynalardan kolye ve broşlara, yüzüklere kadar türlü türlü işlemler yapılabilir. Telkari ustasının yaratıcılığı, ortaya koyduğu eserle ortaya çıkmaktadır ve genellikle ustaların ellerinden eşsiz ürünler çıkmıştır.

Telkârî Nasıl Yapılır?

Gümüşün ham maddesi külçe halindeyken eritilip çubuk haline getiriliyor. Çubuk haline getirilen eritilmiş gümüş daha sonra özel bir makine yardımıyla tel haline getiriliyor. 120 mikronluk tel 35 mikrona dönüştürülerek telkârînin teli hazırlanıyor. Telkârînin teline Arapça'da sarma sarılma anlamına gelen meftül deniyor. İki tane 35 mikronluk meftül üst üste sarıldıktan sonra makinadan geçirilip eziliyor ve tırtırlı bir tel haline getiriliyor. Daha sonra bu teller birbirleri ile birleştirilip kaynatılıyor ve motiflendirilerek telkârî ürününe şekli veriliyor.

“Makineleşme Telkâri Sanatının Geleceğini Tehdit Ediyor”

Günümüzde de telkâri işçiliği çok değerli olsa da üretim konusunda bazı sıkıntılar yok değil. Çünkü Çin pazarı dolaylı yoldan Telkari sanatına da darbe vurmuş. Mardin’de Telkari Koruma ve Geliştirme Derneği atölyesi ustası Bayram Dağ, bu sanatı korumak ve icrasını yaymak için üç yıl önce bu derneği kurduklarını söylüyor. Çinden ucuza mal edilen telkârilerin Mardin’de ki el yapımı olanlardan ucuz olduğunu ve bu pazarın üretimini etkilediğini söyleyen Dağ, telkâri hakkında önemli bilgiler veriyor.

“Zor bir iş ve tatmin edici bir karı olmadığı için bu meslek 20-30 yıl içinde kalmayabilir. Çocuğuma ve çevreme öğretip, bunu meslek olarak edinmelerini isterim ama, telkâri piyasasında bir ilerleme olmazsa gelecekte bu iş bir hobi olarak kalacak. Maalesef ki şu anda Mardin’de ki çoğu işyeri telkâriyi Çin işi olarak satıyor. Böyle olduğu için üreticilik neredeyse bitme noktasına geldi. Bizim telkâri atölyemiz var işi tamamen biz yapıyoruz ama özel bir sipariş olmadığı sürece yeterli parayı açıkça kazanamıyoruz. Makineleşme el işçiliğine zarar verdi. Usta yetişmiyor ve yetiştirmek te çok zor. Çok güzel ve çok değerli bir iş ama el işçiliği üretiminin geleceği için kaygılıyız.”

Tellerle bezenmiş dantelleri, iğne oylarını andıran telkâri sanatını icra eden usta sayısı her ne kadar gittikçe azalsa da, değeri ve bilinirliği gittikçe artıyor. Sahip çıkıldığı ve desteklendiği sürece bu sanatın işlenmesi devam edecek ve Mezopotamya coğrafyasından dünyaya yayılan bu değerli kültür ulaştığı her coğrafyaya güzellik ve estetik katmaya devam edecek.

TELKÂRİ'nin incelikleri...

“Tel ile yapılan sanat” olan Telkâriye, aynı zamanda “Vav İşi” de denir. Bu isim Osmanlıca vav harfinin, uygulamada motif olarak sıkça kullanılmasından dolayı verilmiştir. Ayrıca bu sanata “Çift İşi” diyenler de vardır. Bu ismin kaynağı ise, işin yapımı sırasında parçaların teker teker bir araya getirilmesinde kullanılan cımbıza benzer ancak uç kısmı daha ince olan ve “çift” olarak isimlendirilen alettir.

Her telkâri işi iki ana kısımdan oluşur. Birincisi; işin ana iskeleti olan “muntaç”, diğeri ise muntaç içine yerleştirilmiş vav, kake, tırtıl, gül, dudak vb. adlarla anılan her biri farklı biçimde olan motiflerdir. Çalışmaya muntaç yapımıyla başlanır (ana iskelet), muntaçın tel kalınlığı motiflerin tel kalınlığının iki katıdır. Daha sonra ara boşluklar sabır ile doldurulur. Tezgah olarak ceviz ağacından kesilmiş düz bir sırt kullanılır. Titizlik ve sabır isteyen bu çalışma esnasında motifler hazırlanır. Birleştirme işlemi en zahmetli kısımdır; zira milimetrik tellerin kaynakla birleştirilmesi işlemi çok zordur. Bunun için önce; ayarı belli bir ölçüde düşürülen gümüş, eğelenerek küçük tanecikler halinde bir güderi parçası içine toplanır. Eğelenmiş gümüş bir kaba konur ve içersine toz boraks katılır. Suyu daldırıldıktan sonra, amyant üzerine yerleştirilen ana iskeletin her parçası bu gümüş-boraks karışımı ile kaynak yapılarak birleştirilir. Motif yerleştirme işlemi kaynakla yapılır.

Ayrıca günümüzde ekonomik nedenlerden dolayı Trabzon’a has gümüş has telkâri yanında bakır telle (0,40) işlenerek bakır telkâri imalatı yapılmaktadır. Bakırla yapılan telkâri eritilmiş 1000 ayar gümüş, siyanür karışımıyla kaplama yapılır. Gümüş ve bakır telkâriyle yapılan 25 çeşit takunya modeli, 100 yakın şekerlik, resimlik, tepsi, nazarlık, çay, kahve, su takımları ve firmamız telkâri kandil (lamba) gibi benzeri şeyler yapılmaktadır.

Yapılan eserlerin üzerine imza ve tarih atma zorluğu olduğu için, değerli ustaların kimliklerini çözmek çok zordur. Ancak; düz çalışmalarda eserin bir kenarına çelik kalemle imza atılır.

Bertuğ KAYHAN
bertug.kayhan@ytb.gov.tr
Bahadır AVŞAR
bahadir.avsar@ytb.gov.tr
Ceren AKÇAY
ceren.akcay@ytb.gov.tr

Avrupa'da yaşayan Türkler'in genç kuşağının siyasette geldiği nokta gurur verici... Artık Türkler, vatandaşı oldukları ülkelerin siyasetine de yön veriyorlar... Fakat Norveç'te yeni kurulan hükümetin yaptığı bürokratik bir atama, gözlerin, Avrupa bürokrasisinde yükselen Türkler'e dönmesine neden oldu...

Oslo'da bir güçlü bürokrat...

Dilek Ayhan, Türk asıllı bir Norveçli... O, artık, Norveç Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Müsteşarı... Norveç gibi zengin ve ticaret hacmi çok yüksek bir ülkenin en önemli makamlarından birinde oturuyor... Norveç, ekonomisinin tepe koltuklarından birini bir Türk'e gönül rahatlığıyla emanet etmiş durumda...

Norveç, özellikle son 30 yılda hızlı bir değişim yaşadı... Kuzey Avrupa'nın tek kültürlü, ama çoğulculağa açık demokrasisi ile dikkat çeken ülkesi, artık, çok kültürlü bir sosyal yapıya sahip. Noveçli sosyal bilimciler, geçmişin Norveçli tanımının geride kaldığını; yeni tanımın, etnik ve dini kökeni ne olursa olsun, bu ülkenin vatandaşlık numarasını taşıyan herkesi kapsadığında birleşiyorlar...

Düne kadar "yabancı" olarak adlandırılan günümüzün farklı kültürlerden gelen Norveç vatandaşları, ağırlıklarını diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi siyasette de gösteriyorlar. Fakat bir Türk'ün bu ülkede gösterdiği başarı, artık, Avrupa ülkelerinin önemli bürokratik koltuklarının da herkese açık olduğunu göstermesi açısından önemli.

Zengin ve uluslararası ticarete ağırlığı olan bir ülke olarak tanınan Norveç'in, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Müsteşarlık makamı Dilek Ayhan'a emanet.

Dilek Ayhan ile çok özel öyküsünü konuştuk...

1 - Norveç'te yeni hükümetin başbakanı Erna Solberg tarafından Norveç Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Müsteşarı olarak atandınız. Norveç'te böyle bir makama gelen ilk Türk sizsiniz. Müsteşarlığa geliş sürecinden bize bahsedebilir misiniz?

Yaklaşık 12 senedir Norveç Muhafazakar Parti üyesiyim ve Norveç Başbakanı olan Erna Solberg ile bu süreden beri birlikte çalışma fırsatımız oldu. 9 Eylül 2013'te Norveç genel seçimlerinden sonra Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Monica Maeland'ın bana olan güvenini beni böyle bir makama atayarak gösterdiğinde bunu gurur ve minnet ile karşıladım. Akabinde bu güveni onurlandırmak için şaşmaz bir

Dilek Ayhan

kararlılıkla, 16 Ekim'de layık görülen müsteşarlık görevini kabul ettim. Yıllardır benden desteklerini esirgemeyen pek çok insan oldu ve bundan sonra da bu güvene layık olma gayesindeyim.

2- Yıllardır Genç Girişimciler ve Liderler için bir Avrupa Ağı'nın(www.jadenet.org) başkanı ve Oslo Ticaret Odasının üyesisiniz. ABD Başkanı Barack Obama'nın, 'Müslüman coğrafya ile yeni iletişim' başlatmak için 50 ülkeden 250 Müslüman girişimciyi davet ederek gerçekleştirdiği Girişimci Zirvesi'ne davet edilen 150 kişiden birisiniz. 2012 yılında deneyimlerinizi paylaşmak üzere Avrupa Komisyonu tarafından düzenlenen kadın girişimciler zirvesine davet aldınız. Müsteşar olarak atanmadan önce şirket işleriniz için çalışmalarında bulunan biriydiniz. Bize biraz işinizden bahsedebilir misiniz?

2007'de kurulan Alarga Kültürlerarası Kurumsal Yetkinlik Geliştirme şirketinin kurucularından biri ve Genel Müdürü idim. Bu şirket DNB, Aker Solutions, Statkraft, Thommessen ve Telenor gibi Norveçli şirketlere, uluslararası yetenekleri çekme ve geliştirme konusunda yardımcı olan bir şirkettir. Benim Alagra'da asli görevim çok yönlü bir dil ve kültür ortamında çalışma arzusunda olan büyük Norveç şirketlerine uluslararası rekabete açık hale gelebilmeleri için genç yetenekli elemanlar bulmak suretiyle yardımcı olmak. Ancak Müsteşarlık görevim nedeniyle bu işimi bırakmak durumunda kaldım.

3- Norveç Türk Girişimciler Derneği başkanı ve Türk Gençlik Derneği'nin kurucususunuz. Norveç'te dernek faaliyetleri gerçekleştiren biri olarak Türk Vatandaşları için yaptığınız çalışmalardan bize bahsedebilir misiniz?

2001 yılından 2013'e kadar derneğin başında idim. Bu gençlik derneği gençler tarafından gençlik için çalışmalarda bulunur. Bununla birlikte dernek, genç insanlara yeteneklerini pekiştirecekleri bir ortamda deneyim, iyi anılar kazandırır. Ayrıca, gerek kişisel gerekse örgütsel kapasitelerini geliştirmelerini sağlar. Bu derneğin pek çok aktivitesinin yanında Norveç'e Türk sinemasını kazandıran etkinlikleri ile gurur duyduğumuzu belirtmek isterim.

4- 2012 yılında Norveç'te OXLO ödülünü kazandınız. Bu ödül ilk defa sizinle bir şahsa verildi. Böyle prestijli bir ödüle layık görülme sebebinden bize biraz bahsedebilir misiniz?

OXLO ödülü bana Oslo Belediye Başkanı Fabian Stang tarafından 28 Kasım 2012 tarihinde verildi. Biliyorsunuzdur, yıllardır Norveç'te çokkültürlülüğün önemini vurgulayan kuruluşlarda aktif olarak görev yaptım. İnsanlar bizim en önemli servetimizdir. Uzun vadeli başarı, yetenekli insanlar yetiştirmektir. Öteki kültürleri ve dilleri anlama her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. 'Farklılık Faydalıdır' sloganımız çerçevesindeki çalışmalarımızla çeşitliliğin Norveç endüstrisinin gündemine girebilmesine yardımcı oldum. OXLO ödülünü almamda bu faktörün etkili olduğunu düşünüyorum.

5- Yurtdışında yaşayan ve kariyer yapmak isteyen vatandaşlarımız için seçkin ve örnek bir kariyeriniz var. Yurtdışında yaşayıp sizin gibi başarılı olmak isteyen Türk vatandaşlarımıza ne gibi tavsiyeleriniz olacak?

İyi bir eğitim ve çok çalışmak elbette başarının anahtarıdır. Kişinin kendisini geliştirmesi ve kariyer fırsatlarına giden kapıyı aralamasında bu iki faktör çok önemlidir. Benim gençlere tavsiyem, başarısızlıklarınızla yüz yüze gelmek pahasına olsa bile, öğrenmek, olgunlaşmak ve başarılı olmak için ihtiyaç duyacağınız geri

bildirilere kulak vermeniz. Kendi düşünceleriniz, hislerinizin ve eylemlerinizin arkasında olun. Hayallerinizi gerçek yapın. Öz güven başarının ortağıdır.

2011 yılında Terörist Anders Behring Breivik'in gerçekleştirdiği saldırıyı kınamak üzere yaklaşık 200 Bin kişinin katıldığı toplantıda, Norveç veliaht prensi, başbakanı, Oslo belediye başkanı ile birlikte konuşma yapan Dilek Ayhan'ın konuşma metni

Öncelikle burda sizlerle birlikte olmaktan gurur duyduğumu belirtmek istiyorum.

Çok zor bir dönemde toplanmış bulunuyoruz.

Biraz önce bana neden özellikle benim konuşma yapacağımı soran biri oldu.

Halktan bir insan olarak burda duruyorum.

Bu trajedi hepimizi etkiledi.

Berber, sonu olmayan bir hüznün, öfke ve umutsuzluk içinde burda duruyoruz.

Bu gün arkadaşlarımızı anıyoruz, kaybettiklerimizi anıyoruz...

Böyle bir zamanda bütün güçlerimizi toplayıp geri olmamız gerekir.

Bu trajedi bizi en derinden vurdu.

Politikaya engage olan genç insanları hedef aldı.

Gençlerin yaşadıklarını düşünmek çok büyük bir acı.

Düşünce ve duygularım her an bu gençler ve aileleriyle beraber.

Sizin acınızı ve göz yaşarınızı bizde paylaşıyoruz.

Bu olayların ortasında Norveç'e ait olmaktan gurur duyuyorum.

Ama katilin hayal ettiği Norveç değil.

Bizlerin temsil ettiği Norveç.

Benim bildiğim Norveç.

Her gün beraber inşa ettiğimiz, sıcak ve özgür Norveç.

Nefreti daha fazla sevgi, demokrasi ve özgürlükle karşıyoruz.

Hep birlikte ayakta dimdik duruyoruz.

Hepinize çok teşekkür ederim.

SHANG CONG

TÜRKİYE BURSLUSU 26 YAŞINDAKİ ÇİNLİ SHANG CONG TÜRKİYE İZLENİMLERİNİ PAYLAŞIYOR

Türkiye'ye gelmeden önce Ningbo'da bir yıl restoran işletmeciliği yapan ve sonra Shanghai'da iki yıl bir grup şirketine müdür yardımcısı olarak çalışan 26 yaşındaki Çinli Shang Cong, kendini geliştirmek için yurtdışında eğitim görmeyi aklına koyarak, 2012 yılında Türkiye Bursu'nu kazanarak Türkiye'ye geldi. Şu anda Gazi Üniversitesi'nde Uluslararası İktisat Bölümü'nde yüksek lisans yapan Shang, Türkiye'de eğitim görmekten oldukça mutlu olduğunu söylüyor. Müslümanları konu alan bir web sayfasında dolaşırken Türkiye Bursları ile ilgili bir haberin ilgisini çekmesi üzerine Türkiye'ye eğitim için gitmeye karar veren 26 yaşındaki Çinli Shang, "Neden Türkiye?" sorusuna şu şekilde cevap veriyor: "Türkiye'ye gelmeden önce Türk arkadaşlarımdan, Türkiye'nin nüfusunun %99'unun Müslüman olduğunu duymuştum. Türkiye'yi çok merak ediyordum ve görmek istiyordum. Ayrıca Türkiye'nin asırlar boyunca oluşan kültür ve tarihi ilgimi çok çekmişti."

"TÜRKİYE'NİN ÖZEL BİR ÜLKE OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM"

Yaklaşık 14 aydır Türkiye'de yaşayan Çinli Shang, Türkiye hakkında oluşan olumlu ve olumsuz izlenimlerini de şu şekilde paylaşıyor: "Bence, Türkiye Allah'ın insanoğluna bahsettiği bir hediyedir. Türkiye'de gezilebilecek hem tarihi hem de doğal güzelliği ön planda olan birçok yer var. Örneğin; Kapadokya ve Pumukkale travertenleri, dünyada eş görülmemiş doğal güzellikte olan yerler. Ayrıca Türk halkının çok misafirperver olduğunu düşünüyorum. Biz yabancılarla yardımcı olmayı çok seviyorlar. Ankara'da yaşanan Türk arkadaşlarımız bizi sık sık evlerine davet ediyorlar ve bizim için tam bir aile ortamı oluşturuyorlar. Geçen Kurban Bayramını Emirdağ'da Türk arkadaşım ve ailesi ile geçirdim. Neredeyse tüm akrabalarımı ziyaret ettim ve köy yaşamı hakkında bilgi sahibi oldum. Çok güzel bir bayram geçirdim. Bu deneyimimi hep güzel hatırlayacağım."

"TÜRKİYE'DE SİGARA TÜKETİMİ ÇOK FAZLA"

Olumsuz izlenimim olarak da sadece şunu söylemek istiyorum. Ne yazık ki Türkiye'de sigara tüketimi oldukça fazla. Artık gençler ortaokuldan itibaren sigara içmeye başlıyorlar. Bunun çocuklar için çok

zararlı olduğunu düşünüyorum. Bildiğim kadarıyla başka ülkelerde çoğu kişi kızların sigara içmesine hoş gözle bakmıyor. Fakat Türkiye'de bu durum tam tersi bir şekilde. Kızların sigara içmesi çok doğal karşılanıyor. Sabah yurt merdivenlerinde gördüğüm sigara izmaritleri beni gerçekten şaşırtıyor.

"TÜRKÇE ÖĞRENİRKEN ÇOK ZORLANDIM"

Türkiye'ye ilk geldiğimde önce Türk dili dersi öğrenmeye başladım. Bu benim için çok zor oldu. Çünkü Türkçeyi hiç bilmiyordum ve Türkçe ile Çince birbirine hiç benzemiyor. Bu yüzden ilk başlarken anlamakta biraz zorluk yaşadım. TÖMER'de hocalarımız bize ders anlatırken bizimle sadece Türkçe konuşuyorlardı. Ama TÖMER hayatı çok keyfliydi. Farklı ülkelerden gelen arkadaşlarla beraber Türkçeyi öğreniyor ve aynı zamanda birbirimizin kültürü hakkında bilgi ediniyorduk. Şu anda Gazi Üniversitesi'nde İİBF'de uluslararası iktisatta yüksek lisans yapmak için bilimsel hazırlık okuyorum. Sınıfımda yalnızca ben yabancı öğrenciyim. Fakat profesörler benim yabancı olduğumu ve Türkçemin diğer arkadaşlarıma göre daha yavaş olduğunu düşünmeden çok hızlı bir şekilde konu anlatıyorlar. Ve ben dersi daha iyi anlayabilmek için çalışırken, önce dersimle ilgili Çince ile yazılan kitapları okuyorum daha sonra Türkçe ile yazılan ders kitaplarımı okuyorum.

MARDİN ARTUK

“Medeniyetler Başkenti”

Mardin, tarihi, mimarisi, etnografik yapısı ve görsel değerlerini yaşatması ile adeta zamanın durduğu eşsiz bir şehir. Topraklarında yaşattığı farklı inanışlarıyla beraber çok sayıda cami, türbe, kilise, sinagog ve manastıra ev sahipliği yapıyor. Üstelik binlerce yıldan beri... İşte bu sebepten dolayı Mardin'e “Medeniyetler Başkenti” de denilir.

Mardin'de, “Ortadoğu'da ki üniversiteler arasında bir köprü oluşturmak” amacıyla, 2007 yılında bir üniversite kuruldu. 2007-2008 eğitim/öğretim yılında 1104 öğrencisi ile akademik hayatına başlayan Mardin Artuklu Üniversitesi, bugün altı fakülte, dört enstitü, dört meslek yüksek okulu ve üç yüksek okulu ile akademik faaliyetlerine başarıyla devam ediyor. Mardin Artuklu Üniversitesi'ni diğer üniversitelerden ayıran önemli bir bölüm daha var: Kürt Dili ve Edebiyatı lisans programı... Üniversite, bu yapıyla, Türkiye'de ilk defa Kürtçe eğitim veren akademik kuruluş oldu.

Mardin Artuklu Üniversitesi 5662 sayılı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile kurulan 17 yeni üniversiteden birisidir. 2007-2008 eğitim-öğretim yılında akademik faaliyetlerine başlayan Artuklu Üniversitesi, hızlı bir biçimde gelişen ve bölgenin sosyal ve kültürel yaşantısına önemli katkılarda bulunan bir üniversitedir.

Üniversitede şu anda altı fakülte ile beraber dört enstitü, dört meslek yüksek okulu, dört yüksek okulu ve bir devlet konservatuvarı bulunmaktadır ve donanımlı kadrosuyla eğitim-öğretim yapılmaktadır.

Mardin Artuklu Üniversitesi Akademik Yapısı Fakülteler

Edebiyat Fakültesi
Mimarlık Fakültesi
İlahiyat Bilimleri Fakültesi

Güzel Sanatlar Fakültesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Fen Fakültesi

Enstitüler

Sosyal Bilimler Enstitüsü
Fen Bilimleri Enstitüsü
Yaşayan Diller Enstitüsü

Meslek Yüksekokulları

Mardin Meslek Yüksekokulu
Midyat Meslek Yüksekokulu
Kızıltepe Meslek Yüksekokulu
Nusaybin Meslek Yüksekokulu

Yüksekokullar

Sağlık Yüksekokulu
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu
Meslek Yüksekokulları
Devlet Konservatuvarı

ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

“Mardin’de Öncü Bir Üniversite”

Mardin etnografik ve jeopolitik konumu itibariyle tarihi çok eski zamanlara dayanan bir şehirdir ve 2013 yılı itibariyle de adeta zamanın durduğu izlenimi veren bu doğasını korumuştur. Tarihi bir şehir olmasından dolayı Mimarlık Fakültesi'ne Mardin Artuklu şu anda da Uğur Tanyeli ve Bülent Tanju gibi mimarlık alanının önemli akademisyenlerini kadrosunda bulundurmaktadır. Taban puanları da Türkiye ortalaması için yüksek olan Mimarlık Fakültesi'ni Türkiye'nin her yerinden öğrenciler tercih etmektedir.

Ayrıca Mardin tarih boyunca İslam, Zerdüştlük, Süryanilik ve Yezidilik gibi farklı dinleri ve farklı milletleri barındırmış bir şehirdir. Deyrulzaferan Manastırı'nın, Zinciriye ve Kasımiye Medreseleri'nin de hala ayakta olması da farklı

üç din ve medeniyetin temsilinin birleşimi olmuş ve konu üzerinde “Bilim Dalları” olarak akademik çalışmalar yapılması için İlahiyat Bilimleri Fakültesi kurulmuştur. Temel İslam Bilimleri Bölümü, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü ve Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü bu konuda eğitim vermektedir.

Yaşayan Diller Enstitüsü, Artuklu Üniversitesi bünyesinde, Bakanlar Kurulu kararıyla 10 Aralık 2009 tarihinde kurulan Türkiye'nin ilk ve tek dil enstitüsüdür. Enstitü bünyesinde Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı ile Arap Dili ve Kültür Anabilim Dalı kurulmuştur. Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı'nda tezli ve tezsiz yüksek lisans programları açılmıştır.

Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü: Prof. Dr. Serdar Bedii OMAV

Mardin Artuklu Üniversitesi olarak kuruluşta vizyonumuz bir “Sosyal Bilimler” üniversitesi olmak. Çünkü Mardin farklı kültürleri yaşatan bir şehirdir ve biz de bir sosyal bilimler üniversitesi olarak, kurulduğu şehrin genetiğiyle uyumlu bir eğitim veriyoruz. Ülkemizin huzur ve barışına katkıda bulunmak üzere çalışıyoruz. Üniversitemizin vizyonları arasında ilk aşamada, ülkemizin kanayan yarası Kürt Meselesi’ne akademik olarak çözüm üretmek ve politikalar geliştirmeyi hedefledik. Dolayısıyla Kürtçe’ye ağırlık vererek faaliyetlerimize başladık ve lisans düzeyinde eğitim veren Kürt Dili ve Edebiyatı bölümümüzü kurduk. Bununla birlikte Yaşayan Diller Enstitü’müzü faaliyete geçirdik. Bölgemizin dillerini çalışan bu enstitümüzde, halka yönelik dil kursları da veriyoruz.

Ayrıca Mardin, Türkiye’de bütünlüğü bozulmamış, şehir halinde kalmış tek Ortaçağ şehridir. Turizm olarak yerli ve yabancı bir çok kişiyi kendisine çekiyor. Bu konuda da Turizm Meslek Yüksek Okulu’muz üniversitemiz bünyesinde eğitim veriyor. Tarihi bir şehir olmasından dolayı da Mimarlık Fakültesi’ne ağırlık veriyoruz ve Lisans, Yüksek Lisans, Doktora olarak tüm programları uyguluyoruz. Zaten Türkiye genelinde de taban puanları sıralamasında bu alanda üst sıralardayız. Sıklıkla sempozyumlara, çalıştaylara ve panellere katılıyoruz. Orta-doğu ile Batı arasındaki köprü olma vizyonumuzu geliştiriyoruz.

Çok yeni bir üniversite olduğumuz için yeni yeni tanınıyoruz ve vizyonumuzu ilgilendiren alanlarda temsil edilmeyi planlıyoruz. Yemen’de ki eğitim fuarına katıldık ve okulumuza gelmek için talepler aldık. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı’nın bu öğrencilere tahsis ettiği Türkiye Bursları sayesinde okulumuza gelebildiler ve şu anda Türkçe Öğretim Programı’nda eğitimlerine devam ediyorlar. Fas ve Pakistan’da da eğitim fuarlarına katıldık ve inşallah buralardan da Türkiye Bursları üzerinden öğrenci alacağız. Üniversitemiz Ortadoğu ve Batı’dan bir çok üniversite ile ilişki kurdu ve bir çok akademisyen görev almak için bize geldiler. Erasmus programına müracaatımızı yaptık. Başvurumuz yakın bir tarihte sonuçlanmış olacak ve biz de Erasmus programına üye bir kurum olarak akademik faaliyetlerimizi geliştirmiş olacağız.

STRATEJİK BİR ENSTİTÜ VE KÜRTÇE...

Türkiye, Kürtçe’nin bir dil olarak “endişe” ile karşılandığı, hatta yasaklanmaya çalışıldığı bir dönemden, günümüzde

üniversitelerinde akademik öğrenim dili olarak yer aldığı yeni bir döneme geçmiş durumda. 1980’li yıllarda, Kürtçe türküler üzerine konulan yasaklardan, Kürtçe eğitim ve daha da önemlisi uzmanlık programlarına kadar uzanan farklı bir yapılanmaya yönelmiş durumda. Örneğin; Mardin Artuklu Üniversitesi’nin en stratejik kurumu olarak değerlendirilen Yaşayan Diller Enstitüsü, artık, yalnız Türkiye için gerekli Kürtçe öğretmenlerini yetiştirmekle kalmıyor, Irak Kürdistanı’ndaki üniversiteler ile ilişkilerin güçlenmesine, bu bölgedeki üniversitelerden mezun olan gençlerin yüksek lisans için başvurduğu bir kurum olma yönünde de ilerliyor.

Bu gelişme, Türkiye yükseköğrenim kurumlarının, Kürtçe eğitime dönük programlarda da artık öncü ve belirleyici rol oynamasına neden oluyor. Son olarak Kürtçe eğitiminin Arap mı, yoksa Latin harfleriyle verilmesine dönük tartışmalar bile, Muş Alparslan, Van Yüzüncü Yıl ve Mardin Artuklu Üniversiteleri arasında yaşanmış, Mardin Artuklu Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Kadri Yıldırım da yaptığı açıklamada, Latin Kürt Alfabesinin, 1931 yılında Celadet Ali Bedirxan, Müküslü Hamza, Ekrem Cemil Paşa ve Şam Kürtlerinden Musa Bey’in öncülük ettikleri bir toplantıda oybirliğiyle kabul edildiğini ve Hawar’ın değişik sayılarında tanıtılarak yazıda kullanıldığını ve bugün bu alfabeden geriye dönme veya onu ikinci plana atma çabalarını yanlış ve tehlikeli bulunduğunu kaydetti.

Kürt yazar ve aydınları eserlerinin yüzde doksananı Latin alfabesiyle yazdıklarını belirten Yıldırım, “Kürtçenin grameri ve imlasi bu alfabe doğrultusunda nispeten standart bir yapıya kavuşmuştur.” dedi. Ders program ve eğitimlerinin Latin Alfabesine göre hazırlanıp verildiğini ve hiçbir sorun ile karşılaşmadıklarını ifade eden Yıldırım şöyle konuştu:

“Kürtçe eğitimde Arap alfabesini önerenlerin, Türkçe eğitimde bunu önermemeleri bir çelişkidir. Eğer bunların gerekçeleri Kürt klasiklerinin Arap alfabesiyle yazılmış olmaları, dolayısıyla bu alfabeyle daha rahat anlaşılacakları ise bu da tutarsızdır. Zira Osmanlı klasiklerinin hepsi de Arap alfabesiyle yazılmıştır. Kaldı ki Kürt klasiklerini anlamak için bir alfabe değişikliğine gitmek gerekmiyor. Zira bizim yaptığımız gibi, zorunlu derslerimiz arasına Başûr Alfabesini de dâhil etmek bu sorunu çözmek için yeterlidir. Bu alfabe zorunlu ders olarak alan öğrenciler bu sayede hem Kürt klasiklerini rahatlıkla okuyabilir hale gelirler, hem de Başûr’da bu alfabeyle yapılmış çalışma ve araştırmaları takip edebilirler.”

“Başkalarının Gözüyle YTB” tanıtım filmi yayınlandı

Başkanlığımızın 2013 yılı içerisinde gerçekleştirdiği program ve organizasyonlara yönelik hazırlanan “Başkalarının Gözüyle YTB” tanıtım filmi yayınlandı. Filmde dünyanın dört bir yanından gelecek programlarımızı katılan vatandaşlarımızla yapılan röportajlara yer verildi.

10 dakika süren filmde Yurtdışı Vatandaşlar Danışma Kurulu, Genç Liderler Programı, Diaspora Ortak Akıl Platformu, Avrupalı Hukukçular Eğitim Programları, STK Kapasite Geliştirme Eğitim Programları, Dosteli İnsani Yardım Organizasyonları Çalıştay ve Türkiye Bursları kapsamında gerçekleştirilen programlar anlatıldı. Film Başkanlığımızın Youtube hesabından da yayınlanarak vatandaşlarımızın paylaşımına açıldı.

Filmi izlemek için: <https://www.youtube.com/watch?v=HxO54ta6Ozo>

Başkanlığımız Çin'de "Türkiye Bursları" tanıtımı yaptı

Çin'de düzenlenen ve dünya genelinden 89 üniversite ve kuruluşun katıldığı Lisansüstü Bursları Fuarı'nda, Başkanlığımız da açtığı stantla yerini aldı. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı stantı fuara gelen ziyaretçilerin ilgi odağı olurken, ziyaretçilere uzmanlarımız tarafından "Türkiye Bursları" hakkında ayrıntılı bilgiler verildi. Öte yandan Başkan Kemal Yurtnaç da fuarı takip etmek ve çeşitli temaslarda bulunmak amacıyla Çin'de bulunuyordu.

İlk olarak Çin'in başkenti Pekin'de ve daha sonra Harbin ve Şanghay kentlerinde yapılan fuara ülkemizden Başkanlığımızın yanı sıra YÖK, Pamukkale Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Siirt Üniversitesi, Koç Üniversitesi ile İstanbul Aydın Üniversitesi de katıldı.

Başkan Kemal Yurtnaç, Çin ve Hong Kong'da çeşitli temaslarda bulundu.

Eğitim fuarını yakından takip etmek ve çeşitli temaslarda bulunmak amacıyla Çin'e giden Başkan Yurtnaç, Şanghay'da yaşayan işadamları ile akşam yemeğinde bir araya geldi. İş adamlarının sorunlarını ve beklentilerini dinleyen Başkan Yurtnaç, Çin'de öğrenim gören Türk öğrencileriyle de sabah kahvaltısında beraber oldu. Yurtnaç, burada yaptığı konuşmada yurtdışında bulunan öğrencilerin, işadamlarının Türkiye'nin önemli bir gücü olduğunu ve Türkiye'nin burada yaşayanların katkılarıyla daha da güçlü olacağını ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de her birimi ile vatandaşlarına sahip çıktığını belirtti.

Ayrıca, Hong Kong'da, başta Hong Kong Eğitim Başkanlığı olmak üzere, Hong Kong İslam Birliği, Hong Kong İslam Gençlik Derneği, Anadolu Kültür ve Diyalog Merkezi, İslam Kasım Tuet Koleji ve Uluslararası İslam Toplumu ile de temaslarda bulunmuş ve yapılan görüşmelerde Türkiye Bursları tanıtımı yanında Başkanlığımız faaliyetleri hakkında bilgi verildi.

III. Avrupalı Hukukçular Eğitim Programı Viyana'da Gerçekleştirildi

III. Avrupalı Hukukçular Eğitim Programı Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenlendi. Yurtdışında yaşayan Türklerin buldukları ülkelerde, yerel ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarının bilinirliğinin artırılması ve vatandaşlarımızın yaşadıkları çeşitli hukuksal sorunların ele alınarak çözüm yolları geliştirilmesinin hedeflendiği eğitim programının açılışına, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı Dr. Gürsel Dönmez, Viyana Büyükelçisi Mehmet Hasan Göğüş ve Viyana Başkonsolosu Tayyar Kağan katıldı.

YTB Başkan Yardımcısı Dr. Gürsel Dönmez: " Güçlü Bir İmaj İstiyoruz."

Programın açılış konuşmasını yapan YTB Başkan Yardımcısı Dr. Gürsel Dönmez, yaptığı konuşmasında Türkiye imajına vurgu yaptı. Avrupadaki yaşanan sıkıntıları Türkiye olarak fırsat odaklı pozitif bir yaklaşımla ele aldıklarını belirten Dönmez, Avrupalı Türk hukukçulara hitaben yaptığı konuşmasında "Biz Avrupada Türkiye olarak güçlü bir imaja sahip olmak istiyoruz. Bu kuru kuruya bir isteyişle de olmuyor. Sizlere büyük görev düştüğünü zaten biliyorsunuz. Karşılıklı kurumsal anlamlar ve bireysel düzlemlerde birbirimize verebileceğimiz çok şeyler olduğunu artık hep birlikte tespit etmiş durumdayız." dedi.

“Türk hukukçular yeni nesil açısından bir rol modeldir.”

Açılış konuşmasında söz alan Viyana Başkonsolos Tayyar Kağan Atay, hukukun üstünlüğüne değindi. Toplum; sorunlara ancak hukuk yoluyla çare bulunabileceğini söyleyen Başkonsolos Atay, Avusturya'daki Türk hukukçuları sadece hukuk alanında hizmet verenler olarak görmediğini, aynı zamanda yeni nesil açısından da önemli bir rol model olarak gördüğünü belirtti.

Viyana Büyükelçisi Mehmet Hasan Göğüş de konuşmasında: “Avusturya'daki sorunları yakından biliyorum. Önümüzdeki yıl Türkiye'den Avusturya'ya göçümüzün 50. yılını idrak edeceğiz. Buradaki programları da Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile birlikte yürütebiliriz. Artık misafir ve göçmen işçi tabirlerini de kullanmamak lazım. Çünkü kimse misafir ve göçmen değil, bulunduğunuz ülkelerin vatandaşısınız. Bu tür seminerlerin yapılmasının çok büyük önem taşıdığını düşünüyorum.” dedi.

Programına Fransa, Almanya, Hollanda, Avusturya, Belçika, İngiltere, Macaristan, Danimarka ve Belçikadan 75 Avrupalı Türk hukukçu katıldı.

3. STK Kapasite Geliştirme Eğitim Programı Düsseldorf'ta Yapıldı

3. STK Kapasite Geliştirme Eğitim Programı, Almanya'nın Düsseldorf kentinde gerçekleştirildi. Program, YTB Kurumsal İlişkiler ve İletişim Daire Başkanı Gazali Çiçek'in açılış konuşmasıyla başlarken, ardından kürsüye T.C. Düsseldorf Başkonsolosu Alattin Temür geldi. Temür konuşmasında, YTB'nin yaptığı çalışmalardan övgüyle bahsederek gerçekleştirilecek olan programın önemine vurgu yaptı.

Programda YTB Yurtdışı Vatandaşlar Daire Başkanı Murat Gürbüz de katılımcılara hitaben bir sunum gerçekleştirdi. Gürbüz, konuşmasında Başkanlığın çalışmalarına ve öncelik verdiği konulara değindi.

Programın diğer oturumlarında ise Kurumsal İlişkiler ve İletişim Daire Başkanı Gazali Çiçek tarafından; proje hazırlama, proje değerlendirme ve uygulama, raporlama konularında bilgiler verildi. Katılımcıların da sık sık söz aldığı interaktif bir ortamda gerçekleştirilen program Pazar günü gerçekleştirilen sertifika töreniyle son buldu.

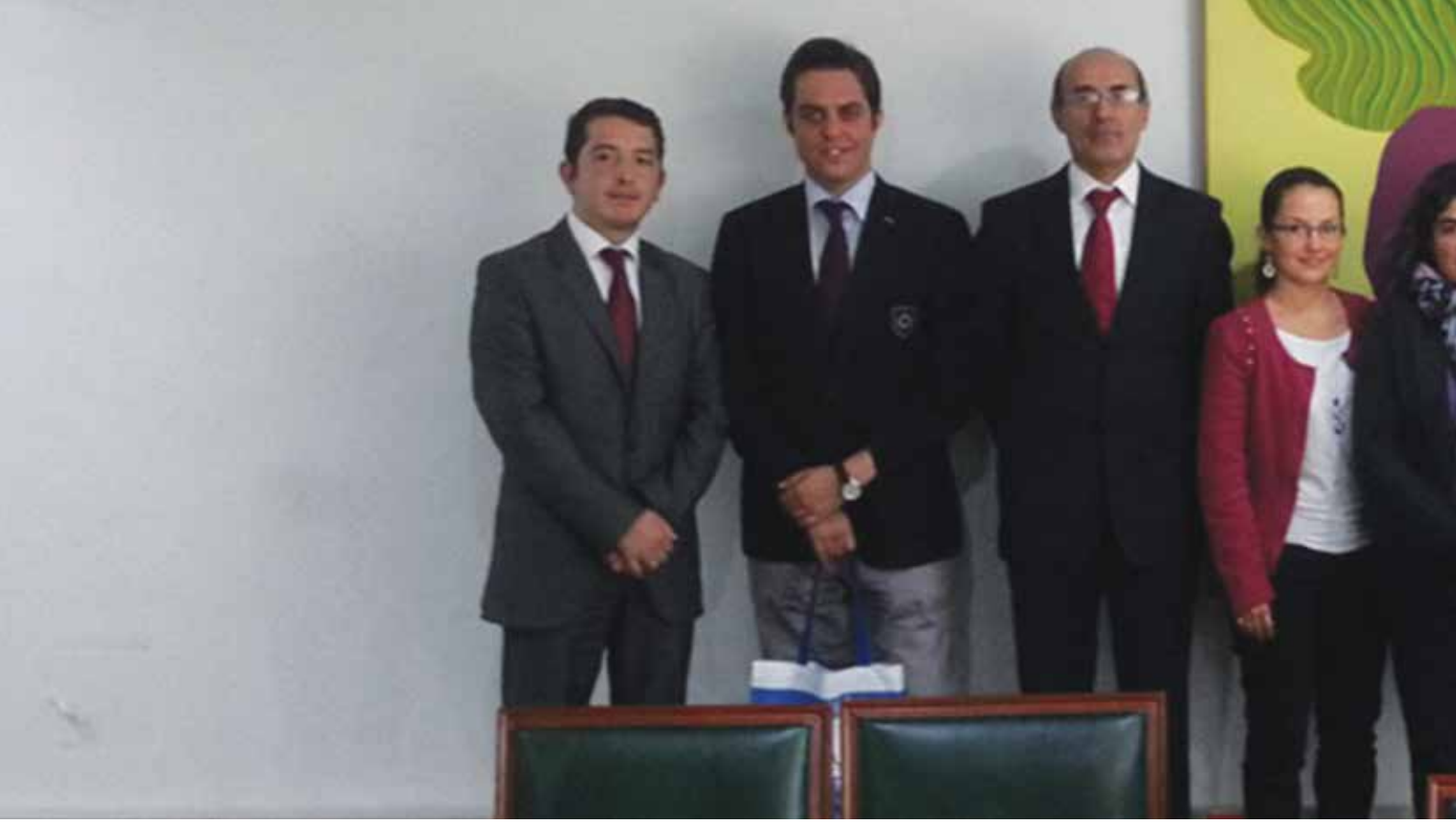
“Türk hukukçular yeni nesil açısından bir rol modeldir.”

3 Ülkeden 60 STK Temsilcisi Katıldı

06–08 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilen programa Almanya, Avusturya ve İsviçre’den gelen STK temsilcileri katıldı.

Sivil Toplum Kuruluşları Kapasite Geliştirme Eğitim Programı, katılımcıların çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan hibe desteklerine yönelik proje hazırlama kabiliyetlerini geliştirmeleri, proje değerlendirme ve uygulama, raporlama konularında bilgi sahibi olmaları amacıyla gerçekleştirildi.

Eğitimin yanı sıra, farklı Almanya, Avusturya ve İsviçre’den gelen STK temsilcilerinin kendi aralarında bir etkileşim içerisinde olmaları, iletişim ağları ve karşılıklı işbirliğini güçlendirmeleri de programın en önemli hedefleri arasında yer alıyor.

Türkiye Bursları'na Venezuela ve Kolombiya'da Büyük İlgi

Türkiye Bursları'nın Latin Amerika'da bilinirliğinin sağlanması amacıyla Başkanlığımız tarafından gerçekleştirilen Venezuela Programı kapsamında; Venezuela Yükseköğretim Bakanlığı, Temel Eğitim Bakanlığı, burslarla ilgilenen Fundayacucho Vakfı ve Dışişleri Bakanlığıyla resmi temaslarda bulunmuş, Los Riscos Türk Okulu, Metropolitana Üniversitesi ve Si Venezuela Merkez Üniversitesi ziyaret edildi.

Venezuela ziyareti kapsamında ülkenin önemli parklarından biri olan M. Kemal Atatürk Parkı'nda 10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni gerçekleştirildi.

Venezuela Büyükelçimiz Şule Öztunç'un da heyetimize eşlik ettiği resmi temaslarda, Türkiye Bursları'nın tanıtımı yapıldı ve kurum temsilcilerine tanıtım materyalleri ve hediyeler takdim edildi.

Program kapsamında Venezuela'nın en önemli iki üniversiteleri olan Metropolitana Üniversitesi ve Si Venezuela Merkez Üniversitesi rektörleri ziyaret edildi, üniversite öğrencilerine Türkiye Bursları'na ilişkin ayrıntılı bilgiler verildi.

Türkiye Bursları'nın Güney Amerika'da tanıtımı kapsamında, Venezuela'nın ardından Kolombiya'ya geçen Başkanlık heyeti, temalarını bu ülkede de sürdürdü. Tüm Amerika kıtası çapında Türkiye

Bursları'na en fazla başvurunun yapıldığı ülke olan Kolombiya'da burs imkânlarımıza gösterilen ilgi sevindirici olmuştur.

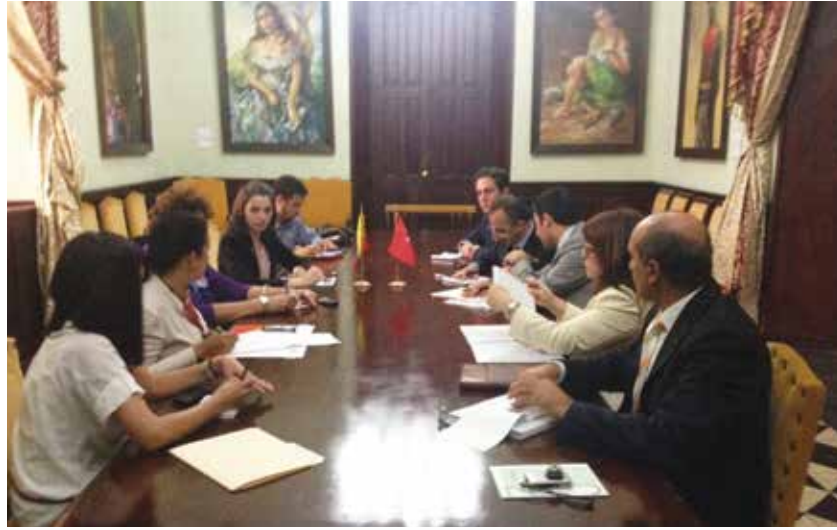
İlk olarak Bogotá Büyükelçimiz tarafından ağırlanan heyet, Kolombiya'da yaşayan vatandaşlarımızla bir kahvaltı ve akşam yemeği organizasyonuna katılmış, vatandaşlarımızın göz dolduran kurumsal çalışmalarını yerinde gözlemlemiştir.

Heyet, Türkiye Bursları hakkında ilk elden bilgi vermek için sırasıyla Kolombiya Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Dairesi Müdürlüğü, Kolombiya Eğitim Kredisi ve Dış Teknik Çalışmalar Kurumu (ICETEX) Başkanlığı, Kolombiya'nın başlattığı eğitim seferberliğinin önde gelen kuruluşlarından olan COLFUTURO Vakfı İcra Direktörlüğü, Kolombiya Millî Eğitim Bakanlığı Proje Sorumluları, Kolombiya

Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Yönetim Departmanı (COLCIENCIAS) Uluslararası İlişkiler Ofisi Başkanlığı, Kolombiya Ulusal Üniversitesi Dış İlişkiler Direktörlüğüyle temaslarda bulunmuştur.

Heyetimiz, Rosario Üniversitesi bünyesinde yer alan Türkiye Çalışmaları Bölümü temsilcisiyle ve Kolombiya'da bulunan Ebu Bekir Camii'nin Suriye uyruklu imamıyla da görüşmelerde bulunmuştur.

Yapılan görüşmelerde Kolombiya yetkilileri Türkiye Burslarına büyük bir ilgi gösterdi. Yetkililer, Türkiye Burslarıyla ilgili sürdürülen çalışmalardan ve öğrencilere sunulan imkanlardan övgüyle bahsettiler.

YTB Mobil Uygulamaları Kullanımında

Günümüz, Mobil Uygulama Teknolojilerinin hayatın her alanında hızla kullanılabilir hale geldiği bir çağı yaşamaktadır. Android ve iOS işletim sistemli cihazlar için birçok uygulamalar geliştirilmekte ve bu uygulamalar hemen her kesim tarafından yaygın bir biçimde kullanılmaktadır.

Bu sebeple yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza, uluslararası öğrencilerimize, sivil toplum kuruluşları ve bizimle iletişime geçmek isteyen herkese daha kolay ve rahat erişilebilir olmak için, Başkanlığımız bünyesinde geliştirilen Android Uygulamalarımızı Google Play Store'a, iPhone ve iPad uygulamalarımızı da Apple Store'a yüklüyoruz.

Kullanıcılar basit bir şekilde Google Play Store' a veya Apple Store'a girerek uygulamalarımızı indirip, kurumumuz hakkındaki bilgilere, haberlere ve duyurulara hızla erişebilir ve bilgi sahibi olabilir.

Medya

Nilay AYGÜN
nilay.aygun@ytb.gov.tr

**ARTI 90 PROGRAMI
AVRUPALI TÜRKLERİN SESİ OLACAK**

ARTI 90 PROGRAMI AVRUPALI TÜRKLERİN SESİ OLACAK

Yurtdışında yaşayan Türklerin hayat hikayelerini, başarılarını ve sorunlarını; kısacası Avrupalı Türklerin nabzını tutacak olan Artı 90 Programı, Mehtap Altınok'un sunumuyla TRT Türk'te izleyicileriyle bir araya geliyor. Artı 90 Dergi'nin içeriğiyle de paralellik gösterecek olan Artı 90 Programı, birbirinden önemli konu ve konuklarıyla yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sorularına cevap aramayı hedefliyor.

MEHTAP ALTINOK: "ARTI 90 PROGRAMI YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLARIMIZIN SESİ OLACAK"

Yurtdışından gerçekleştireceği röportajlarla da Avrupalı Türklerin yanında olacaklarını belirten Mehtap Altınok, her hafta birbirinden önemli konu ve konuklarla, yurtdışında yaşayan vatandaşların sorunlarına yanıt arayacaklarını sözlerine ekliyor ve Artı 90 Programı fikrinin nasıl ortaya çıktığını anlatıyor: "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı olarak 3 ayda bir olmak üzere Artı 90 dergisini çıkarıyoruz. Yaklaşık son bir yıldır, derginin içeriğiyle de paralel olarak bir televizyon programı projemiz vardı. Proje TRT Türk'ten de kabul görünce fikir ortaya çıkmış oldu. Şimdi de bu fikir inşallah gerçekleşecek."

"YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLARIMIZI YALNIZ BIRAKMAYACAĞIZ"

Artı 90 Programının içeriği hakkında bilgiler veren Mehtap Altınok, genel itibariyle yurtdışında yaşayan Türklerin sorunlarını, onların hayat hikayelerini ve başarılarını anlatmaya çalışacaklarını belirtiyor ve sözlerine şu şekilde devam ediyor: "Artı 90 Programı bir anlamda yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, kendilerini yalnız hissetmemeleri için hazırlanmış bir program olacak. Türkiye'nin yurtdışında yaşayan birçok vatandaşı var ve bunların çoğu Batı Avrupa'da yaşıyor. Bu nüfusun da yaklaşık 3 buçuk milyonu Almanya'da yaşıyor."

"ARTI 90 PROGRAMINDA SORUNLARI MASAYA YATIRACAĞIZ"

Programla ilgili de birkaç konu başlığı belirledik; Yurtdışındaki düşünce ve ifade özgürlüğü sorununu, İslamofobi, ailelerinden kopartılan ve yabancı ailelere verin Türk çocukları, Türklerin yurtdışında yaşadığı entegrasyon, eğitim sorunları programımızda ele alacağımız konular. Programda ayrıca bizim de gündemimizde olan Almanya'da Türklere karşı işlenen ırkçı saldırılar ve cinayetleri ele alacağız. Kısacası yurtdışında yaşayan Türklerin kendilerinden çok şey bulacağı bir program olacak."

MEHTAP ALTINOK: "KONUNUN UZMANLARI FAYDALI BİLGİLER VERECEK"

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın da Artı 90 Programı açısından oldukça faydalı olacağını sözlerine ekleyen Mehtap Altınok, programın içeriği ve Yurtdışı Türkler Başkanlığı'nın çalışma alanları ortak olduğu için kurumdan da konu ve konuk anlamında sürekli faydalanacağını anlatıyor ve devam ediyor:

"Bu yüzden programımızın ilk konuğu YTB Başkanı Kemal Yurtnaç olacak. Ayrıca Yurtdışı Türkler Başkanlığı'nda yer alan ülke masaları ve bu masalarda çalışan uzmanlar ve Daire Başkanlığı da zaman zaman yer alacaklar ve bu konu hakkında görüşlerini ifade edecekler."

MEHTAP ALTINOK: "PROGRAMIN BÖLÜMLERİ DİJİTAL PLATFORMDAN DA TAKİP EDİLEBİLECEK"

Artı 90 Dergisi olarak ayrıca dijital platforma da yayın yapıyoruz. Arti90dergi.com.tr olarak sitemiz var. O site üzerinden de dijital platformda yayın yaptığımız için TRT Türk'te yayınlanan programın bütün video görüntüleri tanıtımlarla beraber her hafta düzenli olarak orada olacak. Ayrıca sosyal medyada da olacağız. İzleyicilerimiz bizi Facebook ve Twitter'den de takip edebilecekler.

MEHTAP ALTINOK: "PROGRAMDA HERKES KENDİNDEN BİR ŞEYLER BULACAK"

Artı 90 programı çok teknik bir program olmayacak; insana dokunan bir program olacak. Yurtdışında yaşayan Türkler programı izlediklerinde kendi hayatlarından kareler bulabilecek. Bu programda insan hikayeleri olacak. O yüzden programı izleyecek olan vatandaşlarımız, kendi hayatlarından kareler bulabilecekler. Bu yüzden onlar için de keyifli olacağını düşünüyorum.

"AVRUPALI TÜRKLER ARTI 90 PROGRAMIYLA HABERDAR OLACAK"

Biz daha önceden Yurtdışı Türkler Başkanlığı olarak gümrük kapısında bir anket yapmıştık. Anket çalışması Avrupalı Türklerin televizyondaki beğenileri üzerineydi. Anket sonuçlarına göre en büyük yüzde dizilerdi. Türkiye'de nasılsa orada da aynısını olduğunu gördük, fakat Avrupa'da yaşayan Türklerin ortak bir sorunu var; Almanya'da yaşananları Türkçe bir şekilde haber olarak izlemek istiyorlar. TRT Türk'ün bu konuda kapsamlı bir çalışması vardı.

Bu çalışmaların da bir anlamda parçası olacak Artı 90 programı. Programda herkes kendinden bir şeyler bulabilecek. Acı dolu hikayeler olduğu gibi başarı hikayeleri de bu programda yer alacak.

"Artı 90 programı, Yurtdışı Türkler Başkanlığı'ndan bağımsız bir program olacak. Programın mecrası, Yurtdışı Türkler Başkanlığı'nın mecrasına yakın olduğu için, örtüşecek olan konular elbette ki olacaktır fakat program kendi içinde konu ve konuklarını belirleyecek. Gündem belirlerken Türk Devleti'nin de yurtdışında yaptığı faaliyetleri inceleyerek gündem başlıklarını belirlemeye çalışacağız."

"YURTDIŞINDAN DA ÇEKİMLER GERÇEKLEŞTİRİLECEK"

Program süresinin 50 dakika olacağı Artı 90 programı her hafta yayınlanacak. Yurtdışından da çekimlerin yapılacağı programda yurtdışındaki Türklerin siyasete katılım sorunu da programın içeriğinde yer alacak.

“AVRUPALI TÜRKLER VE SİYASET KONUSUNA DA DEĞİNİLECEK”

Artı 90 programında, Türklerin siyasete soğuk olmaları, mesafeli duruşlarını hem Türkiye’den hem de yurtdışındaki sivil toplum kuruluşlarından alınan görüşlerle detaylı olarak tartışılacak.

“LOBİCİLİK KONUSU TARTIŞILACAK”

Artı 90 programında yurtdışında yaşayan Türklerin bir diğer sorunu olan lobi ve lobcilik sorunu da tartışma konuları içinde yer alacak.

“YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLARIMIZ DİASPORA ANLAMINDA ETKİN DEĞİL”

Kendi toprakları dışında yaşayan insanlar, yaşadıkları ülkelerde beraber hareket ederler. Literatürde buna diaspora denir. Dünya’da birçok diaspora kendi ülkesinin dışında çok etkindir fakat bizim yurtdışında yaşayan soydaşlarımız olmasına rağmen diaspora anlamında etkin değiller. Bunun sebeplerinden bir tanesi siyasi hayata katılımının düşük olması, eğitim seviyelerinin ve ekonomilerinin yetersiz oluşu ayrıca da sosyal hayata entegre olamayışlarındandır.

“PROGRAMDA TÜRK DİASPORASI İÇİN DE FAYDALI BİLGİLER OLACAK”

Programda bunlar birleşince de Türkiye’nin kuvvetli bir lobcilik faaliyeti gerçekleştirme imkanı olmuyor. Lobi dediğiniz şey devletten devlete yapılandan ziyade sivil toplumun gerçekleştirdiği bir olaydır. Biz programımızı bu noktada ele alacağız. Belki burada verdiğimiz mesajlar Türk diasporası için de ilerde faydalı olabilir.

“TÜRKLER ESKİYE ORANLA ALMANYA’DA DAHA AKTİF”

Türklerin Almanya’ya çalışmaya ilk gittiği dönemlerle şimdiki dönemler arasında Türkleri algılayış konusunda farklar var. O dönemle şimdiki dönemi karşılaştırdığımızda, Türklerin entegrasyon süreci konusunda daha olumlu bir noktada yer aldığını söyleyebiliriz. Türklerin eğitim seviyesinde değişim var, ekonomik anlamda Almanya’da hayata katılımlarında eskiye göre daha iyi gelişmeler var. Siyasi anlamda da Türklerin katılımı eskiye göre çok daha iyi. Sportif olarak, özellikle futbol alanında oldukça aktif ve başarılılar. Bütün bunları tek bir açıdan değerlendirdiğimizde, Türklerin eskiye oranla Almanya’da çok daha iyi bir konumda olduğunu söyleyebiliriz.

“ALMANYA’DA DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ ANLAMINDA BAZI SORUNLAR VAR”

Bir noktada da Alman tarafından kaynaklanan bazı sorunlar da var. Bunlardan bazıları düşünce ve ifade özgürlüğü. Ayrıca İnanç özgürlüğü ve Türklerin yaşam hakkının korunması noktasında da bazı sorunlar var. Almanya’daki Türk evlerinin kundaklanması ve Türklere karşı işlenen suç ve cinayetlerle de bu sıkıntıların ne boyutta olduğunu anlayabiliyoruz.

Alman Devleti’nin en azından bir kısmı yeterince bu işlerin çözülmesi konusunda etkili olamadı. Fakat Almanya’daki birçok demokrat çevre de bu sorunların çözülmesi için hükümete baskı yaptı. Ortada ikili bir durum var aslında. Bir taraftan iyileşme sürecini yaşarken diğer taraftan da sorunların çözüm noktasında yeteri kadar ilerleme sağlanamadı. Türkiye ne kadar güçlü olursa dışarda yaşayan Türkler de kendilerini daha güçlü ve güvende hissedecektir.

“BİR ÜLKEYE ENTEGRE OLABİLMEK İÇİN O ÜLKENİN DİLİNİ ÖĞRENMEK ŞART”

Bizde toplum olarak kuvvetli bir milliyetçilik algısı var. Bu belki bizi bazen olumsuz etkiliyor olabilir. Türklerin yaşadıkları ülkeye karşı menfi bir bakış açısı kazanıyor olabilirler ama bunun böyle olmaması gerekiyor. İnsan kalbinde daima kendi vatanına karşı duyduğu sevgiyi muhafaza ederken, bir taraftan da yaşadığı topraklara da rahatça entegre olabilmeli.

“O ÜLKENİN KURALLARINA UYMAK DA OLDUKÇA ÖNEMLİ”

Entegrasyon sorununun üstesinden gelebilmenin en doğru yolu o ülkenin dilini iyi derecede öğrenebilmektir. Yurtdışında, o ülkenin diliyle insanın kendini ifade edebilmesi oldukça önemli. Yurtdışında yaşayan vatandaşlar mutlaka yaşadıkları ülkenin dilini iyi derecede öğrenebilmeliler. Bu durum entegrasyon sürecini de olumlu anlamda etkileyecektir. Ayrıca o ülkenin kurallarına da sadık bir biçimde uymaları gerekir.

MEHTAP ALTINOK: “AVRUPA’DA ÇOK FARKLI BİR YENİ NESİL VAR”

Yurtdışı Türkler Başkanlığı olarak gerçekleştirdiğimiz bir programda, 8 ülkeden 40 genci Türkiye’de ağırlamıştık. O zaman gördüm ki; hem yaşam tarzı, hem de eğitim konusunda oldukça farklı bir nesil var yurtdışında. Biz bu durumu Türkiye olarak pozitif bir duruma çevirebiliriz.

“YENİ NESİL TÜRKLERDEN OLDUKÇA UMUTLUYUM”

Program boyunca gördüğüm şey; en az üç dil bilen, eğitim seviyesi yüksek, olaylara bakış açısı gayet farklı olan ama bir taraftan da gelenek ve göreneklerini kaybetmemiş bir neslin yetişmiş olduğu idi. Bu yüzden ben üçüncü nesilden umutluyum. Fark ettiğim bir diğer nokta ise, genç nesilde dil probleminin olması. Genç nesil, kendi dilini yeteri kadar iyi konuşmıyor. Bu konunun biraz daha üzerine düşmemiz gerektiğini düşünüyorum. Eğer yeteri kadar bu konuya önem vermezsek bir sonraki nesil hiç Türkçe konuşamayabilir.

*Almanya adına mücadele eden
20 yaşındaki Türk asıllı genç sporcu*

Tahir Güleç

ALMANLARA DÜNYA ŞAMPİYONLUĞUNU KAZANDIRDI

ALMANLARA DÜNYA ŞAMPİYONLUĞUNU KAZANDIRDI

Almanya adına mücadele eden 20 yaşındaki Türk asıllı genç sporcu, Puebla kentinde düzenlenen şampiyonada 80 kilogram finalinde Rene Lizarraga'yı 8-7 mağlup etti ve altın madalyanın sahibi oldu. Almanlara 18 yıl sonra dünya tekvando şampiyonluğunu kazandıran ve elde ettiği bu büyük başarıyla Nürnberg Büyükşehir Belediyesinin altın defterine de imzasını atan Nürnberg doğumlu Tahir Güleç ile kısa bir röportaj gerçekleştirdik.

TEKVANDOYLA KÜÇÜK YAŞLARDA TANIŞTIM

Yaklaşık 14 senedir tekvandoyla uğraşıyorum. 2005 yılından beri de milli sporcuyum. Tekvandoyla tanışmam amcamın spor okulu sayesinde oldu. Ablam da milli takımında başarılı bir sporcu. Her gün onun antrenmanını izlemeye giderdim. Bu sayede tekvandoya olan ilgim de günden güne artmaya başladı.

BAŞARIMDA AİLEMİN EMEĞİ ÇOK BÜYÜK

Bu büyük başarıda emeği geçen insanlar elbette ki var. İlk başta ailemin bu konuda çok emeği var. Biz ailece bu sporun içindeyiz. Amcam Özer Güleç, 33 senedir bu sporun içinde. Ablamın da elde ettiği başarılar, spor kariyerim boyunca benim için ilham kaynağı olmuştur.

DÜNYA ŞAMPİYONLUĞU MÜKEMMEL BİR DUYGU

Almanya adına elde ettiğim bu başarıya Almanların yaklaşımı oldukça güzel. Orada kürsüye Almanlar adına çıkmak, Almanya'yı temsil etmek... Bu başarımla Alman Devleti'nin ve toplumunun gurur kaynağı olduğuma inanıyorum.

TÜRK ÇOCUKLARI SPOR KONUSUNDA YETERİ KADAR TEŞVİK EDİLMİYOR

Ben bu spora küçüklüğümde beri emek harcıyorum. Spor konusunda ablam Rabia ile oldukça hassastık. Antrenmanlara tam zamanında giderdik, hatta hocamızdan önce okulda olmaya gayret gösterirdik hep. Şu an çevrem bakıyorum da böyle bir özveri göremiyorum hiç. Arada sırada çocuklara antrenman yaptırıyorum ve birçok şeyin değiştiğini daha da net fark ediyorum. Türk ailelerin özellikle spor konusunda çocuklarını yeteri kadar teşvik etmediğini düşünüyorum.

TÜRKLERİN ENTEGRE SORUNU OLDUĞUNU DÜŞÜNMÜYÖRÜM

Türklerin Almanya'da uyum konusunda sıkıntılı olduklarını düşünmüyorum. Artık jenerasyon çok değişti. Doktor, polis, öğretmen ve hatta politikacı olan birçok Türk var artık Almanya'da.

Bahadır Erdem

Hassas konu:

Boşanma, mağdur çocuklar ve uluslararası hukuk...

“La Haye Sözleşmesi, iyi işlemiyor...”

Prof.Dr.Bahadır Erdem, özellikle boşanan ailelerde, çocukların kimde kalacağına ilişkin La Haye Sözleşmesi kurallarının, Türk çocukların lehine işlemediğine örnekler veriyor. Türkiye giderek, kendi çocuklarını iade eden bir ülke konumuna zorlanıyor...

“Bu uygulamalara en ağır örnek, boşanma sonrasında Kanada’da annesiyle kalan ve annesinin yeni sevgilisi tarafından cinsel tacize uğrayan B.T.’nin babasının bütün çabalarına rağmen, Türkiye’ye değil, tekrar Kanada’ya verilmesidir. Mahkeme, Türk makamların cinsel taciz raporlarını görmezlikten gelmiştir...”

Yurtdışında yaşayan veya yaşamış olan anne veya babaların, farklı nedenlerden dolayı çıkan aile sorunları sebebiyle birbirinden ayrılmaları, aile parçalanmalarını beraberinde getiriyor. Süreç bazı durumlarda çocukların ailelerinden alınmasına kadar gidiyor ve bu durumda en çok çocuklar mağdur oluyor. Anne ve babaların farklı ülkelerde yaşaması veya farklı milletlere mensup olması, çocuk üzerinden yürütülen bir çatışmaya dönüştürüyor. Uluslararası hukuk, yaşanan çatışmalara çözüm bulmada başvurulan kaynaklardan biri. Türkiye’de konunun uzmanı olan Prof. Dr. Bahadır Erdem ile meselenin uluslararası hukuk ve Türkiye boyutunu ele aldık.

Hocam, ilk sorumuz Milletlerarası hukukla ilgili olacak. Milletlerarası hukuk, boşanma veya ayrılmalarda çocuğun durumu hakkında ne gibi düzenlemeler ön görüyor?

Aile içi sorunların yaşandığı evlilikleri incelediğimizde sadece yurtdışında bulunanların değil, aynı zamanda Türkiye’de yaşayan anne ve babaların da boşanma arifesinde çatışma ortamına çocuklarını peşlerinden sürüklediklerini, hatta çoğu zaman koz olarak kullandıklarını görmekteyiz. Özellikle büyüme çağında

olan çocuklar için en güvenli liman anne ve babalarının sevgisidir, huzurlu bir aile ortamıdır. Boşanma aşamasında çoğu zaman çocuklar, eşlerin birbirine karşı kullandıkları bir silah haline gelmektedir ki bunun en sık görülen uygulaması eşlerin müşterek çocuk ya da çocuklarını birbirinden kaçırmaları ve birbirlerine göstermemeleridir. Ülke içi bir boşanmada dahi, çocuğun kaçırıldığı taraf için çok büyük bir acı ve zorluk olan bu durum, ülkelerarası boşanmalarda daha da vahim bir hal almaktadır. Kocanızın ya da karınızın, çocuğunuzu sizin bulduğunuz ve aslında çocuğun da yaşadığı ülkeden alıp başka bir ülkeye götürmesi durumunda, çocuğu kendisinden kaçırılan taraf, çocuğunu yıllarca görememe, hatta sesini dahi duyamama tehlikesi altındadır. Maalesef ki boşanmalarda her zaman en fazla olumsuz bir şekilde etkilenen çocuklar olmakta ve anne-babalar da ayrıca büyük acılar çekmektedir.

Uluslararası Çocuk Kaçırma Sözleşmesi, olarak adlandırılan La Haye Sözleşmesi bu gibi durumlarda çocuğun kaçırıldığı ülkeye dönmelerini amaçlayan ve tamamıyla çocuğun üstün yararını gözetken, çocuğun mutluluğunu hedef alan bir sözleşmedir. Türkiye de bu sözleşmeye 2000 yılından beri taraftır. Maalesef ki Sözleşme uygulamada çocuğun yararına olacak şekilde işletilmemektedir. Türk mahkemelerinin verdiği kararlar ile Türkiye, çocuklarını yabancı ülkelere iade eden devlet konumundadır.

Yabancılık unsuru taşıyan hayat ilişkileri, milletlerarası özel hukuk disiplinin faaliyet alanına girmektedir. Söz konusu davalarda Yabancılık unsuru ile kastedilen; taraflardan birinin ya da çocuğun yabancı devlet vatandaşı olması veya yabancı ülkede bulunması gibi hallerin varlığıdır. İçinde yabancılık unsuru ihtiva eden boşanma ve ayrılık ihtilâfları hakkında, 5718 sayılı Kısaca Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK) olarak ifade ettiğimiz kanun hükümleri uygulanmaktadır. Özellikle çocuğun velâyeti, nafaka alacağı ve kişisel ilişki kurma talepleri hakkında yetkili hukuklar teker teker bu kanunda sayılmıştır. Hemen ifade etmem gerekir ki; Türkiye birçok uluslararası sözleşmeye taraf olmuştur. Çocuk haklarının bir nevi anayasası olarak kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi, bunlardan en önemlileridir. Keza nafaka konusundaki sözleşmeler, MÖHUK’a göre öncelikli olarak uygulanmaktadır. Bunun yanında çocukla kişisel ilişki kurma talebi hakkında da, Türkiye’nin tarafı olduğu

Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulması Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesi hükümleri akit devletler bakımından uygulama alanı bulmaktadır. Ancak maalesef ki bu sözleşmeye, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçheleri Hakkında Sözleşmenin tam tersine çok az ülke taraftır. Çocukların iadesinin talep edildiği ve genellikle çocukları iade eden Türkiye gibi 6-7 tane ülke taraftır. Ancak çocukları talep eden Avrupa ülkelerinin çoğu, ABD, Kanada ve Avustralya gibi ülkeler taraf değildir. Hâlbuki bu Sözleşme, diğerinin tamamlayıcısıdır ve çocuk iade edildikten sonra, çocukla iade eden ve başka bir devlette kalan ana veya babanın kişisel ilişki kurmasını, görüşmesini garanti altına almayı amaçlamaktadır.

Aile hukukuna ilişkin Türkiye’nin tarafı olduğu sözleşmelerin sayısı oldukça fazla olduğu için burada müsaadenizle hepsinin ismini zikretmeyeyim. Ancak bunların sayısının 17’yi bulduğunu söyleyebilirim. Türkiye’nin, aile hukuku bakımından milletlerarası özel hukuk karinesi oldukça yüksektir diyebiliriz. Yani başarılı bir öğrencidir fakat uygulamada çoğu zaman, maalesef ki çok yanlış ve çocuğun aleyhine kararlar alabilmektedir.

Peki, ailelerin yaşadığı sıkıntıyı ve çocuğun maruz kaldığı haksızlığı somutlaştırmak açısından, bir aile örneği üzerinden yaşananları açıklayabilir misiniz?

Bu duruma en çarpıcı örnek olarak, hatta hatırladıkça içimin burkulduğu mağdur B. T.’nin yaşadıklarını verebilirim. B.T.’nin kişilik haklarına hepimizin saygı duyması gerektiği için ismini özellikle açıklamadan konuyu aktarmaya çalışayım. B.T. Kanadada ailesiyle yaşarken, anne ve babasının boşanması üzerine annesiyle birlikte Kanadada kalmıştır. Ancak bir süre sonra, annesinin aynı evde yaşadığı erkek sevgilisinin cinsel tacizine maruz kalmıştır. Babasını görmek için Türkiye’ye geldiği bir yaz tatilinde yaşadığı tramvayı kendisine anlatması üzerine, her sorumluluk sahibi babanın yapacağı gibi, B.T.’yi Kanada’ya geri göndermemiştir. Bunun üzerine Türkiye’nin de tarafı olduğu “Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine dair La Haye Sözleşmesi”ne istinaden Kanada’ya iadesi için dava açılmıştır. Davaya bakan mahkeme ne yazık ki, cinsel taciz olgusunun Türkiye’deki iki ayrı üniversite hastanesinin kurul raporuyla sabit olmasına rağmen, B.T.’yi Kanada’ya iade etmiştir. Sonucun kendisi acıklı ve üzücü olduğu gibi dava süreci de B.T.’nin babası için bir o kadar sancılı olmuştur.

Düşünebiliyor musunuz bir baba, kendi çocuğunu çaresizlik içinde yabancı bir ülkeye iadesi için teslim etmek zorunda kalmıştır. Öyle ki, gönderileceği ülkede oğluna yeniden cinsel tacizde bulunulacağını bile bile. Bütün hastane raporları B.T.'nin iade edilmesine karşı çıkmasına rağmen; ki böyle bir istisnai durum La Haye Sözleşmesinde de istisna maddeleri ile güvence altına alınmıştır; mahkeme çocuğun iade edilmesine karar vermiştir. İşin daha da üzücü yönü, iade sonrası merkezi makamlar aracılığıyla B.T. hakkında yıllarca bilgi alışverişi de yapılamamıştır. Çocuk; bir bilinmezliğe adeta bir cendere içine geri gönderilmiştir.

Bunun gibi annelerinden alınıp yabancı ülkelere yollanan 10 aylık bebekler mi istersiniz, yoksa en son Almanya'nın vesayet altına aldığı ve aileleriyle Türkiye'ye kesin dönüş yapan iki Türk vatandaşı çocuğun,

anne ve babasından alınarak Almanya'daki gençlik merkezine iadesi için açılan iade davasını mı istersiniz... Daha bir dolu örnek verebilmek mümkündür.

Bu Sözleşme ve uygulaması hakkında, Türk kamuoyunun bilgi sahibi olması çok önemlidir. Zira Türkiye; gün geçtikçe dünya ile entegrasyonu artan, bölgesinde ve dünyada gücüne her geçen gün güç katan bir ülkedir. Almanya ve Avrupa'ya 1960'lı yılların sonunda vermeye başlayan göçün yanı sıra, özellikle SSCB'nin dağılmasıyla ve Türkiye'nin ekonomik olarak güçlü bir ülke haline gelmesi ile birlikte, ülkemiz büyük göç alan bir devlet haline gelmiştir.

Beyin göçü olarak adlandırılan ABD ya da diğer gelişmiş ülkelere verdiği göç de düşünülecek olursa, yabancı ülkelere çalışarak yaşayan yabancı ülke vatandaşları ile evlenen ya da Türkiye'ye göç eden

yabancılarla evlenen Türklerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu artışın doğal sonucu olarak uluslararası evliliklerden veya yabancı ülkede yaşayan Türklerin evliliğinden doğan sorunlar da çığ gibi büyümektedir. Bütün bunların sonucunda ise uluslararası çocuk kaçırma davalarının adedi her yıl artmaktadır.

Türk vatandaşlarının bu sözleşmeyi bilmesi gerekir. Yurtdışında yaşarken evlilik bozulur ise, ki bu iki Türkün evliliği de olabilir; taraflardan biri, ortada bir çocuk varsa, çocuğu alıp Türkiye'ye diğer taraf izin vermedikçe getiremez. Getirirse bu La Haye Sözleşmesine göre bir uluslararası çocuk kaçırma fiilidir. Çocuk, Sözleşmeye göre iade tehdidi altındadır. Türkiye'de otururken, yabancı eşi çocuğu kendi ülkesine götürürse de Sözleşme bu seferde çocuğun Türkiye'ye iadesine hizmet edecektir. Ancak bütün bunlar çok zor süreçler ve çok sancılı davalardır.

Bu çerçevede yaşanan sorunun Türkiye'deki, mahiyeti, büyüklüğü nedir?

Yaşanan sorunun hem ebeveynler yönünden hem de çocuk yönünden farklı boyutları vardır. Türkiye, 2000 yılından bu yana Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair La Haye sözleşmesine taraftır. Şu an itibariyle sözleşme 90 devlette yürürlüktedir. Sözleşme bir adli yardım sözleşmesi olmasına rağmen, uygulamada sanki bir ceza soruşturması yürütülüyormuş gibi algılanmaktadır. Nitekim hâlihazırda çocukların iade talepleri, aracı kurum olarak hizmet veren Cumhuriyet Savcıları tarafından yerine getirilmektedir. Tüm hayatını ceza soruşturmaları ve ceza davaları ile geçirmiş olan bir savcıdan, milletlerarası özel hukuk sözleşmelerini gereği gibi yorumlaması ve uygulaması beklenemez. Hal böyle olunca Cumhuriyet savcılarının kararlarındaki kişiye, adeta bir suçluymuş gibi yaklaşımları, ebeveynler üzerinde ağır bir psikolojik baskı yaratmaktadır. Sorunun diğer bir yönü ise çocuklar üzerindedir. Çocuk bu süreç zarfında ailesiyle düzenli ve sağlıklı bir iletişim kuramamaktadır. Hatta kimi zaman kardeşleriyle olan bağı bile zayıflayabilmektedir.

Yine Türkiye ile ilgili olarak, uluslararası hukuk uygulamasında Türkiye hangi konumdadır? Çocukları daha çok almakta mıdır, yoksa aksine vermekte midir?

Özellikle Yargıtay'ın son üç sene içerisindeki kararlarına baktığımızda çocuklarımızın genellikle iade edildiği rahatlıkla tespit edilebilecektir. Maalesef ki, Türkiye genellikle çocukların kaçırıldığı iddiası ile karşılaşılan ülke konumundadır. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel

Müdürlüğü istatistiklerine bakıldığında, %80'den fazla açılan davada Türkiye'den çocuk talep edilmektedir. Ne yazık ki, mahkemelerimiz Sözleşmeyi çok kötü uygulamakta. Çocuğun iadesinin reddedilebilme imkânını veren istisna maddelerini, somut olayın özelliklerini dikkate alarak uygulamamakta ve çocuklarımızı yabancı mahkeme kararlarının aksine çok kolay bir şekilde yurt dışına iade etmektedir.

Konuya birazda mağdur kişi, anne veya baba açısından baktığımızda, mağdur olan anne veya baba ne yapmalıdır?

La Haye Sözleşmesi kapsamında, çocuğun iadesi talep edildiğinde, müşterek velayet sahibi anne veya baba, sözleşmenin 13. madde hükümlerine istinaden iadenin reddini talep edebilir. Keza 12. madde hükmünde de iadenin reddi sebepleri öngörülmüştür. Mağdur ebeveynler, La Haye sözleşmesi konusunda uzman olan avukatlardan hukuki yardım almalıdırlar. Zira Mahkemelerimiz gibi birçok avukat da Sözleşmeyi yeterince bilmemektedir. Sözleşmenin uygulanmasında, Merkezi Makam olan Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, başta Sayın Genel Müdürü ve Çocuk Kaçırma Dairesi Başkanı olmak üzere alanında çok uzman bir kadro ile bu alanda gerçekten çocuklarımız yararına hükümler çıkması, eğer mümkünse uzlaşmaya varılması hususunda çok gayret göstermektedir. Anne ve babaların Merkezi Makamla koordineli çalışması çok önemlidir. Keza Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, Sayın Bakan başta olmak üzere konuyu hassasiyetle takip etmekte, Türkiye'den iadesi istenen çocukların davalarında çocuğun lehine müdahil olmaktadır. Keza Dışişleri Bakanlığı ve ayrıca Yurtdışı Türkler ve Ak-

raba Toplulukları Başkanlığı başta olmak üzere, konuyu çok yakından takip etmekte ve Türk vatandaşlarına yardım etmek için elden gelen her hizmeti yapmaktadır. Bu kurumların yardımına başvurulması, zor durumdaki anne ve babalara bir nebze olsun nefes aldiracaktır.

Son olarak, Türkiye'de bu alanda yaşanan mağduriyetin giderilmesi için neler yapılmalıdır?

Aile Mahkemesi olmayan adliyelerde, öncelikle çocuk kaçırma davalarının ihtisas mahkemelerinde görülmesi gerektiği kanaatindeyiz. Her ne kadar Aile Mahkemeleri konusunda son derece uzman mahkemeler olsa da, önlerindeki büyük ve zorlu iş yükü arasında, sayıca az olan Çocuk Kaçırma Davaları ile ilgilenmeleri kolay olmamaktadır. Büyük şehirlerin dışındaki birçok Aile Mahkemesi, dava önlerinde açıldığında söz konusu sorunla ilk defa karşılaşmaktadır. Hatta bazen Asliye hukuk mahkemeleri sadece tabelayı değiştirerek Aile mahkemesi sıfatıyla davalara bakmaktadırlar ki, bu da çoğu zaman çocukların aleyhine olan kararların çıkmasına neden olmaktadır. Hâkimlerimiz ve savcılarımızın bu alanda özel eğitim almaları ve bilgilendirilmeleri önem arz etmektedir. Bu nedenle Türkiye'nin bölgelere ayrılarak, Aile Mahkemelerinin bazılarının Uluslararası Çocuk Kaçırma Davalarında ihtisas Mahkemesi haline gelmesi, bu davalardan daha fazla çocuğun lehine kararlar çıkmasını sağlayacaktır. Nitekim Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Sözleşmenin Uygulama Kanunu olan 5717 sayılı Kanunda değişiklik yapmak için çalışmalar yapmakta ve bir tasarı hazırlamaktadır. Ayrıca yetkinin, Merkezi Kurumun yardımcısı olan savcılıklardan alınıp, aile hukuku alanında belli sertifikalara sahip olan avukatlara devredilmesi gerektiği kanaatini taşımaktayız.

LİMON AĞACI

DUVARLARIN ARDINDAKİ KADINLAR

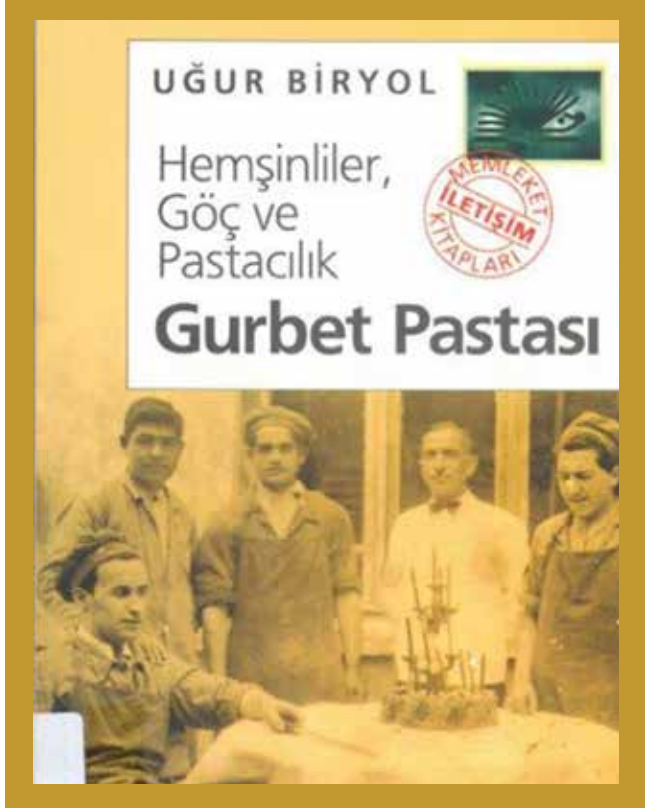
Mutfak tezgahının üzeri limon dolu. Sapsarı iri limonları şeritler halinde doğrayıp kavanoza yerleştiriyor. Üzerine zeytinyağı, kırmızı biber, tuz ve su ekleyip ağzını kapatıyor. Sonra limon ferahlığını yakınınızda hissettiğiniz yemyeşil geniş bahçesine çıkıyor Salma Zidane. Karşından gelen kamyonu hayretle bakıyor. Yeni komşularının eşyalarını getiren ve Salma'nın tüm hayatını değiştirecek olan kamyon, ardında toz bulutu bırakarak bahçeye doğru yaklaşıyor. Bir limon ağacı hikayesi bu. 40 yıl yemyeşil kalmış. Sapsarı, olgun meyveler vermiş bir bahçenin, giderek kuruyan ve hüzünlü sonla biten hikayesi... Verimli toprakların giderek yok olan hikayesi... Filistin halkının budanan yaşamı ve bir kadının cesur mücadelesi... Başka bir kadının çaresizliği... Ve duvarların ayırdığı kadınların sessiz dayanışması...

Eran Riklis'in yönetmen koltuğunda oturduğu ve gerçek bir hikayeden uyarlanan film; Filistinli bir kadının limon ağaçları için verdiği mücadeleyi anlatıyor. Filmin ilginç yanı ise İsrail, Almanya, Fransa ortak yapımı olması. Filistin-İsrail konusuna farklı bir açıdan bakmayı amaçlayan Limon Ağacı'nda; Hiam Abbas, Ali Saliman başrollerde. İkili daha önce Altın Kürede yabancı film ödülü alan Paradise Now filminde de oynamışlardı.

Limon Ağacı'nın kahramanı, baba yadigarı limon bahçesine gözü gibi bakan Salma Zidane, dul bir Filistinli kadındır. Bir gün bahçelerinin karşısına kendi adı da İsrail olan İsrail Savunma Bakanı taşınır. Evin her yeri olağanüstü güvenlik önlemleriyle donatılır. Ancak, karşıdaki limon ağaçları o kadar gürdür ki, yetkililer, ağaçların altına teröristlerin gizlenebileceğini düşünerek, ağaçları kökünden sökmeye karar verir. Bu karara karşı çıkan Salma, ne çocuklarından ne de tanıdıklarından bir destek alamadan kendi başına mücadeleye girer. Tuttuğu avukat, onun kararlılığı karşısında şaşırır ve sonuna kadar onunla birlikte mücadelesine destek olur. Mahkemeler sırasında Salma'nın bahçeye girmesi de yasaklanır. Böylece o güzelim ağaçlar kurumaya, limonlar çürümeye başlar.

Filmin diğer kadın kahramanı, Savunma Bakan'ının eşi Mira'dır. Biri Filistinli, diğeri İsraili bu iki kadın, bahçeleri tel örgülerle ayrılmış

olsa da birbirini anlar. Mira, Salma'ya sessizce destek verir. Daha doğrusu çaresizliğinden, gidip ona destek olduğunu söyleyemez. Ama Salma bakışlarından onu anlar. Mira'nın eşi hakkında söyledikleri, İsrail'i anlatmaktadır adeta. Daha önce de belirttiğimiz gibi bakanın adı İsrail'dir. Mira şöyle der onun için: "İsrail çok fazla Arap öldürdü. Ama ne yaptıysa bizi korumak için yaptı. O, gerçekten barış olsun istiyor. Gerçekten barış olsun istiyor, ama kendi barışı olsun, kendi huzuru bozulmasın. Bozulursa elinden geleni ardına koymaz. 40 yıllık da olsa, hiç acımadan ağaçları kökünden söker, o ağaçlarla yaşayan insanlar, sadece tehdittir onun için. Başka hiçbir anlamı yoktur o insanların." Ancak o iki kadın birbirini anlar. Erkekler dünyasının yerle bir ettiği, duvarlarla ayırdığı topraklarda kadın duyarlılığı, birbirinin ruhunu görür. Sonunda Filistin'le İsrail'in arasına yapılan duvar, limon bahçesiyle bakanın evini de ayırır. Başrol oyuncusu Hiam Abbas'ın abartısız ve içten oyunculuğu, limon ağaçlarının hisirtisi, eşsiz müzikleri ve duvarlarla ayrılan iki kadının gözlerindeki hüznle, etkileyici bir yapım Limon Ağacı. Son olarak yönetmen Eran Riklis'in filmi neden çektiği hakkında yapılan röportajından bir kesit aktarmakta fayda var: "Suriyeli Gelin'in yakaladığı başarının ardından iki şey hissettim; biri Hiam Abbas'la bir kez daha beraber çalışmak ve ona ana rollerden birini vermek istediğimdi. İkincisi de Orta Doğu'da bir şey yaparak evime daha yakın olmak; Golan Tepeleri'ndeki görevli konfordan uzaklaşarak, İsrail-Filistin arasındaki patlamaya hazır duruma tanık olmaktı. Buradan yola çıkarak bir hikaye arayışına girmişken, Filistinlilerin, İsrail'e karşı açtıkları bir kaç davadan haberdar oldum. Bunu çok merak uyandırıcı buldum. Çünkü; Filistinlilerin Temyiz Mahkemesi'ne kadar çıkabilmesi, İsrail adalet sisteminin iyiliğine işaretledi. Fakat bu sisteme rağmen derinlerde yatan bir adaletsizlik de ortadaydı. İki tarafta da kötü olan yanlar var fakat bir iki ağacın ulusal güvenliğe tehdit hale gelmesi tam da anlatmak istediğim türden bir hikaye oldu. Bu tarzda hikayelerin bundan sonra da yaşanma ihtimali de etken oldu. Hikayedeki karakterlerden birinin de dediği gibi: Limon ağaçları ve Savunma Bakanı... Ölümçül bir birleşim..."

Hemşinliler, geçtiğimiz yüzyıl dönümünde ekmeğe parası kazanmak için Rusya'ya gurbetçiler. Orada, ekmeğe ve pasta yapmayı öğrenirler. Hem de çok iyi öğrenirler. Bizzat Rusya'da nam salacak, İranda, Polonya'da muteber pastaneler açacak kadar. Sonra, Hemşinliler fırıncılığı, pastacılığı bütün Türkiye'ye taşıdılar. Memleketin hem büyük kentlerinde hem taşrasında pastaneler açtılar; pek çok yerde, oranın ilk pastanesiydi bunlar...

Uğur Biryol'un sözlü tarih çalışmasına dayanan kitabı, bu uzun mu uzun göç habişi yarınlık anlatımları sunuyor. Rusya'ya ilk göçte çekilen meşakkatten saltanatlı patronluk günlerine, Ekim Devrimi'nden sonra Tahran'a, Polonya'ya, hatta Nazi kamplarına uzanan gurbet hikâyeleri... Türkiye'nin ünlü pastanelerinin geçmişi... Hemşin'in sosyal dönüşümü ve terkedilişi... Pasta ve fırın ustalarının sanatlarına ve bu sanatta Hemşinlilerin özel yerine dair anlatımları...

Pek konu edilmesine de aslında hepimizin spinası bir 'memleket gerçeği'nden, taze poğaçaya gibi bir tadımlık.

Erhan G. Ersoy'un antropolojik bir bakış açısıyla "Hemşinlilik" üzerine önsözü ve Hemşinli bir edebiyatçı ve şair olarak Akif Kurtuluş'un sonsözü, kitaba zenginlik katıyor.

GURBET PASTASI

Göç, yeni ülkelere gidenlerin yeni hikayelerle dönmelerinin de göstergesi bir bakıma. Bir hayalin peşinde evini, ailesini, yurdunu, vatanını bırakıp kilometrelerce uzağa giden insanların hikayeleri... O hikayelerden birinin kahramanları da Hemşinliler. Hemşinliler, geçtiğimiz yüzyıl dönümünde ekmeğe parası kazanmak için Rusya'ya giderler. Orada, ekmeğe ve pasta yapmayı öğrenirler. Hem de çok iyi öğrenirler. Bizzat Rusya'da nam salacak, İranda, Polonya'da muteber pastaneler açacak kadar... Sonra, Hemşinliler fırıncılığı, pastacılığı bütün Türkiye'ye taşıdılar. Memleketin hem büyük kentlerinde hem taşrasında pastaneler açtılar.

Uğur Biryol'un sözlü tarih çalışmasına dayanan kitabı Gurbet Pastası Hemşinlilerin Rusya'da pasta yaparak hayata tutunma öykülerini anlatıyor. Rusya'ya ilk gidişte çekilen meşakkatten saltanatlı patronluk günlerine, Ekim Devrimi'nden sonra Tahran'a, Polonya'ya, hatta Nazi kamplarına uzanan gurbet hikâyeleri... Türkiye'nin ünlü pastanelerinin geçmişi... Hemşin'in sosyal dönüşümü ve terkedilişi... Pasta ve fırın ustalarının sanatlarına ve bu sanatta Hemşinlilerin özel yerine dair anlatımları... Pek konu edilmesine de aslında hepimizin aşınası bir 'memleket gerçeği'nden, taze poğaçaya gibi bir tadımlık.

Erhan G. Ersoy'un antropolojik bir bakış açısıyla "Hemşinlilik" üzerine önsözü ve Hemşinli bir edebiyatçı ve şair olarak Akif Kurtuluş'un sonsözü, kitaba zenginlik katıyor.

Hemşinlilerin dış ve iç göçüyle pastacılığının Türkiye'ye yayılması, iç içe geçen süreçler. Kitap, bu süreçleri tanımların ifadeleriyle ele alıyor. Aile büyüklerinin ifadelerine başvurarak, Hemşinlilerin göçünün ve onunla beraber pastacılığının Türkiye'deki tarihinin izini sürüyor. Kitap aynı zamanda yönetmen Ayşe Funda Aras tarafından belgeselle de dönüştürüldü.

Yazarın belirttiğine göre Hemşinlilerin göç hikayesi Birinci Dünya Savaşı öncesine dayanıyor. Savaşın ağır koşullarından etkilenen Hemşinlilerin bir kısmı, ellerinde ne var ne yoksa satıp Rusya'ya göç ederler. Yüzyılın başında Anadolu'dan dışarıya yönelen ilk ve en büyük göç hareketidir bu. Gurbetçi Hemşinliler, Rusya'da unlu mamullerde, fırıncılık ve pastacılıkta ihtisaslaşmışlar. İlk giden Hemşinliler, ustalaşıp kendini geliştirir, iş sahibi olup yanlarına aldıkları hemşerilerini yetiştirirler. Yazar Biryol; kitapta Hemşinlilerin dedelerine ait anlatımlara yer veriyor. Bu anlatımlardan birine göre; "Hemşinli ananın çocuğunu gurbete gönderirken en büyük endişesi çocuğunun aç kalacağıdır. Bu nedenle oğluna karnını doyurabileceği yerlerde çalışmasını salık verir. Ana telkini, Hemşinlinin iş seçiminde etkili olur. Ve de bunun içindir ki, gurbete çıkanlar genelde fırıncılığa, pastacılığa ve lokantacılığa yönelir"

Tanıkların Türkiye ve Rusya'dan fotoğraflarıyla da desteklenen çalışma, göç olgusunun bir başarı öyküsüne nasıl dönüşebileceğini de gözler önüne seriyor.

Anadolu'dan Kareler

KONYA

Selimiye Camii - Mevlana Türbesi

Fotoğraf: İlker KIRMIZI

T.C. BAŞBAKANLIK
YURTDIŞI TÜRKLER
VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

BİZİ
Takip Edin!

www.ytb.gov.tr

facebook.com/yurtdisiturkler

twitter.com/yurtdisiturkler

DIY-MAR İNŞAAT

Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1976'dan beri Türkiye'yi inşa ediyoruz!

Tel: +90 312 441 40 93

Fax: +90 312 441 40 98

İncek Mahallesi Reyhan Caddesi No:35
İNCEK GÖLBAŞI/ANKARA

www.diy-mar.com.tr